

Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Sammanfattning

Utskottet ställer sig i allt väsentligt bakom regeringens lagförslag om ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Propositionen innehåller lagförslag i syfte att genomföra det fjärde penningtvättsdirektivet i svensk rätt. Därutöver föreslås anpassningar till EU-förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

I propositionen föreslås att lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism upphävs och ersätts av en ny lag med samma rubrik. Den nya lagen riktar i huvudsak skyldigheter mot fysiska och juridiska personer som utövar finansiell och viss annan verksamhet att förebygga, upptäcka och förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Vidare föreslås en ny lag om registrering av verkliga huvudmän, som syftar till att öka insynen i ägande och kontroll av juridiska personer och juridiska konstruktioner såsom trustar. Utskottet utgår från att regeringen noga följer upp vilka effekter den nya lagen får för de ideella organisationerna.

I syfte att genomföra det fjärde penningtvättsdirektivets och den nämnda EU-förordningens krav på tillsyn och på sanktioner som ska kunna meddelas mot den som överträder de nationella bestämmelserna föreslås i propositionen också ändringar i en rad rörelselagar. Ändringar föreslås även i offentlighets- och sekretesslagen.

Utskottet föreslår att lagförslagen träder i kraft den 1 augusti 2017 i stället för den 2 augusti 2017 som föreslås i propositionen. Orsaken till att utskottet föreslår ett något tidigare ikraftträdande är lagteknisk och handlar om att undvika s.k. lagkollisioner. Därutöver föreslår utskottet också några redaktionella ändringar i förhållande till regeringens lagförslag.

Behandlade förslag

Proposition 2016/17:173 Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet6

 Ärendet och dess beredning.....6

 Bakgrund7

Utskottets överväganden.....10

 Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.....10

 Propositionen10

 Kompletterande information32

 Utskottets ställningstagande.....32

Särskilt yttrande.....35

 Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism
 (V)35

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....36

 Propositionen36

Bilaga 2

Regeringens lagförslag38

Bilaga 3

Utskottets lagförslag192

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism med de ändringarna att i 1 kap. 8 § 6 ska infogas "1 kap." före "3–7 §§", i 4 kap. 9 § andra stycket 2 ska ordet "i" strykas framför "2 kap." och i 4 kap. 9 § andra stycket 5 ska ordet "en" infogas efter "avsluta",

2. lag (2017:000) om registrering av verkliga huvudmän,

3. lag om ändring i sparbankslagen (1987:619),

4. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,

5. lag om ändring i lotterilagen (1994:1000),

6. lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220),

7. lag om ändring i pantbankslagen (1995:1000),

8. lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker,

9. lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,

10. lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet med den ändringen att i 7 § andra stycket ska ordet "institutet" bytas ut mot "institutet",

11. lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige med den ändringen att i 4 kap. 5 § andra stycket 2 b) ska ordet "särskild" bytas ut mot "särskilt",

12. lag om ändring i kasinolagen (1999:355) med den ändringen att i 14 e § andra stycket ska kommatecknet efter ordet "stycket" tas bort och ersättas med ordet "och",

13. lag om ändring i revisionslagen (1999:1079),

14. lag om ändring i revisorslagen (2001:883),

15. lag om ändring i lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall,

16. lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

17. lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse med den ändringen att 15 kap. 8 § ska ha den lydelse som framgår av utskottets förslag i bilaga 3,

18. lag om ändring i lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,

19. lag om ändring i lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,

20. lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551),

21. lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden med den ändringen att 25 kap. 9 § ska ha den lydelse som framgår av utskottets förslag i bilaga 3,

22. lag om upphävande av lagen (2008:99) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel,

23. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
 24. lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster med den ändringen att i 8 kap. 16 § ska ordet "i" infogas efter "anges",
 25. lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043) med de ändringarna att i ingressen efter uttrycket "dels att rubriken" ska infogas "närmast före rubriken" och att i 18 kap. 17 a § första stycket 2 ska ordet "institutet" bytas ut mot "försäkringsföretaget",
 26. lag om ändring i fastighetsmäklarlagen (2011:666),
 27. lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar med de ändringarna att i 5 kap. 16 § ska ordet "i" läggas till efter "anges" och att i 5 kap. 18 § ska ordet "sanktionsföreläggande" ersättas med "sanktionsföreläggandet",
 28. lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet med den ändringen att i 11 kap. 1 § första stycket 4 ska uttrycket "EU nr" bytas ut mot "(EU) nr",
 29. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),
 30. lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder med den ändringen att i 14 kap. 13 § ska ordet "i" infogas efter "anges",
 31. lag om ändring i lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter med den ändringen att i 20 a § första stycket ska ordet "i" infogas efter "ingår",
 32. lag om ändring i lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott,
 33. lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet,
 34. lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton,
 35. lag om ändring i lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,
 36. lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling med den ändringen att i 13 kap. 1 § första stycket 4 ska uttrycket "EU nr" bytas ut mot "(EU) nr",
 37. lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner med den ändringen att i 11 kap. 1 § första stycket 4 ska uttrycket "EU nr" bytas ut mot "(EU) nr",
- med den ändringen att lagarna under punkterna 1–37 ska träda i kraft den 1 augusti 2017.
- Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2016/17:173 punkterna 1–37.

Stockholm den 15 juni 2017

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Ulf Kristersson (M), Monica Green (S), Maria Plass (M), Oscar Sjöstedt (SD), Jörgen Andersson (M), Ingemar Nilsson (S), Emil Källström (C), Jan Ericson (M), Marie Granlund (S), Dennis Dioukarev (SD), Ulla Andersson (V), Jakob Forssmed (KD), Niklas Karlsson (S), Adnan Dibrani (S), Mathias Sundin (L) och Maria Ferm (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I proposition 2016/17:173 Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism föreslår regeringen att riksdagen antar lagförslag i syfte att genomföra det fjärde penningtvättsdirektivet i svensk rätt.¹ Därutöver föreslås anpassningar till EU-förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.²

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet. Regeringen har i huvudsak följt Lagrådets förslag och synpunkter. Efter lagrådsföredragningen har det tillkommit ett antal lagförslag som inte har granskats av Lagrådet. Ändringarna avser bl.a. hänvisningar till den nya penningtvättslagen. I förhållande till lagrådsremissen föreslår regeringen dessutom att lagförslagens ikraftträdande flyttas fram från den 26 juni 2017 till den 2 augusti 2017.

Utskottets lagförslag finns i bilaga 3. Ändringarna i förhållande till regeringens förslag beror i huvudsak på att utskottet föreslår att lagarnas ikraftträdande ändras från den 2 till den 1 augusti 2017 för att undvika lagkollisioner. Det handlar om överlappande lagändringar med förslag i proposition 2016/17:162 Nya regler om marknader för finansiella instrument (bet. 2016/17:FiU35) och rör bestämmelser i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Utöver ändringarna i bilagan med utskottets lagförslag föreslår utskottet ett antal lagändringar av redaktionell karaktär. Dessa framgår av utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Vidare kan noteras att 18 kap. 21 och 22 §§ i försäkringsrörelselagen (2010:2043) ändrades så sent som den 1 maj 2017 genom SFS 2017:233. Därmed omfattar inte nuvarande lydelse i regeringens lagförslag dessa ändringar.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

I ärendet har finansutskottet mottagit två skrivelser, en från Svenska Bankföreningen och en från Forum. Sistnämnda är en samarbetsorganisation för sociala ideella organisationer inom civilsamhället.

Under förhandlingarna om direktivet har regeringen tagit fram en faktagpromemoria som överlämnats till riksdagen (2012/13:FPM72).

¹ Direktiv (EU) 2015/849 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG.

² Förordning (EU) 2015/847 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006.

Den 9 december 2014 höll finansutskottet överläggningar med regeringen om det fjärde penningtvättsdirektivet.

Bakgrund

Det fjärde penningtvättsdirektivet antogs av Europaparlamentet och rådet den 20 maj 2015. Samma dag antogs även den uppdaterade EU-förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

En särskild utredare har haft regeringens uppdrag att lämna förslag till de lagbestämmelser som krävs för att genomföra det fjärde penningtvättsdirektivet i svensk rätt. Utredningen lämnade betänkandet Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism – fjärde penningtvättsdirektivet – samordning – ny penningtvättslag (SOU 2016:8). Betänkandet har remissbehandlats.

Fjärde penningtvättsdirektivet

Åtgärder mot penningtvätt har funnits på EU:s agenda sedan 1991, när det första penningtvättsdirektivet antogs. Regelverket har därefter reviderats flera gånger och har, genom 2005 års penningtvättsdirektiv (det tredje i ordningen), även kommit att inkludera åtgärder mot finansiering av terrorism. Lagändringar med anledning av det tredje penningtvättsdirektivet trädde i kraft den 15 mars 2009 (prop. 2008/09:70, bet. 2008/09:JuU13, rskr. 2008/09:163). Penningtvättsdirektiven, så även det fjärde, ställer krav på att medlemsstaterna kriminaliserar penningtvätt och finansiering av terrorism och därutöver inför sanktioner och administrativa regleringar. Det fjärde penningtvättsdirektivet kompletteras, precis som det föregående direktivet, av en revidering av EU-förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

Det fjärde penningtvättsdirektivet har som målsättning att ytterligare förstärka ramverket för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Det inkluderar en vidare krets av verksamhetsutövare än tidigare. Direktivet omfattar i princip de flesta tillhandahållare av speltjänster. Vidare omfattas fysiska och juridiska personer som yrkesmässigt handlar med varor i den utsträckning som betalning görs kontant med ett belopp om motsvarande 10 000 euro eller mer. Tidigare var tröskelvärdet 15 000 euro.

I det fjärde penningtvättsdirektivet införs också nya krav på att använda en riskbaserad metod för att minska risker för penningtvätt och finansiering av terrorism. Följande tre huvudområden kan urskiljas:

- a. Europeiska riskbedömningar ska genomföras minst vartannat år, under ledning av kommissionen. Riskbedömningarna ska ge en lägesbild på övernationell nivå, och resultaten ska göras tillgängliga för medlemsstaterna och verksamhetsutövarna.

- b. Medlemsstaterna ska genomföra regelbundna nationella riskbedömningar som ska göras tillgängliga för verksamhetsutövarna och, efter förfrågan, andra medlemsstater, kommissionen och de tre europeiska tillsynsmyndigheterna EBA (Europeiska bankmyndigheten), Eiopa (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten) och Esma (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten).
- c. Verksamhetsutövarna ska genomföra egna riskbedömningar som ska dokumenteras och hållas uppdaterade. Verksamhetsutövarnas kartläggningar är ett centralt element i den riskbaserade metoden.

Dessutom ska kommissionen ta fram en ”svart lista” över länder som ska anses vara högriskområden i fråga om penningtvätt och finansiering av terrorism.

I enlighet med identifierade och bedömda risker ska verksamhetsutövarna vidta lämpliga åtgärder för kundkännedom. Fjärde penningtvättsdirektivet innebär skärpta krav på kundkontroll, bl.a. för personer med inhemskt viktiga offentliga funktioner och personer som arbetar för internationella organisationer.

En fråga som varit central vid förhandlingarna om direktivet är hur insynen i juridiska personer på ett effektivt sätt kan ökas. I det fjärde penningtvättsdirektivet förutsätts att juridiska personer har uppgifter om sina verkliga huvudmän, som både behöriga myndigheter och verksamhetsutövarna bör få tillgång till. Med verklig huvudman avses den som äger eller kontrollerar en juridisk person eller en fysisk person till vars förmån någon annan handlar.

Den största nyheten i direktivet är att uppgifter om verkliga huvudmän också ska lagras i ett centralt register. För att registret ska få avsedd effekt, dvs. verkligen öka insynen i de juridiska personerna och vara ett hjälpmedel för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism, ska var och en som kan visa ett berättigat intresse kunna ta del av uppgifter ur detta.

Fjärde penningtvättsdirektivet omfattar en katalog med administrativa sanktioner som medlemsstaterna bör genomföra om inte en motsvarande straffrättslig reglering finns. Sanktionerna ska kunna påföras verksamhetsutövarna och ska också kunna tillämpas på ledningen.

Varje medlemsstat ska ha en särskilt inrättad samordningsfunktion, dvs. en kanal för att samverka kring insatser och resursfördelning m.m. Fjärde penningtvättsdirektivet förutsätter också att medlemsstaternas myndigheter samarbetar med varandra inom unionen. Finansunderrättelseenhetens roll lyfts fram. De europeiska finansunderrättelseenheterna ska bl.a. ha möjlighet att utbyta relevanta upplysningar.

Den uppdaterade EU-förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel

Syftet med att se över EU-förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel har varit att täppa till de luckor som konstaterats i det

nuvarande regelverket och anpassa den till FATF:s³ uppdaterade rekommendationer. Den information som ska följa med betalningar måste vara tillräcklig för att hela betalningskedjan ska kunna genomlysas.

En av de mest centrala ändringarna är att även information om betalningsmottagaren ska inkluderas. Tidigare har förordningen enbart omfattat krav på information om betalningsavsändaren. Ett annat krav som följer av förordningen är att identiteten på betalningsmottagare ska verifieras vid överföringar som har sitt ursprung utanför EU och där beloppet överstiger 1 000 euro.

Även i den reviderade förordningen får det riskbaserade förhållningssättet en större betoning. Det ställs bl.a. krav på riskbaserade rutiner för att bedöma när överföringar ska genomföras, avvisas eller hållas inne.

En väsentlig nyhet i den reviderade förordningen är att medlemsstaterna ska införa regler om administrativa sanktioner och särskilda åtgärder vid överträdelser av reglerna i förordningen. Förordningens krav på sanktioner vid överträdelser överensstämmer i allt väsentligt med de krav på sanktioner för kreditinstitut och finansiella institut som följer av det fjärde penningtvättsdirektivet.

Befintlig svensk reglering

Den svenska administrativa regleringen på området finns främst i penningtvättslagen (2009:62). Vissa ytterligare regler finns bl.a. i förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Dessa regleringar kompletteras i sin tur av myndighetsföreskrifter. Vidare har flera branschspecifika organ utarbetat egna riktlinjer för hur dessa krav kan uppfyllas. Penningtvättsregleringen utgör också inslag i flera rörelselagar och andra författningar, t.ex. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet. Dessa tar primärt inte sikte på åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, utan innehåller regler som bl.a. rör tillsynen över de verksamheter som omfattas av lagarna i fråga.

Penningtvättslagen riktar sig först och främst till verksamhetsutövarna och ger dem flera skyldigheter, bl.a. att kartlägga och bedöma riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i den egna verksamheten. Penningtvättslagen innehåller också vissa bestämmelser om tillsyn.

Det finns även straffrättsliga regleringar på området. De centrala straffrättsliga reglerna finns i lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott. När det gäller finansiering av terrorism finns straffrättsliga regler i lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall (finansieringslagen).

³ Financial Action Task Force (FATF) är en mellanstatlig organisation som arbetar med internationella standarder för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

Utskottets överväganden

Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag som genomför det fjärde penningtvättsdirektivet i svensk rätt, med den ändringen att lagändringarna träder i kraft den 1 augusti i stället för den 2 augusti 2017.

Jämför det särskilda yttrandet (V).

Propositionen

Det fjärde penningtvättsdirektivet är ett minimidirektiv. Medlemsstaterna får således införa eller behålla strängare regler på det område som omfattas av direktivet.

Regeringen föreslår att den nuvarande penningtvättslagen upphävs och ersätts med en ny lag med en ny struktur och förnyad redaktionell utformning. Penningtvättslagens syfte ska vara att förhindra att finansiell och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Det fjärde penningtvättsdirektivet genomsyras, i än högre grad än tidigare direktiv, av principen om ett riskbaserat förhållningssätt. Det riskbaserade synsättet bör medföra att verksamhetsutövare kan motverka att deras verksamhet utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism till en lägre kostnad och med högre effektivitet än vid ett detaljreglerat system. En utgångspunkt vid genomförandet av det fjärde penningtvättsdirektivet i den nya penningtvättslagen bör enligt regeringen därför vara att se till att verksamhetsutövarna kan tillämpa det riskbaserade synsättet fullt ut i sina verksamheter.

Definitioner och tillämpningsområde

Vid tillämpning av den nya penningtvättslagen ska med penningtvätt jämföras åtgärder med egendom som typiskt sett är ägnade att dölja att någon avser att berika sig eller någon annan genom en framtida brottslig handling. Vidare justeras definitionen av finansiering av terrorism så att den omfattar även de nya straffbestämmelserna i lagen om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall. Därutöver föreslår regeringen också vissa ändringar i definitionerna av ”kund”, ”verklig huvudman” och begreppet ”person i politiskt utsatt ställning”. Exempelvis utvidgas det sistnämnda begreppet genom att ledamöter i styrelsen för politiska partier inkluderas i uppräkningslistan av viktiga funktioner i en stat.

De verksamhetsutövare som i dag omfattas av penningtvättslagen ska även omfattas av den nya lagen. Beloppsgränsen för när fysiska och juridiska personer som handlar med varor mot kontant betalning omfattas av lagen sänks från 15 000 euro till 5 000 euro, vilket är strängare än direktivets minimikrav på 10 000 euro. Inte bara mottagande utan även utbetalning av kontanta belopp över 5 000 euro medför att lagen blir tillämplig. Om det är sannolikt eller står klart att det i en verksamhet genomförs eller kommer att genomföras enstaka eller sammanhängande transaktioner som innebär att utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till minst 5 000 euro, ska verksamheten omfattas av lagen. Den nya penningtvättslagen ska även, utöver verksamhet för anordnande av kasinospel, omfatta anordnare av speltjänster som drivs med stöd av tillstånd eller efter registrering enligt lotterilagen. Tillämpningsområdet utvidgas också till att omfatta verksamhet som bedrivs enligt pantbankslagen.

Riskbedömning och riskbaserade rutiner

En allmän riskbedömning

Enligt regeringens lagförslag ska en verksamhetsutövare göra en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker. Vid riskbedömningen ska särskilt beaktas vilka slags produkter och tjänster som tillhandahålls, vilka kunder och distributionskanaler som finns och vilka geografiska riskfaktorer det finns.

Riskbedömningen ska dokumenteras och hållas uppdaterad samt utformas så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Omfattningen av riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas finnas.

Lagrådet har haft en hel del tekniska och redaktionella synpunkter på regeringens förslag till lagtext till ny penningtvättslag. Dessa har regeringen i allt väsentligt beaktat. I bestämmelsen som beskriver innehållet i den allmänna riskbedömning som en verksamhetsutövare ska utföra föreslår regeringen i tillägg till Lagrådets förslag till lagtext att den allmänna riskbedömningen också bör innehålla en bedömning av hur stor risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är (2 kap. 1 § första stycket). Vidare föreslår regeringen att verksamhetsutövaren, utöver uppgifter från myndigheter, också ska beakta den kunskap som verksamhetsutövaren fått vid rapportering av misstänkta transaktioner och aktiviteter. Detta innebär att regeringen föreslår ett förtydligande till den lagtext i 2 kap. 1 § andra stycket som Lagrådet föreslagit.

Rutiner och riktlinjer m.m.

Verksamhetsutövare ska enligt lagförslaget ha rutiner och riktlinjer för kundkännedom, övervakning och rapportering samt behandling av personuppgifter. Rutiner och riktlinjer ska även avse interna kontroller.

Lagen reglerar också ett moderbolags ansvar för dotterbolag och särskilda krav vid gränsöverskridande verksamhet.

Enligt den nya penningtvättslagen ska det finnas rutiner för bakgrundskontroll och lämplighetsprövning av anställda m.fl. Det gäller anställda vars arbetsuppgifter är av relevans för skyldigheterna i penningtvättslagen. Vidare ska anställda fortlöpande få relevant utbildning och information, exempelvis om innehållet i gällande regelverk.

Den nya penningtvättslagen innehåller också bestämmelser om ansvarsfördelningen mellan anställda som är verksamhetsutövare, exempelvis advokater, revisorer eller fastighetsmäklare, och den juridiska person där dessa i förekommande fall är anställda.

Verksamhetsutövare med finansiell verksamhet får inte föra anonyma konton eller etablera korrespondentbanksförbindelser med brevlådebanks.

Kundkännedom

Tillräcklig kunskap om kunder är en grundläggande förutsättning för verksamhetsutövarnas möjligheter att förhindra penningtvätt eller finansiering av terrorism och att rapportera misstänkta aktiviteter och transaktioner till Polismyndigheten. Direktivet ställer krav på medlemsstaternas reglering av när kundkännedomsåtgärder ska vidtas samt vilka och hur omfattande åtgärder som ska krävas i det enskilda fallet. Kraven innebär att reglerna om kundkännedom måste genomsyras av det riskbaserade synsättet. Det innebär för svenskt vidkommande att den nuvarande strukturen i penningtvättslagen måste göras om från grunden, särskilt som det inte längre är möjligt att i lagen peka ut situationer som medger generella undantag från kravet på kundkännedom.

Situationer som kräver kundkännedom

Åtgärder för att uppnå kundkännedom ska vidtas när en affärsförbindelse etableras, vid enstaka transaktioner som uppgår till 15 000 euro eller mer och vid vissa överföringar av medel över 1 000 euro. Åtgärder för kundkännedom ska också vidtas vid transaktioner som understiger 15 000 euro och som verksamhetsutövaren inser eller borde inse har samband med en eller flera andra transaktioner och som tillsammans uppgår till minst detta belopp. Därutöver finns särskilda krav på kundkännedomsåtgärder för tillhandahållare av speltjänster och kontant handel med varor.

Åtgärder för kundkännedom

Verksamhetsutövaren ska identifiera kunden och kontrollera identiteten genom identitetshandlingar eller registerutdrag eller genom andra uppgifter och handlingar från en oberoende och tillförlitlig källa. Om kunden företräds

av en person som uppger sig handla på kundens vägnar, ska verksamhetsutövaren kontrollera den personens identitet och behörighet att företräda kunden. Vidare ska en verksamhetsutövare utreda om kunden har en verklig huvudman, och i så fall kontrollera den verkliga huvudmannens identitet.

Verksamhetsutövaren ska bedöma om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning eller en anhörig eller nära medarbetare till en sådan person. Verksamhetsutövaren ska även kontrollera om kunden är etablerad i ett högriskredjeland utanför EES.

Vidare ska verksamhetsutövaren inhämta information om affärsförbindelsens syfte och art. Informationen ska ligga till grund för en bedömning av vilka aktiviteter och transaktioner som kunden kan förväntas utföra inom ramen för affärsförbindelsen samt för riskklassificeringen av kunden.

En pågående affärsförbindelse ska löpande och vid behov följas upp i syfte att säkerställa att kännedomen om kunden är aktuell och tillräcklig för att hantera den bedömda risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Regeringen konstaterar att kundkännedomsprocessen där en kund kan få svara på ingående frågor om personliga och ekonomiska förhållanden ofta kan uppfattas som svår att förstå för den kund som saknar kännedom om kraven i dessa avseenden. Regeringen betonar därför vikten av att verksamhetsutövare är tydliga i sin kommunikation om varför frågor ställs. Även tillsynsmyndigheterna bör inom sina ansvarsområden verka för att öka kunskapen om regelverket och de speciella krav som det ställer på verksamhetsutövarna.

Tidpunkt för identitetskontroller

Identitetskontroller ska slutföras innan en affärsförbindelse etableras eller en enstaka transaktion utförs. Om det är nödvändigt för att inte avbryta verksamhetens normala gång, får en identitetskontroll med anledning av en ny affärsförbindelse göras senare, dock senast när affärsförbindelsen etableras. Det kan exempelvis handla om att en affärsförbindelse bekräftas genom underskrift via Bank-id, då kontroll av identiteten och ingåendet av affärsförbindelsen anses ske vid samma tillfälle. Det undantaget får dock tillämpas endast om risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är låg.

Förbud mot att ingå och upprätthålla affärsförbindelser och utföra enstaka transaktioner i vissa fall

En verksamhetsutövare ska inte få etablera eller upprätthålla en affärsförbindelse eller utföra en enstaka transaktion, om verksamhetsutövaren inte har tillräcklig kännedom om kunden för att kunna dels hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen, dels övervaka och bedöma kundens aktiviteter och transaktioner. En affärsförbindelse får inte heller etableras om det

dessförinnan uppkommer misstanke om att verksamhetsutövarens produkter eller tjänster kommer att användas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Regeringen påpekar att för verksamhetsutövare som omfattas av lagen (1995:1571) om insättningsgaranti och av betalkontodirektivet utgör den föreslagna regleringen också ett nödvändigt klargörande av att kraven på kundkännedom i penningtvättsdirektivet går före skyldigheterna att tillhandahålla vissa tjänster.

Riskklassificering av kunden

Verksamhetsutövaren ska bedöma hur stora risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen. Kundens riskprofil ska bestämmas med utgångspunkt i verksamhetens allmänna riskbedömning och den kännedom om kunden som verksamhetsutövaren har. I en bilaga till direktivet finns en icke uttömmande förteckning med riskvariabler som verksamhetsutövare ska beakta. Dessa är syftet med ett konto eller en förbindelse, hur stora tillgångar en kund deponerar, transaktionernas storlek och affärsförbindelsens regelbundenhet eller varaktighet.

Omfattningen av åtgärderna för kundkännedom

De kontroller, bedömningar och utredningar som lagen kräver, ska utföras i den omfattning som behövs med hänsyn till kundens riskprofil och övriga omständigheter. Om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism bedöms som låg, ska verksamhetsutövaren få tillämpa förenklade åtgärder för kundkännedom. Om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism i stället bedöms som hög, ställs krav på mer omfattande kontroller, bedömningar och utredningar. Det kan handla om att inhämta ytterligare information om kundens affärsverksamhet eller ekonomiska situation och uppgifter om varifrån kundens ekonomiska medel kommer.

Skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom ska vidtas när kunden är etablerad i ett land utanför EES som identifierats som ett högriskredjeland. Detta ska under vissa förutsättningar dock inte gälla när kunden är dotterbolag eller filial till en verksamhetsutövare som är etablerad inom EES.

Om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning, ställs mer omfattande krav på kundkännedom. De särskilda kraven ska gälla även när kunden är anhörig eller nära medarbetare till en person i politiskt utsatt ställning.

Åtgärder utförda av utomstående

Regeringen föreslår vissa lagändringar med anledning av att direktivet gör det möjligt att förlita sig på åtgärder för kundkännedom som vidtagits av en utomstående. Syftet med detta är att undvika upprepade kundidentifieringsförfaranden som leder till att affärsverksamheten drabbas av förseningar och ineffektivitet.

Särskilda bestämmelser för vissa verksamheter

Regeringen föreslår vissa särskilda bestämmelser för kundkännedom som rör klientmedelskonton, livförsäkringar och andra investeringsrelaterade försäkringar samt för trustar och liknande juridiska konstruktioner.

Vidare föreslås förenklade åtgärder för kundkännedom för vissa elektroniska pengar. En verksamhetsutövare ska t.ex. inte behöva genomföra identitetskontroller av kunden vid tillhandahållande av instrument för elektroniska pengar som uppfyller vissa villkor, bl.a. att högst 250 euro lagras på betalningsinstrumentet.

Övervakning och rapportering m.m.

Löpande övervakning och bedömning av transaktioner

En verksamhetsutövare ska övervaka pågående affärsförbindelser och bedöma enstaka transaktioner i syfte att upptäcka avvikande aktiviteter och transaktioner. Med aktiviteter avses exempelvis omständigheten att en kund är ovillig att identifiera sig eller att kunden förefaller utföra en transaktion åt någon annan person som uppehåller sig i närheten.

Verksamhetsutövarens övervakning och bedömning ska även syfta till att upptäcka aktiviteter som utan att vara avvikande kan antas ingå som ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Övervakningens inriktning och omfattning ska bestämmas med beaktande av de risker som identifierats i den allmänna riskbedömningen, den risk som kan förknippas med kundrelationen och annan information om tillvägagångssätt för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Bedömning och rapportering vid misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism

Om verksamhetsutövaren vid övervakningen uppmärksammar en avvikelse eller på annat sätt får anledning att misstänka penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska verksamhetsutövaren göra en bedömning av om det finns skäligen grund för en sådan misstanke. Bedömningen ska grundas på åtgärder för kundkännedom och andra nödvändiga åtgärder.

När en verksamhetsutövare anser att det finns skäligen grund för misstanke behöver ytterligare kundkännedomsåtgärder inte vidtas, utan en rapport ska utan dröjsmål lämnas till Polismyndigheten.

Uppgifts- och underrättelseskyldighet

Nuvarande bestämmelser om skyldighet för verksamhetsutövare att lämna uppgifter på begäran av Polismyndigheten ska föras över till den nya penningtvättslagen. En nyhet är att uppgiftsskyldigheten också ska gälla den som bedriver penninginsamling för humanitärt, välgörande, kulturellt eller annat allmännyttigt ändamål. Sistnämnda förslag går utöver direktivet och motiveras med att insamlingsverksamhet identifierats som särskilt sårbar för att utnyttjas för finansiering av terrorism.

Nuvarande krav på att verksamhetsutövare ska ha system för att snabbt kunna lämna uppgifter om kunder förs över till den nya penningtvättslagen. Skyldigheten utökas till att omfatta alla verksamhetsutövare som omfattas av lagen.

Även bestämmelsen om tillsynsmyndigheternas skyldighet att underrätta finansunderrättelseenheten om omständigheter som kan ha samband med penningtvätt eller finansiering av terrorism ska föras över till den nya penningtvättslagen med vissa tillägg.

Bestämmelserna om undantag från rapportering och skyldighet att lämna upplysningar som i vissa situationer gäller för advokater, biträdande jurister och andra som t.ex. företräder klienter inför rättsliga förfaranden förs över till den nya penningtvättslagen, med vissa redaktionella ändringar.

Skyldighet att avstå från vissa transaktioner

Nuvarande skyldighet för verksamhetsutövare att avstå från att genomföra transaktioner som kan misstänkas vara ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism ska föras över till den nya penningtvättslagen. Bestämmelsen ska kompletteras med en upplysning om att verksamhetsutövaren, vid bedömningen av om misstanke föreligger efter att en rapport har gjorts till Polismyndigheten, ska beakta den information som Polismyndigheten kan lämna om hanteringen av ärendet. Misstänkta transaktioner ska på de sätt som framgår av gällande rätt få genomföras om det inte är möjligt att avstå från transaktionen. Nuvarande undantag från förbudet mot att genomföra misstänkta transaktioner om en vägran kan försvåra den fortsatta utredningen ska fortfarande gälla. Undantaget ska dock begränsas jämfört med nuvarande regler genom att det klargörs att transaktionen endast får ske om det är sannolikt att en vägran kan försvåra den fortsatta utredningen.

Förbud mot att röja uppgifter om misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism

Den nya penningtvättslagen innehåller bestämmelser om förbud mot att röja uppgifter om misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism. Det innebär exempelvis ett förbud mot att för kunden eller för någon utomstående röja att en bedömning av en misstänkt transaktion utförts eller att uppgifter lämnats till Polismyndigheten. Motsvarande förbud finns i gällande rätt, men bestämmelserna om undantag från detta förbud mot att röja uppgifter är till stor del nya. Undantagen från förbudet mot att röja uppgifter om misstänkt penningtvätt handlar bl.a. om uppgiftslämnande inom koncerner.

Beslut om dispositionsförbud med anledning av misstänkt penningtvätt får endast avse sådan egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Bevarande av handlingar och uppgifter samt behandling av personuppgifter

De grundläggande bestämmelserna om behandling av personuppgifter i den nuvarande penningtvättslagen förs över till den nya penningtvättslagen, med

den skillnaden att tillåtna ändamål för behandling av personuppgifter klargörs i en egen bestämmelse. En del nya bestämmelser införs också, bl.a. att verksamhetsutövare ska få behandla personuppgifter om lagöverträdelser vid allt obligatoriskt uppgiftslämnande till Polismyndigheten. Det införs också vissa undantag från förbudet mot samkörning av register inom koncerner och verksamheter som bedrivs via filial i utlandet.

Till skillnad från den nuvarande penningtvättslagen ska enligt den nya lagen handlingar och uppgifter som huvudregel bevaras i fem år och bara om det är nödvändigt för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism under längre tid än så.

Funktioner för intern kontroll och anmälningar av misstänkta överträdelser

I förslaget finns nya bestämmelser om intern kontroll och anmälningar om misstänkta överträdelser. När det är motiverat av verksamhetens storlek och art, ska en verksamhetsutövare utse personer och inrätta funktioner med särskilt ansvar för regelefterlevnad och oberoende granskning.

Om en verksamhetsutövare med huvudkontor i en annan stat inom EES tillhandahåller betaltjänster eller ger ut elektroniska pengar i Sverige ska Finansinspektionen kunna besluta att verksamhetsutövaren ska utse en central kontaktpunkt i Sverige, förutsatt att tjänsterna inte tillhandahålls genom en filial eller ett dotterföretag.

Skyldigheten enligt direktivet att behöriga myndigheter ska inrätta effektiva och tillförlitliga mekanismer för att uppmuntra och ta emot anmälningar om överträdelser av penningtvättslagen bör enligt regeringen genomföras genom föreskrifter på förordningsnivå.

En verksamhetsutövare ska tillhandahålla ändamålsenliga rapporterings-system som gör det möjligt för anställda och uppdragstagare att internt göra anmälningar om lagöverträdelser. Syftet med ett sådant visselblåsarssystem är att eventuella oegentligheter ska komma fram. Mot den bakgrunden införs också en ny bestämmelse om skydd för en anmälarens identitet i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Tillsyn

Regler om tillsyn på området för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism finns i en rad olika författningar. Genom bemyndiganden i penningtvättslagen, penningtvättsförordningen och ett antal rörelselagar och till dessa anslutande förordningar ges vissa myndigheter behörighet att utfärda föreskrifter och utöva tillsyn över tillämpningen av regelverket om penningtvätt och finansiering av terrorism.

Tillsyn enligt penningtvättslagen omfattar icke-finansiella verksamhetsutövare som inte regleras i en särskild rörelselag

Penningtvättslagens avsnitt om tillsyn omfattar de icke-finansiella verksamhetsutövare vars verksamhet, i de delar som omfattas av penningtvättsregelverket, inte regleras i en särskild rörelselag. Den tillsyn som kan bedrivas enligt den nuvarande penningtvättslagen uppfyller kraven i fjärde penningtvättsdirektivet. Huvuddragen i den nuvarande penningtvättslagen föreslås därför, med vissa ändringar och tillägg som bl.a. beror på att nya aktörer ska omfattas av lagens bestämmelser, föras in i den nya penningtvättslagen.

Beloppsgränsen för när fysiska och juridiska personer som handlar med varor mot kontant betalning omfattas av lagen sänks från 15 000 euro till 5 000 euro, vilket är strängare än direktivets minimikrav på 10 000 euro. Inte bara mottagande utan även utbetalning av kontanta belopp över 5 000 euro medför att lagen blir tillämplig. Kontanthandlarna står under tillsyn av länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län. För att de tre länsstyrelserna ska ha möjlighet att identifiera gruppen verksamhetsutövare krävs att den som har för avsikt att bedriva kontant varuhandel som omfattas av penningtvättslagen anmäler det till Bolagsverkets penningtvättsregister.

Tillsyn enligt särskilda rörelselagar för pantbanker, fastighetsmäklare, revisorer och anordnare av speltjänster

För övriga verksamhetsutövare utövas tillsynen i enlighet med rörelselagar där frågorna om penningtvätt och finansiering av terrorism utgör en integrerad del. Detta innebär att den tillsynsregim som införts och föreslås införas i penningtvättslagen måste överföras och i viss utsträckning anpassas till befintliga rörelselagar. Det gäller tillsyn enligt pantbankslagen, fastighetsmäklarlagen, revisorslagen, kasinolagen och lotterilagen.

Pantbanksverksamhet föreslås i sin helhet omfattas av penningtvättslagen, och bestämmelserna i penningtvättslagen bör beaktas vid tillståndsgivningen. Pantbankslagen kompletteras bl.a. med en bestämmelse som möjliggör löpande lämplighetsprövning av ägare och ledningspersoner samt möjlighet att ingripa om dessa inte uppfyller kraven för att bedriva pantbanksverksamhet. Tillsyn över penningtvättsregelverket bedrivs av länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län, medan tillståndsgivning för pantbanksverksamhet och tillsyn över övrig pantbanksverksamhet är uppdelad mellan sju länsstyrelser.

I fastighetsmäklarlagen införs en bestämmelse om att Fastighetsmäklarinspektionen ska ha rätt att genomföra undersökningar på plats hos en mäklare för tillsyn enligt penningtvättsregleringen.

En liknande bestämmelse införs i revisorslagen som möjliggör för Revisorsinspektionen att göra en platsundersökning hos en revisor eller ett registrerat revisionsbolag.

Regeringen föreslår vidare vissa förtydliganden och kompletteringar i kasinolagen för att uppfylla direktivets lämplighetskrav på ledningspersoner.

Exempelvis ska den som i väsentlig utsträckning åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet inte få ingå i ledningen för en tillståndshavare av kasinospel.

I lotterilagen införs en bestämmelse om att Lotteriinspektionen ska utöva tillsyn enligt penningtvättslagen över anordnare av speltjänster. Lotteriinspektionen ska bl.a. ges möjlighet att genomföra undersökningar på plats hos en anordnare av speltjänster. På den svenska spelmarknaden använder sig många spelanordnare av ombud. För att Lotteriinspektionen ska kunna kontrollera att anordnarna följer penningtvättsregleringen även när de anlitar ombud föreslår regeringen att även ombuden påförs vissa skyldigheter och träffas av vissa lämplighetskrav som regleras i lotterilagen.

Tillsyn enligt lagen om valutaväxling och annan finansiell verksamhet

Sådana finansiella institut som driver verksamhet i enlighet med lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet omfattas av penningtvättslagens regler och står under penningtvättstillsyn av Finansinspektionen. Det handlar om fysiska eller juridiska personer som ägnar sig åt valutaväxling eller annan finansiell verksamhet. Utöver valutaväxlingsföretag utgörs de finansiella instituten i stor utsträckning av företag med verksamhet inriktad mot factoring, fakturabelåning och förvärv av fordringar. Vidare förekommer valutahandelsföretag och företag som tillhandahåller betalningsmedel, ofta i form av digitala valutor. Gemensamt för denna typ av verksamheter är att de i hög utsträckning kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Gällande rätt i fråga om tillsynen över denna typ av verksamhetsutövare lever enligt regeringens mening upp till direktivets krav, men det finns vissa brister relaterade till registreringsförfarandet, vilket påverkar möjligheterna att bedriva en effektiv tillsyn. Mot den bakgrunden föreslår regeringen att en sådan verksamhet ska genomgå en granskning innan den registreras. I lagen anges att en verksamhet ska registreras om det finns skäl att anta att den kommer att drivas i enlighet med penningtvättslagen och föreskrifter som meddelats med stöd av den lagen och om ägaren och ledningen bedöms som lämpliga.

Regeringen föreslår också att lagens rubrik ändras från lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet till lagen om valutaväxling och annan finansiell verksamhet.

Tillsyn över advokatbolag

Vissa artiklar i penningtvättsdirektivet riktar sig mot juridiska personer i vilka verksamhetsutövare är anställda. Sveriges advokatsamfund utövar enligt gällande rätt tillsyn över att advokater följer penningtvättslagen. Advokatsamfundets tillsyn omfattar emellertid inte uttryckligen advokatbolag, även om tillsynen i praktiken utövas över såväl advokater som advokatbolag och biträdande jurister. Regeringen bedömer att det i det aktuella lagstiftningsärendet inte finns underlag för att lämna förslag som medför ett

fullständigt genomförande av direktivets krav på tillsyn över advokatbolag och lämplighetsprövning av ägaren till och ledningen i sådana bolag. Frågan bör därför bli föremål för ytterligare överväganden.

Periodisk rapportering för vissa verksamhetsutövare

Direktivet ställer krav på att medlemsstaterna ska se till att de myndigheter som utövar tillsyn ska ha tillgång till uppgifter som gör det möjligt för dem att riskklassificera tillsynsobjekten. Mot den bakgrunden föreslår regeringen att det förs in ett bemyndigande i penningtvättslagen enligt vilket regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, ska kunna föreskriva om skyldigheter för kreditinstitut och finansiella institut att lämna uppgifter om sin verksamhet, sina kunder och andra förhållanden som är nödvändiga för att tillsynsmyndigheten ska kunna bedöma risken med de verksamhetsutövare som står under tillsyn.

Tillgång till uppgifter i belastningsregistret

Regeringen bedömer att direktivets krav på att behöriga myndigheter ska kunna kontrollera i kriminalregistret om en berörd person har en relevant fällande dom mot sig bör genomföras genom föreskrifter på förordningsnivå.

Finansinspektionens underrättelseskyldighet till de europeiska tillsynsmyndigheterna

Direktivet innebär en utökad skyldighet för Finansinspektionen att informera de europeiska tillsynsmyndigheterna (EBA, Eiopa och Esma) om bl.a. vilka administrativa sanktioner och åtgärder som påförs kreditinstitut och finansiella institut. Den utökade skyldigheten för Finansinspektionen föreslås regleras genom föreskrifter på förordningsnivå.

Sanktioner

En nyhet i fjärde penningtvättsdirektivet är krav på att medlemsstaterna i sin nationella lagstiftning ska införa regler som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna att besluta om vissa angivna disciplinåtgärder. Av direktivet följer även krav på att tillsynsmyndigheten ska ha möjlighet att ingripa mot verksamhetsutövare genom sanktionsavgifter och krav på att vissa fysiska personer i ledningspositioner ska kunna hållas ansvariga för en juridisk persons överträdelser. Direktivet reglerar vidare hur hög sanktionsavgiften får vara samt vilka omständigheter som ska beaktas när de behöriga myndigheterna fastställer typen av och nivån på administrativa sanktioner.

Direktivet är en minimireglering vad gäller sanktioner, vilket innebär att medlemsstaterna i den nationella lagstiftningen kan gå utöver de i direktivet uppräknade sanktionerna och förutsättningarna samt tillämpningsområdet för dessa.

För vissa av de verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättsregelverket finns redan en sanktionsregim i den rörelselag som reglerar deras verksamhet som i stort lever upp till direktivets krav. Det gäller bl.a. lagen

(2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och lagen (2004:46) om värdepappersfonder. För vissa andra verksamhetsutövare innebär kraven i direktivet en betydande förändring av de förutsättningar under vilka verksamheten bedrivs.

Direktivets bestämmelser om sanktioner är inte avsedda att påverka tillämpningen av straffrättsliga påföljder i medlemsstaterna. En medlemsstat kan välja att i stället för administrativa sanktioner använda straffrättsliga påföljder. Regeringen anser i likhet med bedömningen vid tidigare lagstiftningsärenden att sanktionerna som genomför fjärde penningtvättsdirektivet bör vara av administrativt slag.

Finansinspektionens möjligheter att ingripa mot överträdelser av penningtvättslagen

Direktivets krav i förhållande till Finansinspektionens möjligheter att ingripa mot överträdelser av penningtvättslagen är uppfyllda i gällande rätt. Enligt direktivets krav ska en verksamhetsutövare kunna bli föremål för

- ett offentligt meddelande vari den fysiska eller juridiska personen liksom överträdelsens karaktär anges
- en anmodan om att den fysiska eller juridiska personen ska upphöra med sitt agerande och inte upprepa detta
- återkallande eller tillfällig indragning av auktorisering, om verksamhetsutövaren är föremål för en auktorisation.

Det krävs heller inga särskilda lagstiftningsåtgärder för att genomföra direktivets krav på att juridiska personer ska kunna ställas till svars för överträdelser som begås till deras förmån av vissa utpekade personer.

Sanktionsbestämmelser för valutaväxlare och annan finansiell verksamhet

Sådana finansiella institut som driver verksamhet i enlighet med lagen om valutaväxlare omfattas av penningtvättslagens regler och står under tillsyn av Finansinspektionen.

För att ytterligare tydliggöra sanktionssystemets proportionalitet bör enligt regeringen förutsättningarna för att ingripa med beslut som ålägger en verksamhetsutövare att upphöra med verksamheten ändras. Sådana beslut, som får anses vara mycket ingripande, föreslås i fortsättningen förbehållas överträdelser som är allvarliga, upprepade eller systematiska.

Sanktionsavgifter mot juridiska personer och mot personer i ledningen

Finansinspektionen ska kunna besluta om sanktionsavgift för ett finansiellt institut (som är registrerat enligt lagen om valutaväxling) som är en juridisk person vid överträdelser av penningtvättslagen som inte är ringa. Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst till det högsta av

1. 10 procent av det finansiella institutets omsättning eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå, närmast föregående räkenskapsår
2. två gånger den vinst som det finansiella institutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa eller
3. ett belopp i kronor motsvarande 5 miljoner euro.

Vidare ska Finansinspektionen kunna ingripa mot en person som ingår i finansinstitutets ledning⁴ för lagöverträdelser som institutet har gjort sig skyldig till. Finansinspektionen ska endast ingripa om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har orsakat överträdelsen. Ett ingripande ska ske genom beslut att personen i fråga under en tid av tre till tio år inte får ha en ledande position i ett finansiellt institut eller genom beslut om sanktionsavgift. Sanktionsavgiften för en fysisk person i ett finansiellt instituts ledning ska högst uppgå till det högsta av

1. två gånger den vinst som personen gjort till följd av regelöverträdelsen om beloppet går att fastställa eller
2. ett belopp som per den 25 juni 2015 i kronor motsvarar 5 miljoner euro.

Ingripande genom sanktionsavgift mot verksamhetsutövare som är fysiska personer

De aktörer som omfattas av lagen om valutaväxlare är att betrakta som finansiella institut enligt fjärde penningtvättsdirektivets definition. Detta gäller även när verksamheten bedrivs av en fysisk person. Finansinspektionen ska även kunna besluta om sanktionsavgift för en verksamhetsutövare som är en fysisk person om verksamhetsutövaren överträder penningtvättslagen. Ett sådant ingripande får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har orsakat överträdelsen. Sanktionsavgiften ska som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som det finansiella institutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa eller
2. ett belopp i kronor motsvarande 5 miljoner euro.

Omständigheter som ska vara styrande vid beslut om sanktioner

Det ska i lagen om valutaväxling tydliggöras vilka faktorer som ska ligga till grund för valet av sanktion och för sanktionsavgiftens storlek. Lagen ska innehålla en exemplifierande uppräknings av de omständigheter som kan tillmätas betydelse. Finansinspektionen ska ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar. I försvärande riktning ska det

⁴ En person som ingår i institutets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder institutet, eller är ersättare för någon av dem.

beaktas om den som har begått överträdelsen tidigare har gjort sig skyldig till överträdelser. I förmildrande riktning ska det bl.a. beaktas om den ansvariga personen i väsentlig utsträckning har underlättat Finansinspektionens utredning samt om det finansiella institutet snarast upphör med överträdelsen. När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska hänsyn tas till de angivna omständigheterna samt till den finansiella ställningen hos den som har begått överträdelsen och, om det går att fastställa, den vinst som har erhållits.

I lagen om valutaväxling införs också vissa bestämmelser om sanktionsföreläggande, preskription och verkställighet.

Sanktionsbestämmelser för banker m.fl. i särskilda rörelselagar

För de finansiella företag som regleras i särskilda rörelselagar ska det i huvudsak finnas motsvarande sanktionsbestämmelser som i lagen om valutaväxling i syfte att uppfylla fjärde penningtvättsdirektivets krav.

Det gäller lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder, lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter, lagen (2004:46) om värdepappersfonder, lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet, lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, försäkringsrörelselagen (2010:2043), lagen (2010:751) om betaltjänster samt lagen (2011:755) om elektroniska pengar.

När det gäller lagen om bank- och finansieringsrörelse och lagen om värdepappersmarknaden finns redan en sanktionsregim som i stort lever upp till fjärde penningtvättsdirektivets krav. Ytterligare anpassningar till direktivets krav på sanktioner i nämnda rörelselagar föreslås i proposition 2016/17:162 Nya regler om marknader för finansiella instrument (MiFID II och MiFIR).⁵

Vidare när det gäller lagen om värdepappersfonder har den genomgått en omfattande revidering med anledning av genomförandet av Ucits V-direktivet.⁶ Detta direktiv omfattar en liknande sanktionsregim som fjärde penningtvättsdirektivet, och genomförandet har därför täckt in flera av penningtvättsdirektivets krav när det gäller ingripanden.

Sanktionsbestämmelser i penningtvättslagen mot verksamhetsutövare som inte är kreditinstitut eller finansiella institut

En av nyheterna i fjärde penningtvättsdirektivet är att även icke-finansiell verksamhet ska omfattas av en sanktionsregim som liknar den som gäller för kreditinstitut och finansiella institut. Sanktionsregimen för icke-finansiella verksamhetsutövare innehåller dock en lägre nivå på den högsta sanktionsavgiften som ska kunna beslutas mot en juridisk person eller fysiska personer i dess ledning.

Avsnittet om tillsyn och ingripanden i den nya penningtvättslagen (7 kap.) omfattar de icke-finansiella verksamhetsutövare vars verksamhet, i de delar

⁵ Denna proposition behandlas i bet. 2016/17:FiU35.

⁶ Direktiv 2014/91/EU, se prop. 2015/16:170 och bet. 2016/17:FiU12.

som omfattas av penningtvättsregelverket, inte regleras i någon särskild rörelselag.

Föreläggande om rättelse och om att upphöra med verksamheten

Bestämmelsen om tillsynsmyndighetens möjlighet att förelägga en verksamhetsutövare att göra rättelse vid överträdelser av penningtvättslagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av den lagen ska, med några tillägg, överföras till den nya penningtvättslagen.

Tillsynsmyndigheten ska kunna förelägga en verksamhetsutövare att upphöra med verksamheten vid överträdelser av penningtvättslagen som är allvarliga, upprepade eller systematiska.

Sanktionsavgifter mot juridiska personer och mot personer i ledningen

Tillsynsmyndigheten ska besluta om sanktionsavgift för verksamhetsutövare som är juridiska personer vid överträdelser av penningtvättslagen som inte är ringa. Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst till det högsta av

1. två gånger den vinst som verksamhetsutövaren gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa eller
2. ett belopp i kronor motsvarande 1 miljon euro.

Om verksamhetsutövaren är en juridisk person får tillsynsmyndigheten ingripa mot en person som ingår i verksamhetsutövarens ledning⁷ om verksamhetsutövaren har gjort sig skyldig till en överträdelse av penningtvättslagen. Tillsynsmyndigheten ska endast ingripa om överträdelsen är allvarlig, upprepade eller systematisk och personen i fråga uppsåtlig eller av grov oaktsamhet har orsakat överträdelsen.

Ett ingripande ska ske genom beslut att personen i fråga under en tid av tre till tio år inte får ha en ledande position i en verksamhetsutövare eller genom beslut om sanktionsavgift. Sanktionsavgiften för en ledningsperson ska som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som personen gjort till följd av regelöverträdelsen om beloppet går att fastställa eller
2. ett belopp i kronor som motsvarar 1 miljon euro.

Ingripande genom sanktionsavgift mot verksamhetsutövare som är fysiska personer

Tillsynsmyndigheten ska kunna besluta om sanktionsavgift för verksamhetsutövare som är fysiska personer om dessa överträder penningtvättslagen. Ett sådant ingripande får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepade eller systematisk och personen i fråga uppsåtlig eller av

⁷ Med verksamhetsutövarens ledning avses styrelse eller dess verkställande direktör eller någon som på motsvarande sätt företräder verksamhetsutövaren, eller är ersättare för någon av dem.

grov oaksamhet har orsakat överträdelsen. Sanktionsavgiften ska högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som det finansiella institutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa eller
2. ett belopp i kronor motsvarande 1 miljon euro.

Omständigheter som ska vara styrande vid beslut om sanktioner

I penningtvättslagen ska det tydliggöras vilka faktorer som ska ligga till grund för valet av sanktion och för sanktionsavgiftens storlek. Lagen ska innehålla en exemplifierande uppräkningslista av de omständigheter som kan tillmätas betydelse. Vid bedömningen ska hänsyn tas till överträdelsens allvarighet och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som uppstått och graden av ansvar. Tillsynsmyndigheten ska i försvårande riktning beakta om den som har begått överträdelsen tidigare har gjort sig skyldig till överträdelser av penningtvättslagen. I förmildrande riktning ska det bl.a. beaktas om verksamhetsutövaren genom ett aktivt samarbete i väsentlig utsträckning har underlättat tillsynsmyndighetens utredning och om verksamhetsutövaren snarast upphör med överträdelsen. När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska hänsyn tas till de angivna omständigheterna samt till den finansiella ställningen hos den som har begått överträdelsen och, om det går att fastställa, den vinst som har erhållits.

I penningtvättslagen införs också vissa bestämmelser om sanktionsföreläggande, preskription och verkställighet.

Sanktionsbestämmelser i särskilda rörelselagar mot verksamhetsutövare som är icke-finansiella institut

För de icke-finansiella institut som regleras av särskilda rörelselagar föreslås i huvudsak motsvarande sanktionsbestämmelser som i den nya penningtvättslagen i syfte att uppfylla direktivets krav. Det gäller de verksamhetsutövare som regleras av fastighetsmäklarlagen (2011:666), kasinolagen (1999:355), lotterilagen (1994:1000), pantbankslagen (1999:1000) och revisorslagen (2001:883).

Frågan om ingripanden mot advokater och advokatbolag bör utredas vidare

Fjärde penningtvättsdirektivet innebär att advokater, advokatbolag eller personer i advokatbolags ledning ska kunna träffas av samma sanktioner som övriga verksamhetsutövare som omfattas av direktivet.

Regeringen bedömer att man saknar beredningsunderlag för att föreslå en ändamålsenlig ordning och att dessa frågor bör utredas vidare innan förslag lämnas på ett fullständigt genomförande av direktivet på denna punkt.

Tillsyn över gränsöverskridande verksamhet

Lagen om värdepappersmarknaden föreslås kompletteras med en bestämmelse som innebär att ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma inom EES

och som driver verksamhet från filial i Sverige ska kunna bli föremål för ingripande vid överträdelse av penningtvättslagen.

I övrigt bedömer regeringen att direktivets krav på kontroll av utländska verksamhetsutövare och ingripande i förhållande till gränsöverskridande verksamhet omfattas av gällande rätt.

Lagrådets synpunkter på sanktionsbestämmelserna

Lagrådet har för ett antal lagförslag föreslagit att den maximala sanktionsavgiften för ledningspersoner ska anges i lagtext uttryckt som ett fast belopp i kronor, inte som ett belopp i kronor som motsvarar 5 miljoner euro en viss angiven dag. Regeringen anför att den inte finner tillräckliga skäl att göra den ändring som Lagrådet föreslår med tanke på beloppets specifika karaktär som innebär att det bara tillämpas av Finansinspektionen och då bara som ett tak för sanktionsavgiften i det enskilda fallet. Vidare anser regeringen att en sådan ändring skulle bidra till mindre enhetlighet, eftersom det i de aktuella lagförslagen också förekommer andra belopp i euro som inte är knutna till kronkursen en viss dag och därför inte kan omvandlas till ett fast belopp i kronor en viss dag.

Statistik, finansunderrättelseenhet och samordningsorgan

I direktivet ställs krav på att medlemsstaterna ska föra omfattande statistik över frågor som har betydelse för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Regeringen bedömer att det i Sverige pågår ett fortlöpande arbete för att förbättra statistiken i linje med den strävan direktivet uttrycker, dvs. att det ska finnas ett fullgott underlag för analyser och riskbedömningar. Därmed är inga lagstiftningsåtgärder nödvändiga för att genomföra direktivets krav på denna punkt.

Direktivet ställer vidare krav på finansunderrättelseenhetens roll, organisation och ansvar samt samarbete med andra finansunderrättelseenheter. Finanspolisen är, i egenskap av Sveriges finansunderrättelseenhet, utsedd att vara en självständig funktion inom Polismyndigheten. Regeringen bedömer att befintlig reglering uppfyller de grundläggande kraven på finansunderrättelseenheten, men föreslår att det i penningtvättslagen tas in en bestämmelse som på ett generellt plan pekar ut Polismyndigheten som finansunderrättelseenhet enligt direktivet.

Direktivet innehåller även krav på att inrätta en samordningsfunktion för arbetet med nationella riskbedömningar och för att etablera ett effektivt samarbete på nationell nivå för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Inrättandet och den närmare utformningen av en sådan samordningsfunktion bör enligt regeringen genomföras på förordningsnivå.

Registrering av verkliga huvudmän

Ny lag om registrering av verkliga huvudmän

I syfte att genomföra fjärde penningtvättsdirektivet föreslår regeringen en ny lag om registrering av verkliga huvudmän. Lagen innehåller bestämmelser som syftar till att öka insynen i ägande i och kontroll av juridiska personer och juridiska konstruktioner som trustar, och har som syfte att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism. Lagförslaget är enligt regeringen en viktig beståndsdel i ett regelverk som syftar till att göra det svårare för kriminella att gömma sig bakom en juridisk person.

Verksamhetsutövare som genomför åtgärder för kundkännedom med anledning av en affärsrelation eller enstaka transaktion ska identifiera kundens verkliga huvudman. Syftet med att identifiera den verkliga huvudmannen är att på ett korrekt sätt kunna bestämma kundens riskprofil och förstå affärsrelationens syfte och art. Om den verkliga huvudmannen är en person i politiskt utsatt ställning gäller skärpta krav på kundkännedom. Möjligheten att klarlägga vem som är verklig huvudman i en juridisk person har således stor betydelse för de verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättslagen.

Polismyndigheten har också ett intresse av att inom ramen för sin underrättelseverksamhet och brottsbekämpande verksamhet få tillgång till uppgifter om vilken fysisk person som kontrollerar en juridisk person. Detsamma gäller andra myndigheter som har brottsbekämpande uppgifter eller som utövar tillsyn över juridiska personer.

Att snabbt få reda på vem som är verklig huvudman i en juridisk person är ofta förenat med svårigheter. Uppgifter om vem som äger eller är medlem i en juridisk person finns normalt inte tillgängliga utanför den juridiska personen. Det formella ägandet eller medlemskapet är dessutom endast en av flera omständigheter som måste beaktas när den verkliga huvudmannen bakom en juridisk person ska identifieras.

Registrering av verkliga huvudmän i juridiska personer och trustar

Den nya lagen om registrering av verkliga huvudmän innehåller bestämmelser om insyn i juridiska personers, trustars och liknande juridiska konstruktioners ägar- och kontrollförhållanden och om registrering av sådana uppgifter.

Lagen ska tillämpas i fråga om svenska juridiska personer, utländska juridiska personer som driver verksamhet i Sverige och fysiska personer som har hemvist i Sverige och som förvaltar en trust eller liknande juridisk konstruktion.

Från lagens tillämpningsområde undantas staten, landsting och kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, och också juridiska personer över vilka staten, landstingen, kommunerna, kommunalförbund och samverkansorgan har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande. Lagen ska inte heller tillämpas på aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad, dödsbon eller konkursbon, eftersom det i dessa fall redan finns genomlysning av ägande och kontroll.

Definition av verklig huvudman

Lagens definition av en verklig huvudman är en fysisk person som, ensam eller tillsammans med någon annan, ytterst äger eller kontrollerar en juridisk person eller den fysiska person till vars förmån någon annan handlar. I lagen finns bestämmelser som konkretiserar vad som avses med att utöva den yttersta kontrollen av juridiska personer genom olika medel. Det kan bl.a. vara att en fysisk person på grund av aktieinnehav kontrollerar mer än 25 procent av det totala antalet röster i den juridiska personen. Det finns också särskilda bestämmelser om kontroll som utövas av medlemmar av samma familj.

Den juridiska personens undersöknings- och dokumentationsskyldighet

Lagen innehåller bestämmelser om den juridiska personens undersöknings- och dokumentationsskyldighet. En juridisk person ska ha tillförlitliga uppgifter om vem som är dess verkliga huvudman och om arten och omfattningen av personens intresse i den juridiska personen. Om en verklig huvudman saknas eller om det inte finns tillförlitliga uppgifter om vem det är, ska den juridiska personen i stället ha uppgift om detta. Informationen ska hållas aktuell och kontrolleras i den utsträckning som omständigheterna kräver. Uppgifterna ska dokumenteras om det inte är uppenbart obehövligt. Det sistnämnda kan handla om ideella och ekonomiska föreningar med ett större antal medlemmar där varje medlem enligt stadgarna har en röst. I en sådan situation är det lätt att konstatera att det inte finns någon verklig huvudman redan utifrån stadgarna och uppgift om antalet medlemmar i föreningen. Ett krav på att dokumentera vilka överväganden som gjorts i en sådan situation fyller inte någon praktisk funktion.

Tillhandahållande av informationen

Den nya lagen ställer krav på att en juridisk person på begäran av en myndighet utan dröjsmål ska lämna ut dokumentation om sitt verkliga huvudmannaskap. Dokumentation om verkligt huvudmannaskap ska också lämnas ut till verksamhetsutövare som genomför åtgärder för kundkännedom med anledning av en transaktion eller en affärsförbindelse med den juridiska personen.

Lagen innehåller också bestämmelser om sanktioner om dokumentationen inte lämnas ut.

Bolagsverket ska vara registreringsmyndighet

Bolagsverket ska vara registreringsmyndighet för registret över verkliga huvudmän och andra uppgifter som anmäls enligt den nya lagen. Bolagsverket ska kunna förena förelägganden om att rätta felaktiga uppgifter med vite.

I lagen finns också bestämmelser om anmälan om oriktiga eller ofullständiga uppgifter i registret, överklaganden och avgifter för registrering m.m.

Anmälan om verkliga huvudmän ska göras till Bolagsverket

Anmälan om den juridiska personens verkliga huvudman ska göras till Bolagsverket. En anmälan till registret ska göras senast fyra veckor från det att en juridisk person har registrerats i ett annat myndighetsregister.

Utländska juridiska personer med hemvist inom EES undantas, om den juridiska personen anmält motsvarande uppgifter om verkligt huvudmannaskap i ett centralt register i en stat inom EES.

För en fysisk person som är förvaltare av en trust eller liknande juridisk konstruktion ska gälla samma skyldigheter som för en juridisk person i fråga om att dokumentera, anmäla och på begäran tillhandahålla uppgift om trustens verkliga huvudmän.

För en ideell förening och andra juridiska personer (som inte omfattas av ett krav på registrering i andra myndighetsregister) gäller kraven på att anmäla uppgift om det verkliga huvudmannaskapet först när en uppgift om den juridiska personens verkliga huvudman lämnas till en verksamhetsutövare med anledning av åtgärder för kundkännedom. I ett sådant fall ska en anmälan för registrering i registret över verkliga huvudmän göras inom fyra veckor från det att uppgiften lämnats till verksamhetsutövaren. En anmälan behöver dock inte göras om den juridiska personen saknar en verklig huvudman.

Vidare gäller att om en juridisk person som inte är registrerad i något myndighetsregister tar emot eller samlar in pengar för att främja ett varaktigt ändamål som innebär att pengar eller egendom överförs till en annan fysisk eller juridisk person, ska den juridiska personen anmäla uppgift om sina företrädare och firmatecknare till registret över verkliga huvudmän. Denna bestämmelse omfattar exempelvis en ideell förening som har till syfte att samla in pengar för ett visst ändamål.

Vissa undantag för juridiska personer som har ett politiskt, religiöst, kulturellt eller annat sådant ändamål

Juridiska personer vars ändamål är politiskt, religiöst, kulturellt eller annat sådant av regeringsformen (2 kap. 2 §) skyddat ändamål, undantas från anmälningskyldigheten. Förutsättningen är att den juridiska personen inte omfattats av någon registreringsskyldighet i andra myndighetsregister, och att en anmälan skulle medföra att medlemmen därigenom ger sin åskådning i något av dessa avseenden till känna.

Anpassningar till EU-förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel

EU-förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel⁸ träder i kraft den 26 juni 2017. Förordningen är direkt tillämplig och ska således inte genomföras genom nationell normgivning, men i förordningen krävs dock att

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006.

medlemsstaterna ska införa vissa kompletterande bestämmelser om tillsyn, sanktioner och system som ska underlätta för visselblåsare m.m.

Regeringen föreslår mot bakgrund av förordningen att kompletterande bestämmelser förs in i de rörelselagar som reglerar de verksamheter på vilka förordningen ska tillämpas, och i penningtvättslagen.

Vissa frågor som rör direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning

Genom EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning⁹ (förkortat Dac 5) togs det in en ny punkt i direktivet som bl.a. innebär att medlemsstaterna ska föreskriva att skattemyndigheterna ges tillgång till handlingar, uppgifter och information som avses i fjärde penningtvättsdirektivet och som erhålls i samband med åtgärder för kundkännedom.

Regeringen bedömer att Dac 5 inte ger anledning till några ändringar i svensk lag utöver de förslag som i övrigt lämnas i propositionen. Det innefattar även Skatteverkets tillgång till registret med verkliga huvudmän.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att samtliga lagändringar ska träda i kraft den 2 augusti 2017. Nuvarande bestämmelser ska tillämpas i fråga om överträdelser som begåtts före lagstiftningens ikraftträdande. Övergångsbestämmelserna ska föras in i penningtvättslagen och de olika rörelselagstiftningarna.

För de juridiska personer för vilka registreringsskyldighet om verkliga huvudmän uppstår i och med den lagens ikraftträdande, ska en anmälan göras senast inom sex månader efter att lagen har trätt i kraft.

Regeringens förslag till ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet innebär bl.a. att aktörerna ska ansöka om registrering och att det ska göras en prövning av dem innan de får registrera sig. De aktörer som ansöker om registrering efter ikraftträdandet av lagändringarna kommer således att omfattas av särskilda krav för att få bli registrerade. De aktörer som förts in i Finansinspektionens register redan innan ikraftträdandet ska enligt regeringens förslag dock inte omfattas av denna inledande ansökningsprocess, utan ska få fortsätta att bedriva verksamhet på grundval av sin befintliga registrering.

Enligt regeringens förslag ska anordnare som omfattas av penningtvättsregleringen anmäla sina ombud för registrering till Lotteriinspektionen. Regeringen föreslår övergångsbestämmelser som innebär att anordnare som vid lagens ikraftträdande tillhandahåller lotterier genom ombud ska anmäla ombuden för registrering senast den 2 februari 2018. Har ansökan gjorts senast den dagen, får anordnaren fortsätta att tillhandahålla

⁹ Rådets direktiv (EU) 2016/2258 av den 6 december 2016 om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller skattemyndigheters tillgång till information för bekämpning av penningtvätt.

lotterierna genom ombud i avvaktan på att beslutet i registreringsfrågan får laga kraft. Anordnare som vid lagens ikraftträdande tillhandahåller lotterier genom ombud får, om Lotteriinspektionen inte beviljar registrering av ombudet, under tre månader efter det att beslutet i registreringsfrågan fick laga kraft, genom ombudet fullfölja sådana åtaganden gentemot kunder som har gjorts innan Lotteriinspektionens beslut fick laga kraft.

Förslagets konsekvenser

Samhällsekonomiska konsekvenser

I en analys av förslagets samhällsekonomiska konsekvenser bedömer regeringen att minskad brottslighet genom en effektivare bekämpning av illegal penninghantering och finansiering av terrorism skapar samhälleliga välfärdsvinster i form av ökad trygghet och en ökad tilltro till det offentliga och till samhället i stort.

Konsekvenser för företag

När det gäller konsekvenser för företag är regeringens bedömning att den administrativa bördan kan öka till följd av att kretsen av verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättsregleringen vidgas. Regeringen framhåller dock att den riskbaserade ansatsen, som genomsyrar direktivet och den föreslagna nya penningtvättslagen, har potential att effektivisera och förenkla för berörda företag i och med att de inte behöver vidta fler åtgärder än vad som står i proportion till deras risker. Regeringen anser vidare att vissa ökade kostnader, speciellt i relation till högrisksituationer, är motiverade från både det samhällsekonomiska och det företagsekonomiska perspektivet, det senare i den meningen att ett företag som blir känt för en god riskbaserad ansats med motsvarande åtgärder sannolikt också upplever positiva effekter på andra affärsområden.

När det gäller den föreslagna nya lagen om registrering av verkliga huvudmän kommer det enligt regeringens bedömning i de allra flesta fall att vara relativt enkelt för de juridiska personerna att fastställa vem som är verklig huvudman och att dokumentera detta. Den genomsnittliga kostnaden för de juridiska personerna att göra denna utredning och bedömning vid lagens ikraftträdande bedöms därför bli låg. Detsamma gäller kostnaden för att göra en första anmälan. Regleringen i den föreslagna lagen om registrering av verkliga huvudmän bedöms vidare göra det lättare för verksamhetsutövare enligt penningtvättslagen att genomföra åtgärder för kundkännedom.

Flera ideella organisationer har i sina remissvar haft synpunkter på utredningens konsekvensanalys. Regeringen förtydligar att för de ideella organisationer som inte har någon verklig huvudman, vilket kan antas vara huvuddelen, kommer inte någon anmälan att behöva göras.

Konsekvenser för myndigheter

Lagförslagen vidgar kretsen av tillsynsobjekt för Lotteriinspektionen och för länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län. Det medför en ökad administrativ börda för myndigheterna. Även förslagen om en förändrad sanktionsregim och rapportering från tillsynsmyndigheter till de europeiska motsvarigheterna medför sannolikt kostnader för tillsynsmyndigheterna. Regeringen bedömer att kostnadsökningarna ska hanteras inom befintliga ramar.

När det gäller förslaget att Bolagsverket ska vara registreringsmyndighet för det nya registret som ska föras enligt lagen om registrering av verkliga huvudmän föreslår regeringen att det ska vara möjligt att ta ut en registreringsavgift.

Konsekvenser för domstolar

Den föreslagna penningtvätsregleringen kan antas medföra en viss ökad måltillströmning till domstolarna. Enligt regeringens bedömning kan ökningen av antalet mål hos domstolarna hanteras inom befintliga budgetramar.

Kompletterande information

Sexpartiöverenskommelse om åtgärder mot finansiering av terrorism

Den 7 juni 2017 slöts en överenskommelse mellan de båda regeringspartierna och Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna om åtgärder mot terrorism, däribland åtgärder mot finansiering av terrorism. Utgångspunkten för överenskommelsen är en tidigare överenskommelse från december 2015 samt den nationella strategin mot terrorism som beslutades i augusti 2015. Överenskommelsen presenterades vid en pressträff.

Enligt överenskommelsen har det uppmärksammats fall när brottsvinster kan ha använts för att finansiera terrorism. Det är enligt överenskommelsen av synnerlig vikt att inte undandragna skattemedel kan användas för sådana ändamål. Både nationellt och internationellt har enligt partierna många åtgärder vidtagits på senare tid för att bekämpa finansiering av terrorism på ett brett plan. Åtgärderna syftar både till att förbättra regelverket och till att förbättra samarbetet mellan berörda myndigheter. Arbetet med att identifiera och vidta snabba åtgärder när det uppdagas att olika system riskerar att missbrukas för terrorismfinansiering kommer att vara en fortsatt prioritet, enligt överenskommelsen. Ett myndighetsuppdrag ska ges med syftet att få en redogörelse för tillämpningen av den nuvarande lagstiftningen om terrorismfinansiering och en analys av behov av en ökad effektivitet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar regeringens lagförslag i syfte att genomföra det fjärde penningtvätsdirektivet i svensk rätt. Genom dessa lagändringar kommer

ramverket för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism att förstärkas ytterligare. Penningtvättsdirektivet och regeringens lagförslag för att genomföra detsamma genomsyras i än högre grad än tidigare av ett riskbaserat förhållningssätt. För verksamhetsutövarnas del innebär detta att omfattningen av åtgärder och kontroller m.m. ska utformas och anpassas efter riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i den specifika verksamheten. Således ska åtgärder främst sättas in där riskerna är som störst. Detta synsätt bör enligt utskottet medföra att verksamhetsutövarna kan motverka att deras verksamhet utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism till en lägre kostnad och med högre effektivitet än vid ett detaljreglerat system.

Regeringens lagförslag om registrering av verkliga huvudmän är enligt utskottet en viktig beståndsdel i ett regelverk som syftar till att göra det svårare för kriminella att gömma sig bakom en juridisk person. I dag är det ofta svårt att snabbt få reda på vem som är en verklig huvudman i en juridisk person. Samtidigt framgår det av regeringens redogörelse för remissynpunkterna i propositionen att det finns farhågor om att den nya lagen om registrering av verkliga huvudmän kommer att innebära svårigheter och ökade kostnader för det civila samhällets organisationer. I en skrivelse från organisationen Forum som utskottet mottagit under beredningen av ärendet framförs liknande synpunkter. Den föreslagna nya lagen om registrering av verkliga huvudmän omfattar juridiska personer som i fråga om storlek, komplexitet och administrativ förmåga skiljer sig åt i väsentlig omfattning. Det är enligt utskottet bra att regeringen i lagförslaget utnyttjar det utrymme som ges i direktivet när det gäller att ta viss hänsyn till olika organisationsformers förutsättningar och särdrag. Exempelvis föreslås att ideella organisationer inte ska behöva göra någon anmälan till registret om de saknar en verklig huvudman. Enligt regeringen kommer det att vara mycket ovanligt att en ideell förening anses ha en verklig huvudman. Om varje medlem i en ideell förening har en röst på föreningsstämman kommer ideella föreningar med fler än tre medlemmar inte att anses ha någon verklig huvudman och därmed inte behöva registreras. Därmed bedömer regeringen att de farhågor om hinder för det civila samhällets organisationer som framhålls av flera remissinstanser inte kommer att materialiseras. Det är enligt utskottets mening mycket viktigt att det civila samhället med en mångfald av ideella organisationer ges fortsatt goda förutsättningar att bidra till samhällsutvecklingen. Utskottet utgår från att regeringen noga följer upp vilka effekter den nya lagen om registrering av verkliga huvudmän får på de ideella organisationerna.

Utskottet ställer sig mot den här bakgrunden i allt väsentligt bakom regeringens lagförslag. Utskottet föreslår dock att lagförslagen träder i kraft den 1 augusti 2017 i stället för den 2 augusti 2017 som föreslås i propositionen. Orsaken till att utskottet föreslår ett något tidigare ikraftträdande är lagteknisk och handlar om att undvika s.k. lagkollisioner. Propositionen innehåller vissa förslag till ändringar i lagparagrafer som också föreslås ändras i proposition 2016/17:162 Nya regler om marknader för finansiella instrument, som

utskottet behandlar i betänkande 2016/17:FiU35. Det gäller bestämmelser i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Det är för att undvika lagkollisioner med de lagförslag som behandlas i sistnämnda betänkande som utskottet föreslår ett annat datum för lagförslagets ikraftträdande. Därutöver föreslår utskottet också några redaktionella ändringar i förhållande till regeringens lagförslag. På grund av ändringarnas karaktär anser inte utskottet att yttranden eller andra upplysningar behöver inhämtas.

Särskilt yttrande

Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (V)

Ulla Andersson (V) anför:

Jag vill kommentera två punkter bland de förslag som utskottet här tar ställning till. Synpunkterna rör dels offentligheten i det nya registret om verkliga huvudmän, dels definitionen av finansiering av terrorism i den nya penningtvättslagen.

Enligt regeringens förslag ska Bolagsverket vara registreringsmyndighet för registret över verkliga huvudmän och andra uppgifter som anmäls enligt den nya lagen om registrering av verkliga huvudmän. När det gäller vilka uppgifter om den verkliga huvudmannen som ska registreras och tillgången till registret för olika intressenter, inbegripet allmänhetens, ska det regleras genom föreskrifter på förordningsnivå. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska således bemyndigas att utfärda föreskrifter om allmänhetens tillgång till registret. Jag anser att det är principiellt viktigt att det nya registret över verkliga huvudmän blir offentligt. Jag anser också att allmänhetens tillgång till registret borde regleras i lag snarare än i förordning. Frågan om offentliga register över verkliga huvudmän tas även upp i en skriftlig fråga av Vänsterpartiets ledamot Daniel Sestrajcic (fr. 2016/17:1428).

I april 2016 skärptes den straffrättsliga terrorlagstiftningen. Bland annat infördes en ny straffbestämmelse i finansieringslagen som exempelvis innebär att den som tillhandahåller egendom till en person eller en sammanslutning som gör sig skyldig till särskilt allvarlig brottslighet omfattas av straffansvar oavsett givarens syfte med finansieringen. Genom lagändringarna utvidgades således straffansvaret för finansiering av terrorism. I en reservation i utskottsbetänkandet riktade ledamoten i Vänsterpartiet stark kritik mot denna ordning (bet. 2015/16:JuU17 reservation punkt 1). Bland annat framhölls att ett problem är bedömningen av vad som avses med en terrororganisation och en terrorist. Kriminaliseringen ställer orimliga krav på givarens kunskap och insikt om mottagarens eventuella tidigare eller framtida förehavanden eller kopplingar till en terrororganisation. Det påpekades att möjligheterna till lagföring med de nya bestämmelserna kunde väntas bli begränsade och därmed ineffektiva, samtidigt som bestämmelserna innebär en långtgående kriminalisering och inskränkning av mänskliga fri- och rättigheter. I det nu aktuella ärendet föreslås att den nya penningtvättslagens definition av finansiering av terrorism anpassas till det straffbelagda området i finansieringslagen. Även om det här handlar om en anpassning till redan gällande rätt vill jag framhålla att Vänsterpartiets principiella hållning i frågan består.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2016/17:173 Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag (2017:000) om registrering av verkliga huvudmän.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lotterilagen (1994:1000).
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220).
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i pantbankslagen (1995:1000).
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker.
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti.
10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige.
12. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i kasinolagen (1999:355).
13. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i revisionslagen (1999:1079).
14. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i revisorslagen (2001:883).
15. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall.
16. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder.
17. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

18. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet.
19. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.
20. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551).
21. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.
22. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (2008:99) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel.
23. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
24. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster.
25. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043).
26. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i fastighetsmäklarlagen (2011:666).
27. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar.
28. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.
29. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).
30. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.
31. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter.
32. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.
33. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet.
34. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.
35. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter.
36. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.
37. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härigenom föreskrivs¹ följande.

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner**Lagens syfte**

1 § Denna lag syftar till att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag gäller för fysiska och juridiska personer som driver

1. bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
2. livförsäkringsrörelse,
3. värdepappersrörelse enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
4. verksamhet som kräver ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet eller lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
5. försäkringsförmedling enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, i fråga om sådan verksamhet rörande livförsäkring, bedriven av andra än anknutna försäkringsförmedlare,
6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,
7. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
8. verksamhet med att som betalningsinstitut tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,
9. verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen om betaltjänster utan att vara betalningsinstitut,
10. verksamhet som förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
11. verksamhet med konsumentkrediter enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter,
12. verksamhet med bostadskrediter enligt lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, i den ursprungliga lydelsen.

13. verksamhet som fastighetsmäklare med fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen (2011:666),

14. verksamhet som anordnare av kasinospel enligt kasinolagen (1999:355),

15. verksamhet som anordnare av speltjänster som bedrivs med tillstånd eller registrering enligt lotterilagen (1994:1000), dock inte till den del verksamheten avser anordnande av spel på varuspeleautomater enligt 25 § samma lag,

16. yrkesmässig handel med varor, om det kan antas att det i verksamheten eller en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer,

17. verksamhet enligt pantbankslagen (1995:1000),

18. verksamhet som auktoriserad eller godkänd revisor eller registrerat revisionsbolag,

19. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster som inte omfattas av 18,

20. yrkesmässig rådgivning avseende skatter och avgifter (skatterådgivare),

21. yrkesmässig verksamhet som advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

22. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än som avses i 21, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket, eller

23. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 18–22.

Vissa speltjänster får undantas från tillämpning av lagen eller bestämmelser i den enligt föreskrifter som meddelas med stöd av 8 kap. 1 § 1.

3 § I fråga om verksamheter som avses i 2 § första stycket 1–8 och 10–12 gäller lagen även filialer i Sverige till utländska juridiska personer med huvudkontor i utlandet.

4 § Tjänster som avses i 2 § första stycket 21 och 22 omfattar

1. handlande i en klients namn för dennes räkning vid finansiella transaktioner eller transaktioner med fastigheter, och

2. hjälp vid planering eller genomförande av transaktioner för en klients räkning vid

a) köp och försäljning av fastigheter eller företag,

b) förvaltning av klientens pengar, värdepapper eller andra tillgångar,

c) öppnande eller förvaltning av bank-, spar- eller värdepapperskonton,

d) anskaffande av nödvändigt kapital för bildande, drift eller ledning av företag, och

e) bildande, drift eller ledning av bolag, föreningar, stiftelser eller truster och liknande juridiska konstruktioner.

Tjänster som avses i 2 § första stycket 23 omfattar

1. bildande av juridiska personer, försäljning av nybildade aktiebolag och förmedling av svenska eller utländska juridiska personer,
2. fullgörande av funktion som styrelseledamot eller bolagsrättsligt ansvarig, som bolagsman i handels- eller kommanditbolag eller i någon liknande ställning i förhållande till andra juridiska personer,
3. tillhandahållande av ett registrerat kontor eller en postadress och därmed sammanhängande tjänster till en fysisk person, en juridisk person eller en trust eller en liknande juridisk konstruktion,
4. förvaltning av en trust eller en liknande juridisk konstruktion, och
5. funktion som nominell aktieägare för någon annans räkning eller åtgärder som syftar till att någon annan ska ha en sådan funktion, med undantag för uppdrag åt en juridisk person som är noterad på en reglerad marknad.

5 § Bestämmelserna i 2 kap. 1, 2, 8 och 14 §§ och 15 § första stycket samt 4 kap. 5, 7, 9 och 10 §§ ska tillämpas på drift av en auktionsplattform för handel med utsläppsrätter som en reglerad marknad i enlighet med artikel 26.1 i kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 av den 12 november 2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen.

Definitioner

6 § Med penningtvätt avses i denna lag åtgärder med avseende på pengar eller annan egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet som

1. kan dölja egendomens samband med brott eller brottslig verksamhet,
2. kan främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde,
3. kan främja möjligheterna för någon att undandra sig rättsliga påföljder, eller
4. innebär att någon förvärvar, innehar, hävdar rätt till eller brukar egendomen.

Vid tillämpning av denna lag ska med penningtvätt jämföras åtgärder med egendom som typiskt sett är ägnade att dölja att någon avser att berika sig eller någon annan genom en framtida brottslig handling.

7 § Med finansiering av terrorism avses i denna lag insamling, tillhandahållande eller mottagande av pengar eller annan egendom i syfte att egendomen ska användas eller med vetskap om att den är avsedd att användas

1. för att begå sådan brottslighet som avses i 2 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall,
2. av en person eller en sammanslutning av personer som begår sådan brottslighet som avses i 2 § lagen om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, eller gör sig skyldig till försök, förberedelse, stämpling eller medverkan till sådan brottslighet, eller
3. för en sådan resa som avses i 5 b § lagen (2010:299) om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet.

8 § I denna lag avses med

1. *affärsförbindelse*: en affärsmässig förbindelse som när den etableras förväntas ha en viss varaktighet,
2. *brevlådebänk*: ett utländskt institut som är registrerat inom en jurisdiktion inom vilken institutet saknar verklig etablering och ledning och där institutet inte heller ingår i en finansiell grupp som omfattas av tillsyn,
3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
4. *kund*: den som har trätt eller står i begrepp att träda i avtalsförbindelse med sådan verksamhetsutövare som avses i denna lag,
5. *person i politiskt utsatt ställning*:
 - a) fysisk person som har eller har haft en viktig offentlig funktion i en stat, och
 - b) fysisk person som har eller har haft en funktion i ledningen i en internationell organisation,
6. *verklig huvudman*: detsamma som i 3–7 §§ lagen (2017:000) om registrering av verkliga huvudmän,
7. *koncern, moderföretag och dotterföretag*: detsamma som i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554), och
8. *verksamhetsutövare*: en fysisk eller juridisk person som utför verksamhet som omfattas av denna lag.

9 § Med viktig offentlig funktion i 8 § 5 a avses funktioner som

1. stats- eller regeringschefer, ministrar samt vice och biträdande ministrar,
2. parlamentsledamöter,
3. ledamöter i styrelsen för politiska partier,
4. domare i högsta domstol, konstitutionell domstol eller andra rättsliga organ på hög nivå vilkas beslut endast undantagsvis kan överklagas,
5. högre tjänstemän vid revisionsmyndigheter och ledamöter i centralbankers styrande organ,
6. ambassadörer, beskickningschefer samt höga officerare i försvarsmakten, och
7. personer som ingår i statsägda företags förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan.

10 § Med familjemedlem till en person i politiskt utsatt ställning avses make, registrerad partner, sambo, barn och deras makar, registrerade partner eller sambor samt föräldrar.

Med känd medarbetare till en person i politiskt utsatt ställning avses

1. fysisk person som, enligt vad som är känt eller finns anledning att förmoda, gemensamt med en person i politiskt utsatt ställning är verklig huvudman till en juridisk person eller juridisk konstruktion eller som på annat sätt har eller har haft nära förbindelser med en person i politiskt utsatt ställning, och
2. fysisk person som ensam är verklig huvudman till en juridisk person eller juridisk konstruktion som, enligt vad som är känt eller finns anledning att förmoda, egentligen har upprättats till förmån för en person i politiskt utsatt ställning.

Med nära förbindelser i andra stycket 1 avses nära affärsförbindelser och andra förbindelser som kan medföra att den kända medarbetaren kan

förknippas med förhöjd risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

2 kap. Riskbedömning och rutiner

Allmän riskbedömning

1 § En verksamhetsutövare ska göra en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker (allmän riskbedömning).

Vid den allmänna riskbedömningen ska det särskilt beaktas vilka slags produkter och tjänster som tillhandahålls, vilka kunder och distributionskanaler som finns och vilka geografiska riskfaktorer som föreligger. Hänsyn ska också tas till uppgifter som kommer fram vid verksamhetsutövarens rapportering av misstänkta aktiviteter och transaktioner samt till information om tillvägagångssätt för penningtvätt och finansiering av terrorism och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnar.

2 § Omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas föreligga. Riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Den allmänna riskbedömningen ska dokumenteras och hållas uppdaterad.

Riskbedömning av kunder

3 § En verksamhetsutövare ska bedöma den risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen (kundens riskprofil). Kundens riskprofil ska bestämmas med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen och verksamhetsutövarens kännedom om kunden.

När det behövs för att bestämma kundens riskprofil ska verksamhetsutövaren beakta omständigheter som avses i 4 och 5 §§ och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag samt andra omständigheter som i det enskilda fallet påverkar risken som kan förknippas med kundrelationen.

Kundens riskprofil ska följas upp under pågående affärsförbindelser och ändras när det finns anledning till det.

4 § Som omständigheter som kan tyda på att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är låg kan verksamhetsutövaren beakta bland annat att kunden

1. är en stat, ett landsting, en kommun eller motsvarande eller en juridisk person över vilken en stat, ett landsting, en kommun eller motsvarande, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande,

2. har hemvist inom EES,
3. har hemvist i en stat som har bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som motsvarar dem i denna lag och som tillämpar dessa bestämmelser på ett effektivt sätt,
4. har hemvist i en stat som har en låg nivå av korruption och annan relevant brottslighet, och
5. är ett företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad inom EES eller på en motsvarande marknad utanför EES.

5 § Som omständigheter som kan tyda på att risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism är hög kan verksamhetsutövaren beakta bland annat att

1. kundens ägarstruktur framstår som ovanlig eller alltför komplicerad för dess verksamhet,
2. kunden bedriver kontantintensiv verksamhet,
3. kunden är en juridisk person som har nominella aktieägare eller andelar utställda på innehavaren,
4. kunden är en juridisk person, en trust eller en liknande juridisk konstruktion som har till syfte att förvalta en viss fysisk persons tillgångar,
5. kunden har hemvist i en stat som saknar effektiva system för bekämpning av penningtvätt eller finansiering av terrorism,
6. kunden har hemvist i en stat med betydande korruption och annan relevant brottslighet,
7. kunden har hemvist i en stat som är föremål för sanktioner, embargon eller liknande åtgärder,
8. kunden har hemvist i en stat som finansierar eller stöder terroristverksamhet eller där terroristorganisationer är verksamma,
9. affärsrelationer eller transaktioner sker på distans, utan användning av metoder som på ett tillförlitligt sätt kan säkerställa kundens identitet, och
10. betalning av varor eller tjänster görs av någon som är okänd eller saknar koppling till kunden.

Förbud mot anonyma konton och korrespondentförbindelser med brevlådebanks

6 § En verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 får inte föra anonyma konton eller utfärda anonyma motböcker.

7 § En verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 får inte etablera eller upprätthålla korrespondentförbindelser med brevlådebanks och ska se till att sådana förbindelser inte heller etableras eller upprätthålls med institut som tillåter att deras konton används av sådana banks.

Rutiner och riktlinjer

Interna rutiner och riktlinjer

8 § En verksamhetsutövare ska ha dokumenterade rutiner och riktlinjer avseende sina åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering samt för behandling av personuppgifter.

Rutinerna och riktlinjerna ska fortlöpande anpassas efter nya och förändrade risker för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Rutinernas och riktlinjernas omfattning och innehåll ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek, art och riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i den allmänna riskbedömningen.

Rutiner och riktlinjer för koncerner

9 § En verksamhetsutövare som är det yttersta moderföretaget i en koncern ska fastställa gemensamma rutiner och riktlinjer för koncernen.

De gemensamma rutinerna och riktlinjerna ska åtminstone omfatta rutiner och riktlinjer för behandling av personuppgifter och informationsutbyte inom koncernen för att säkerställa att information om misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism och andra relevanta uppgifter vid behov sprids till berörda inom koncernen.

10 § En verksamhetsutövare som avses i 9 § första stycket ska se till att gemensamma rutiner och riktlinjer tillämpas inom koncernen.

Särskilda krav i fråga om dotterföretag och filialer utanför EES

11 § En verksamhetsutövare som avses i 9 § första stycket ska se till att dotterföretag med hemvist i ett land utanför EES (hemviststaten) tillämpar bestämmelserna i denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, om bestämmelserna för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism är mindre ingripande i det landet.

Första stycket gäller även verksamhetsutövare som har filialer i ett land utanför EES.

12 § Om kraven i 10 eller 11 § inte kan uppfyllas i fråga om ett dotterföretag utanför EES på grund av bestämmelser i hemviststaten, ska en verksamhetsutövare som avses i 9 § första stycket vidta åtgärder för att effektivt hantera den ökade risken för penningtvätt och finansiering av terrorism som därigenom uppkommer.

Första stycket gäller även verksamhetsutövare som har filialer i ett land utanför EES.

Verksamhetsutövaren ska underrätta tillsynsmyndigheten om kraven inte kan uppfyllas.

Verksamhetsutövarens anställda och uppdragstagare

Rutiner för lämplighetsprövning

13 § En verksamhetsutövare ska ha rutiner för att säkerställa lämpligheten hos anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten, om de utför arbetsuppgifter av betydelse för

att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Utbildning

14 § En verksamhetsutövare ska se till att anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten och som utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism fortlöpande får relevant utbildning och information för att kunna fullgöra verksamhetsutövarens skyldigheter enligt denna lag.

Utbildningen ska åtminstone avse relevanta delar av innehållet i gällande regelverk, verksamhetsutövarens allmänna riskbedömning, rutiner och riktlinjer samt information som ska underlätta för personer som avses i första stycket att upptäcka misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism.

Fysiskt skydd och förbud mot repressalier

15 § En verksamhetsutövare ska ha rutiner och vidta de åtgärder i övrigt som behövs för att skydda anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten från hot eller fientliga åtgärder till följd av att de fullgör verksamhetsutövarens skyldigheter enligt denna lag.

En verksamhetsutövare får inte utsätta en anställd, uppdragstagare eller annan som på liknande grund deltar i verksamheten för repressalier på grund av att denne har informerat om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism, internt eller till Polismyndigheten.

Verksamhetsutövare som är anställda hos juridiska personer

16 § Om en verksamhetsutövare som är en fysisk person driver sin verksamhet som anställd hos en juridisk person, ska de krav som avses i 1, 2, 8–12, 14 och 15 §§ samt 6 kap. 1 och 2 §§ gälla den juridiska personen.

När det gäller verksamhet som avses i 1 kap. 2 § första stycket 13 ska skyldigheterna i 1, 2 och 8 §§ även gälla den fysiska personen.

3 kap. Kundkännedom

Förbud mot affärsförbindelser och transaktioner

Otillräcklig kundkännedom

1 § En verksamhetsutövare får inte etablera eller upprätthålla en affärsförbindelse eller utföra en enstaka transaktion, om verksamhetsutövaren inte har tillräcklig kännedom om kunden för att kunna

1. hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen, och

2. övervaka och bedöma kundens aktiviteter och transaktioner enligt 4 kap. 1 och 2 §§.

Första stycket gäller inte advokater och biträdande jurister på advokatbyrå, andra oberoende jurister, auktoriserade och godkända revisorer samt skatterådgivare, om affärsförbindelsen syftar till att försvara eller

företräda en klient i fråga om ett rättsligt förfarande, inklusive rådgivning för att inleda eller undvika ett rättsligt förfarande, eller till att bedöma klientens rättsliga situation.

Misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism

2 § En affärsförbindelse får inte etableras om det finns misstanke om att verksamhetsutövarens produkter eller tjänster kommer att användas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

3 § En verksamhetsutövare får inte utföra en transaktion om det på skäligen grund kan misstänkas att den utgör ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism. Om en rapport har lämnats till Polismyndigheten enligt 4 kap. 3 § ska verksamhetsutövaren även beakta den information som Polismyndigheten kan lämna om hanteringen av ärendet.

Om det inte är möjligt att låta bli att utföra en misstänkt transaktion, eller om ett avstående från att genomföra transaktionen sannolikt skulle försvåra den vidare utredningen, får transaktionen genomföras.

Situationer som kräver kundkännedom

4 § En verksamhetsutövare ska vidta åtgärder för kundkännedom vid etableringen av en affärsförbindelse.

Om verksamhetsutövaren inte har en affärsförbindelse med kunden, ska åtgärder för kundkännedom vidtas

1. vid enstaka transaktioner som uppgår till ett belopp motsvarande 15 000 euro eller mer,

2. vid transaktioner som understiger ett belopp motsvarande 15 000 euro och som verksamhetsutövaren inser eller borde inse har samband med en eller flera andra transaktioner och som tillsammans uppgår till minst detta belopp, och

3. vid utförandet av sådana överföringar av medel som avses i artikel 3.9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006, om överföringen överstiger ett belopp motsvarande 1 000 euro.

5 § En verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 14 och 15 ska, utöver vad som följer av 4 § första stycket, vidta åtgärder för kundkännedom

1. vid enstaka transaktioner som avser utbetalning av vinster eller betalning av insatser som uppgår till ett belopp motsvarande 2 000 euro eller mer, och

2. vid transaktioner som understiger ett belopp motsvarande 2 000 euro och som verksamhetsutövaren inser eller borde inse har samband med en eller flera andra transaktioner som tillsammans uppgår till minst detta belopp.

6 § En verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 16 ska, i stället för vad som följer av 4 §, vidta åtgärder för kundkännedom

1. vid etableringen av en affärsförbindelse, om det när förbindelsen ingås är sannolikt eller under förbindelsens gång står klart att utbetalt eller mottaget belopp i kontanter inom ramen för affärsförbindelsen uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer,

2. vid enstaka transaktioner där utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till ett belopp motsvarande 5 000 euro eller mer, och

3. vid transaktioner där utbetalt eller mottaget belopp i kontanter understiger ett belopp motsvarande 5 000 euro och som verksamhetsutövaren inser eller borde inse har samband med en eller flera andra transaktioner i kontanter som tillsammans uppgår till minst detta belopp.

Åtgärder som ska vidtas för kundkännedom

Identifiering och kontroll av kunden

7 § En verksamhetsutövare ska identifiera kunden och kontrollera kundens identitet genom identitetshandlingar eller registerutdrag eller genom andra uppgifter och handlingar från en oberoende och tillförlitlig källa.

Om kunden företräds av en person som uppger sig handla på kundens vägnar, ska verksamhetsutövaren kontrollera den personens identitet och behörighet att företräda kunden.

8 § En verksamhetsutövare ska utreda om kunden har en verklig huvudman. Om kunden är en juridisk person, en trust eller en liknande juridisk konstruktion, ska utredningen omfatta åtgärder för att förstå kundens ägarförhållanden och kontrollstruktur. Om kunden har en verklig huvudman, ska verksamhetsutövaren vidta åtgärder för att kontrollera den verkliga huvudmannens identitet.

Första stycket gäller inte om kunden är ett aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige eller inom EES eller på en motsvarande marknad utanför EES.

Om kunden är en juridisk person och det efter åtgärder enligt första stycket står klart att den juridiska personen inte har en verklig huvudman, ska den person som är styrelseordförande, verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare anses vara verklig huvudman. Detsamma gäller om verksamhetsutövaren har anledning att anta att den person som identifierats enligt första stycket inte är den verkliga huvudmannen.

9 § Kontroll av kundens och den verkliga huvudmannens identitet ska slutföras innan en affärsförbindelse etableras eller en enstaka transaktion utförs.

Om det är nödvändigt för att inte avbryta verksamhetens normala gång, får identitetskontroll med anledning av en ny affärsförbindelse göras senare än enligt första stycket, dock senast när affärsförbindelsen etableras.

Andra stycket får endast tillämpas om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism är låg.

10 § En verksamhetsutövare ska bedöma om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning eller en familjemedlem eller känd medarbetare till en sådan person.

11 § En verksamhetsutövare ska kontrollera om kunden är etablerad i ett land utanför EES som av Europeiska kommissionen har identifierats som ett högriskredjeland.

Information om och uppföljning av affärsförbindelser

12 § En verksamhetsutövare ska inhämta information om affärsförbindelsens syfte och art.

Informationen ska ligga till grund för en bedömning av

1. vilka aktiviteter och transaktioner som kunden kan förväntas vidta och genomföra inom ramen för affärsförbindelsen, och
2. kundens riskprofil enligt 2 kap. 3 §.

13 § En verksamhetsutövare ska löpande och vid behov följa upp pågående affärsförbindelser i syfte att säkerställa att kännedomen om kunden enligt 7, 8 och 10–12 §§ är aktuell och tillräcklig för att hantera den bedömda risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Åtgärder som krävs för kundkännedom i det enskilda fallet

Utgångspunkter

14 § Åtgärder för kontroll, bedömning och utredning enligt 7, 8 och 10–13 §§ ska utföras i den omfattning det behövs med hänsyn till kundens riskprofil och övriga omständigheter.

Förenklade åtgärder vid låg risk

15 § Om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen bedöms som låg, får verksamhetsutövaren tillämpa förenklade åtgärder för kundkännedom.

Förenklade åtgärder för kundkännedom innebär att kontroller, bedömningar och utredningar som följer av 7, 8 och 10–13 §§ kan vara av mer begränsad omfattning och vidtas på annat sätt.

Skärpta åtgärder vid hög risk

16 § Om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen bedöms som hög, ska särskilt omfattande kontroller, bedömningar och utredningar enligt 7, 8 och 10–13 §§ göras.

Åtgärderna ska i sådant fall kompletteras med de ytterligare åtgärder som krävs för att motverka den höga risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Sådana åtgärder kan avse inhämtande av ytterligare information om kundens affärsverksamhet eller ekonomiska situation och uppgifter om varifrån kundens ekonomiska medel kommer.

17 § Skärpta åtgärder enligt 16 § ska vidtas vid affärsförbindelser eller enstaka transaktioner när kunden är etablerad i ett land utanför EES som av Europeiska kommissionen har identifierats som ett högriskredjeland.

Sådana åtgärder behöver inte vidtas i förhållande till filialer eller dotterföretag till juridiska personer som är etablerade inom EES, om

1. den juridiska personen omfattas av denna lag eller motsvarande krav enligt utländsk rätt,

2. risken för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med kunden inte bedöms som hög vid riskbedömning enligt 2 kap. 3 §, och

3. kunden tillämpar rutiner som fastställts enligt 2 kap. 8 eller 9 § eller motsvarande krav enligt lagstiftningen i det land där kunden finns eller har hemvist.

18 § Vid korrespondentförbindelser mellan en verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 och ett kreditinstitut eller finansiellt institut med hemvist utanför EES ska verksamhetsutövare utöver åtgärder enligt 7, 8 och 10–13 §§ alltid

1. inhämta tillräckligt med information om motparten för att kunna förstå verksamheten och utifrån offentligt tillgänglig information bedöma motpartens anseende och tillsynens kvalitet,

2. bedöma motpartens kontroller för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism,

3. dokumentera respektive instituts ansvar att vidta kontrollåtgärder och de åtgärder som det vidtar,

4. inhämta godkännande från behörig beslutsfattare innan en ny korrespondentförbindelse ingås, och

5. förvissa sig om att motparten har kontrollerat identiteten på kunder som har direkt tillgång till konton hos kreditinstitutet eller det finansiella institutet och fortlöpande följer upp dessa kunder samt på begäran kan lämna relevanta kunduppgifter.

Personer i politiskt utsatt ställning

19 § Om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning, ska en verksamhetsutövare utöver åtgärder enligt 7, 8 och 10–12 §§ alltid

1. vidta lämpliga åtgärder för att ta reda på varifrån de tillgångar som hanteras inom ramen för affärsförbindelsen eller den enstaka transaktionen kommer,

2. tillämpa skärpt fortlöpande uppföljning av affärsförbindelsen enligt 13 § och övervaka aktiviteter och transaktioner enligt 4 kap. 1 § i förhöjd omfattning, och

3. inhämta godkännande från behörig beslutsfattare inför beslut om att ingå eller avbryta en affärsförbindelse.

Första stycket tillämpas också om kunden är en familjemedlem eller känd medarbetare till en person i politiskt utsatt ställning.

20 § När en person i politiskt utsatt ställning upphör att utöva en offentlig funktion enligt 1 kap. 8 § 5, ska 19 § tillämpas i 18 månader. Därefter ska åtgärder enligt 19 § tillämpas om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen bedöms som hög.

Om åtgärder enligt 19 § inte längre ska tillämpas på en person som avses i första stycket, ska sådana åtgärder inte heller tillämpas på familjemedlemmar eller kända medarbetare till en person i politiskt utsatt ställning.

Åtgärder för kundkännedom som har utförts av utomstående

21 § Vid tillämpningen av 7, 8 och 12 §§ får en verksamhetsutövare förlita sig på åtgärder som har utförts av en utomstående som anges i 22 §, om verksamhetsutövaren utan dröjsmål

1. får del av de uppgifter som den utomstående har inhämtat, och
2. på begäran kan få del av den dokumentation som ligger till grund för uppgifterna.

Verksamhetsutövaren svarar för att de åtgärder för kundkännedom som vidtagits av utomstående är tillräckliga.

22 § Med utomstående enligt 21 § avses

1. fysiska eller juridiska personer med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserade eller godkända revisorer och advokater som är etablerade inom EES, och

2. fysiska eller juridiska personer med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserade eller godkända revisorer och advokater som är etablerade utanför EES, om de

- a) tillämpar bestämmelser om kundkännedom och bevarande av handlingar som motsvarar kraven i denna lag, och
- b) står under tillsyn över att dessa bestämmelser följs.

23 § En verksamhetsutövare får inte förlita sig på åtgärder för kundkännedom som vidtagits av en utomstående med hemvist i ett sådant land utanför EES som av Europeiska kommissionen identifierats som ett högriskredjeland.

Första stycket gäller inte om den utomstående är filial eller dotterföretag till en juridisk person som anges i 22 § 1, om filialen eller dotterföretaget tillämpar gemensamma rutiner som fastställts enligt 2 kap. 8 eller 9 § eller motsvarande krav enligt lagstiftningen i det land där kunden finns eller har hemvist.

24 § Kraven i 21–23 §§ ska inte tillämpas vid utkontraktering, agenturförhållanden eller liknande förhållanden där den utomstående tjänsteleverantören, agenten eller motsvarande enligt avtal ska anses ingå i verksamhetsutövaren.

Kundkontroll i särskilda fall

Konton med medel som tillhör någon annan

25 § En verksamhetsutövare som tillhandahåller konto som kunden innehar i syfte att förvalta medel som tillhör andra än kunden behöver inte identifiera och kontrollera identiteten på den för vars räkning kunden förvaltar medlen, om kunden

1. är en fysisk eller juridisk person med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserad eller godkänd revisor och advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå med hemvist inom EES,

2. är en fysisk eller juridisk person med verksamhet som anges i kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserad eller godkänd revisor och advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå med hemvist utanför EES, och

a) tillämpar bestämmelser om kundkännedom och bevarande av handlingar som motsvarar kraven i denna lag, och

b) står under tillsyn över att dessa bestämmelser följs, eller

3. till följd av föreskrift i lag eller annan författning är skyldig att hålla medel som förvaltas för någon annans räkning avskilda från egna tillgångar och medel.

Första stycket får tillämpas endast om den risk som kan förknippas med kunden enligt 2 kap. 3 § bedöms som låg och om verksamhetsutövaren utan dröjsmål på begäran kan få del av uppgift om identiteten hos den för vars räkning kunden förvaltar medlen och den dokumentation som ligger till grund för uppgifterna.

Livförsäkringar och andra investeringsrelaterade försäkringar

26 § En verksamhetsutövare som tillhandahåller livförsäkringar eller andra investeringsrelaterade försäkringar ska identifiera förmånstagaren. Om förmånstagaren utpekas på annat sätt än med namn, ska verksamhetsutövaren säkerställa att förmånstagaren kan identifieras senast vid utbetalningstillfället.

Verksamhetsutövaren ska bedöma om förmånstagaren eller dennes verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning eller en familjemedlem eller känd medarbetare till en sådan person.

Senast när försäkringsersättning första gången betalas ut ska verksamhetsutövaren kontrollera förmånstagarens identitet och vidta åtgärder enligt andra stycket.

27 § Om en person i politiskt utsatt ställning eller en familjemedlem eller känd medarbetare till en sådan person har identifierats enligt 26 § och detta medför att risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen bedöms som hög, ska verksamhetsutövaren

1. inhämta godkännande från behörig beslutsfattare innan försäkringsersättning betalas ut, och

2. tillämpa skärpt fortlöpande uppföljning av affärsförbindelsen enligt 13 § och övervaka aktiviteter och transaktioner enligt 4 kap. 1 § i förhöjd omfattning.

28 § Kontroller och åtgärder enligt 26 och 27 §§ ska vidtas i den omfattning det behövs med hänsyn till den risk som kan förknippas med kundrelationen enligt 2 kap. 3 §. Om det behövs för att bedöma risken, ska omständigheter hänförliga till förmånstagaren också beaktas.

Truster och liknande juridiska konstruktioner utan utpekade förmånstagare

29 § Om kunden är eller företräder en trust eller liknande juridisk konstruktion och trustens eller den juridiska konstruktionens förmånstagare identifieras på annat sätt än med namn, ska en verksamhetsutövare

säkerställa att förmånstagaren kan identifieras senast vid utbetalningstillfället.

Förmånstagarens identitet ska kontrolleras senast vid utbetalningen av förmånerna eller när förmånstagaren gör gällande någon annan förvärvad rättighet.

30 § Kontroller och åtgärder enligt 29 § ska vidtas i den omfattning det behövs med hänsyn till den risk som kan förknippas med kundrelationen enligt 2 kap. 3 §. När det behövs för att bedöma risken ska omständigheter hänförliga till förmånstagaren också beaktas.

Elektroniska pengar

31 § En verksamhetsutövare får besluta att inte vidta de åtgärder för kundkännedom som avses i 7, 8 och 10–13 §§ i fråga om elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar, om

1. betalningsinstrumentet inte kan återuppladdas eller har en månatlig gräns för penningtransaktioner på ett belopp motsvarande högst 250 euro och endast kan användas för betalning i Sverige,

2. det högsta belopp som lagras elektroniskt inte överstiger ett belopp motsvarande 250 euro,

3. betalningsinstrumentet kan användas uteslutande för inköp av varor eller tjänster,

4. betalningsinstrumentet inte kan finansieras med anonyma elektroniska pengar, och

5. kontantinlösen eller kontantuttag av de elektroniska pengarnas penningvärde inte får ske med belopp som överstiger motsvarande 100 euro.

Förenklade åtgärder för kundkännedom enligt första stycket får tillämpas endast om utgivaren av instrument för elektroniska pengar övervakar affärsförbindelserna och transaktionerna så noga att ovanliga eller misstänkta transaktioner kan upptäckas enligt 4 kap. 1 §.

4 kap. Övervakning och rapportering

Övervaknings- och rapporteringsskyldighet

1 § En verksamhetsutövare ska övervaka pågående affärsförbindelser och bedöma enstaka transaktioner i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som

1. avviker från vad verksamhetsutövaren har anledning att räkna med utifrån den kännedom om kunden som verksamhetsutövaren har,

2. avviker från vad verksamhetsutövaren har anledning att räkna med utifrån den kännedom som verksamhetsutövaren har om sina kunder, de produkter och tjänster som tillhandahålls, de uppgifter som kunden lämnar och övriga omständigheter, eller

3. utan att vara avvikande enligt 1 eller 2 kan antas ingå som ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Inriktningen och omfattningen av övervakningen ska bestämmas med beaktande av de risker som identifierats i den allmänna riskbedömningen, den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism

som kan förknippas med kundrelationen och annan information om tillvägagångssätt för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

2 § Om avvikelser eller misstänkta aktiviteter eller transaktioner uppmärksammas enligt 1 § eller på annat sätt, ska en verksamhetsutövare genom skärpta åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 16 § och andra nödvändiga åtgärder bedöma om det finns skäligen grund att misstänka att det är fråga om penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom annars härrör från brottslig handling.

När en verksamhetsutövare anser att det finns skäligen grund att misstänka att det är fråga om penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom annars härrör från brottslig handling, behöver ytterligare åtgärder enligt första stycket inte vidtas.

3 § Om en verksamhetsutövare efter en bedömning enligt 2 § har skäligen grund att misstänka penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom annars härrör från brottslig handling, ska uppgifter om alla omständigheter som kan tyda på detta utan dröjsmål rapporteras till Polismyndigheten.

En sådan rapport ska göras även om transaktioner inte genomförs liksom om det före ingåendet av en affärsförbindelse eller utförandet av en transaktion uppkommer misstanke om att kunden avser att använda verksamhetsutövarens produkter eller tjänster för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Om den egendom som avses i rapporten till Polismyndigheten finns hos verksamhetsutövaren ska detta anges särskilt, liksom i förekommande fall uppgifter om

1. vilka tillgodohavanden kunden har hos verksamhetsutövaren,
2. huruvida verksamhetsutövaren avstått från att genomföra en misstänkt transaktion, och
3. mottagare av en misstänkt transaktion.

4 § Om en tillsynsmyndighet vid inspektion eller på annat sätt har upptäckt en omständighet som kan antas ha samband med eller utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska myndigheten utan dröjsmål underrätta Polismyndigheten om detta.

En sådan underrättelse ska även göras av andra myndigheter som i sin verksamhet upptäcker sådana omständigheter som avses i första stycket i samband med att de hanterar kontanter, om det inte hindras av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

5 § Vid tillämpning av artikel 32.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, i den ursprungliga lydelsen, och av artikel 55.2 i förordning (EU) nr 1031/2010 är Polismyndigheten finansunderrättelseenhet.

Uppgiftsskyldighet

6 § På begäran av Polismyndigheten ska en verksamhetsutövare och den som bedriver eller under de senaste fem åren har bedrivit penninginsamling för humanitärt, välgörande, kulturellt eller annat allmännyttigt ändamål utan dröjsmål lämna alla uppgifter som behövs för en utredning om penningtvätt eller finansiering av terrorism.

När uppgifter har lämnats enligt 3 §, ska även andra fysiska eller juridiska personer som avses i 1 kap. 2–5 §§ lämna de uppgifter för utredningen som Polismyndigheten begär.

7 § En verksamhetsutövare ska ha ett system för att snabbt och fullständigt kunna lämna uppgifter om huruvida verksamhetsutövaren under de senaste fem åren har haft en affärsförbindelse med en viss person och, om så skulle vara fallet, om förbindelsens art.

Undantag från rapporterings- och uppgiftsskyldighet

8 § Advokater, biträdande jurister på advokatbyrå och andra oberoende jurister, auktoriserade och godkända revisorer samt skatterådgivare är inte skyldiga att lämna uppgifter enligt 3 eller 6 § om vad som anförtratts dem när de försvarar eller företräder en klient i fråga om ett rättsligt förfarande, inklusive rådgivning för att inleda eller undvika ett rättsligt förfarande. Detsamma gäller information som avser en klient och som de har fått del av i samband med att de bedömer klientens rättsliga situation.

Tystnadsplikt

9 § Den fysiska personen, den juridiska personen, dess styrelseledamöter eller anställda får inte för kunden eller för någon utomstående obehörigen röja att en bedömning enligt 2 § utförs, har utförts eller kommer att utföras eller att uppgifter har lämnats enligt 3 eller 6 §.

Som obehörigt röjande avses inte att

1. uppgifter lämnas till en tillsynsmyndighet eller en brottsbekämpande myndighet,

2. uppgifter lämnas mellan verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 med hemvist i EES och som ingår i samma koncern eller mellan sådana verksamhetsutövare och deras filialer och dotterföretag belägna i ett land utanför EES, förutsatt att filialerna och dotterföretagen utanför EES tillämpar gemensamma rutiner som fastställts enligt i 2 kap. 8 eller 9 § eller motsvarande krav enligt lagstiftningen i det land där filialen finns eller dotterföretaget har hemvist,

3. uppgifter lämnas mellan advokater och biträdande jurister på advokatbyrå, andra oberoende jurister, revisorer, tillhandahållare av bokföringstjänster, skatterådgivare och fastighetsmäklare som omfattas av direktiv (EU) 2015/849, i den ursprungliga lydelsen, eller likvärdiga bestämmelser i ett land utanför EES och som är anställda eller på annat sätt verksamma inom samma juridiska person eller olika juridiska personer med gemensamt ägande, gemensam ledning eller gemensam efterlevnadskontroll,

4. uppgifter som rör samma kund och samma transaktion och som omfattar fler än en verksamhetsutövare lämnas mellan sådana juridiska

och fysiska personer som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 och 18–22, förutsatt att de tillhör samma verksamhets- eller yrkeskategori och omfattas av skyldigheter i fråga om tystnadsplikt och skydd för personuppgifter som följer av denna lag, och

5. en kund får kännedom om att åtgärder enligt första stycket vidtas eller kan komma att vidtas, när ett röjande inte kan undvikas till följd av verksamhetsutövarens skyldighet att avstå från en transaktion, att avstå från att inleda en affärsförbindelse eller att avsluta affärsförbindelse enligt 3 kap. 1–3 §§.

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten enligt första stycket finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

10 § En fysisk eller juridisk person som lämnar uppgifter med stöd av 3 eller 6 § får inte göras ansvarig för att ha åsidosatt tystnadsplikt, om personen hade anledning att räkna med att uppgiften borde lämnas. Detsamma gäller en styrelseledamot eller en anställd som lämnar uppgifter för den fysiska eller juridiska personens räkning.

I fråga om europabolag och europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) tillämpas bestämmelsen om styrelseledamot i första stycket på ledamot i tillsynsorganet. Detsamma gäller bestämmelsen om styrelseledamöter i 9 §.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag samt 21 § andra stycket och 26 § lagen (2006:595) om europakooperativ framgår att bestämmelserna i andra stycket ska tillämpas också på ledamöter i ett europabolags eller ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan.

Särskilda bestämmelser om ansvar för revisorer i aktiebolag, ekonomiska föreningar, stiftelser och vissa andra företag finns i 29 kap. 2 § aktiebolagslagen (2005:551), 13 kap. 2 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, 5 kap. 2 § stiftelselagen (1994:1220) och 37 § revisionslagen (1999:1079).

Dispositionsförbud

11 § Om det finns skäl att misstänka att egendom i form av pengar, fordran eller någon annan rättighet är föremål för penningtvätt eller avsedd för finansiering av terrorism och egendomen finns hos en verksamhetsutövare, får Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen besluta att egendomen eller ett motsvarande värde tills vidare inte får flyttas eller disponeras på annat sätt (dispositionsförbud).

Beslut om dispositionsförbud får meddelas endast om det är fara i dröjsmål och det skäligen kan befäras att egendomen annars kommer att undanskaffas och skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som den innebär.

Om förutsättningarna enligt första och andra styckena är uppfyllda, får Polismyndigheten fatta beslut om dispositionsförbud även på begäran av en utländsk finansunderrättelseenhet.

12 § Ett beslut om dispositionsförbud ska så snart som möjligt anmälas till åklagare, som skyndsamt ska pröva om åtgärden ska bestå. Åklagarens beslut får inte överklagas.

Finns det inte längre skäl för åtgärden ska den hävas. Åtgärden upphör att gälla när två arbetsdagar har gått från Polismyndighetens eller Säkerhetspolisens beslut, om den inte hävts före det.

En verksamhetsutövare ska omedelbart underrättas om att en åtgärd har beslutats eller hävts.

Den som har drabbats av ett beslut om dispositionsförbud ska underrättas om beslutet när det kan antas att syftet med en beslutad eller förutsedd åtgärd inte motverkas och den framtida utredningen inte skadas om uppgiften röjs. Beslut om underrättelse meddelas av åklagare. En underrättelse behöver inte lämnas, om den med hänsyn till omständigheterna uppenbart är utan betydelse.

13 § Beslut om dispositionsförbud med anledning av misstänkt penningtvätt får endast avse sådan egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet som avses i 1 kap. 6 § första stycket.

5 kap. Behandling av personuppgifter

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller vid en verksamhetsutövars behandling av personuppgifter enligt denna lag. Kapitlet gäller om behandlingen helt eller delvis är automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Personuppgiftslagen (1998:204) gäller vid verksamhetsutövaens behandling av personuppgifter, om inte annat följer av detta kapitel.

Tillåtna ändamål för behandling av personuppgifter

2 § En verksamhetsutövare får behandla personuppgifter i syfte att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag.

Bevarande av handlingar och uppgifter

3 § En verksamhetsutövare ska i fem år bevara handlingar och uppgifter, om handlingarna och uppgifterna avser

1. åtgärder som har vidtagits för kundkännedom enligt 3 kap. och 4 kap. 2 §, eller

2. transaktioner som genomförts med kunder inom ramen för affärsförbindelser eller vid enstaka transaktioner som omfattas av krav på åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 4–6 §§.

Tiden ska räknas från det att åtgärderna eller transaktionerna utfördes eller, i de fall då en affärsförbindelse har etablerats, affärsförbindelsen upphörde. Om en enstaka transaktion inte har genomförts till följd av misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska tiden räknas från det att avståendet skedde.

4 § Om det är nödvändigt för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism får verksamhetsutövare bevara handlingar och uppgifter enligt 3 § under en längre tid än fem år. Den sammanlagda tiden får dock inte överstiga tio år.

Första stycket gäller också i fråga om handlingar och uppgifter som ska bevaras enligt artikel 16 i förordning (EU) 2015/847.

Behandling av känsliga personuppgifter

5 § Känsliga personuppgifter som avses i 13 § personuppgiftslagen (1998:204) får behandlas endast om det är nödvändigt för att

1. bedöma om kunden är en person i politiskt utsatt ställning eller familjemedlem eller känd medarbetare till en sådan person enligt 1 kap. 8–10 §§,

2. bedöma den risk som kan förknippas med kundrelationen enligt 2 kap. 3 §,

3. uppfylla övervakningsskyldigheten enligt 4 kap. 1 §,

4. bedöma misstänkta transaktioner och aktiviteter enligt 4 kap. 2 §, och

5. lämna uppgifter enligt 4 kap. 3 och 6 §§.

Känsliga personuppgifter får också behandlas vid bevarande av handlingar och uppgifter enligt 3 och 4 §§, om det är tillåtet att behandla uppgifterna enligt första stycket.

Behandling av personuppgifter om lagöverträdelser

6 § Personuppgifter om lagöverträdelser som avses i 21 § personuppgiftslagen (1998:204) får behandlas endast om det är nödvändigt för att

1. bedöma den risk som kan förknippas med kundrelationen enligt 2 kap. 3 §,

2. uppfylla övervakningsskyldigheten enligt 4 kap. 1 §,

3. bedöma misstänkta transaktioner och aktiviteter enligt 4 kap. 2 §, och

4. lämna uppgifter enligt 4 kap. 3 och 6 §§.

Uppgifter om lagöverträdelser får också behandlas vid bevarande av handlingar och uppgifter enligt 3 och 4 §§, om det är tillåtet att behandla uppgifterna enligt första stycket.

Information till den registrerade

7 § Besked om att personuppgifter behandlas enligt 4 kap. 2, 3 eller 6 § och om att sådana uppgifter lagras enligt 3 eller 4 § får inte lämnas ut till den registrerade.

Samkörning av register

8 § En verksamhetsutövars register med uppgifter om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism får inte samköras med motsvarande register hos någon annan.

9 § Förbudet i 8 § gäller inte samkörning av register med en filial till en verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 som är

etablerad i ett land utanför EES, om kraven enligt 2 kap. 10 och 11 §§ är uppfyllda i fråga om filialen.

Förbudet i 8 § gäller inte heller samkörning av register som sker mellan verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 och som ingår i samma koncern, om verksamhetsutövarna har hemvist i Sverige eller inom EES.

Om en verksamhetsutövare som avses i andra stycket har hemvist i ett land utanför EES gäller andra stycket om kraven enligt 2 kap. 10 och 11 §§ är uppfyllda i fråga om den verksamhetsutövaren.

Rättelse och skadestånd

10 § När personuppgifter behandlas enligt detta kapitel ska bestämmelserna i 28 och 48 §§ personuppgiftslagen (1998:204) tillämpas.

Tystnadsplikt

11 § Den som är verksam hos en verksamhetsutövare får inte obehörigen röja att personuppgifter behandlas enligt 5 och 6 §§ eller 4 kap. 2, 3 och 6 §§ och att sådana uppgifter bevaras enligt 3 och 4 §§.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken ska inte följa för den som bryter mot förbudet i första stycket.

6 kap. Intern kontroll och anmälningar om misstänkta överträdelser

1 § En verksamhetsutövare ska ha rutiner och riktlinjer för intern kontroll.

Om en verksamhetsutövare använder modeller för riskbedömning, riskklassificering, övervakning eller andra förfaranden, ska verksamhetsutövaren ha rutiner för modellriskhantering. Rutinerna för modellriskhantering ska syfta till att utvärdera och kvalitetssäkra de modeller som verksamhetsutövaren använder.

Omfattningen av och innehållet i rutinerna och riktlinjerna ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art samt den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i den allmänna riskbedömningen.

2 § När det är motiverat med hänsyn till verksamhetens storlek och art, ska en verksamhetsutövare

1. utse en medlem av ledningsgruppen, verkställande direktören eller motsvarande befattningshavare som ska ansvara för att verksamhetsutövaren genomför de åtgärder som krävs för att följa denna lag och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,

2. utse en person att löpande kontrollera att verksamhetsutövaren fullgör sina skyldigheter enligt denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen (centralt funktionsansvarig), och

3. inrätta en oberoende granskningsfunktion med ansvar för att granska de interna riktlinjer, kontroller och förfaranden som syftar till att verksamhetsutövaren ska fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Den som är centralt funktionsansvarig ska ansvara för rapporter till Polismyndigheten enligt 4 kap. 3 §.

3 § Om en verksamhetsutövare med huvudkontor i en annan stat inom EES tillhandahåller tjänster som avses i 1 kap. 2 § första stycket 6 eller 8 i Sverige, får Finansinspektionen besluta att verksamhetsutövaren ska utse en central kontaktpunkt i Sverige med ansvar för att säkerställa att bestämmelserna i denna lag följs.

Första stycket gäller inte om tjänsterna tillhandahålls genom en filial eller ett dotterföretag här i landet.

4 § En verksamhetsutövare ska tillhandahålla ändamålsenliga rapporteringssystem för anställda och uppdragstagare som vill göra anmälningar om misstänkta överträdelser av bestämmelserna i denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

För verksamhetsutövare som omfattas av förordning (EU) 2015/847 ska rapporteringssystemen även möjliggöra anmälningar av misstänkta överträdelser av bestämmelserna i den förordningen.

Personuppgiftslagen (1998:204) gäller vid behandling av personuppgifter inom ramen för sådana rapporteringssystem som avses i första och andra styckena.

5 § Uppgift i en anmälan om en misstänkt överträdelse enligt 4 § får inte obehörigen röjas, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken ska inte följa för den som bryter mot förbudet i första stycket.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Om det i lag finns bestämmelser som avviker från första eller andra stycket, gäller de bestämmelserna.

7 kap. Tillsyn och ingripanden

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel tillämpas i fråga om tillsyn över och ingripanden mot verksamhet som avses i 1 kap. 2 § första stycket 16, 19, 20, 22 och 23.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka myndigheter som utövar tillsyn enligt detta kapitel.

Bestämmelser om tillsyn över och ingripanden mot annan verksamhet som avses i 1 kap. 2 § första stycket finns i de lagar som reglerar dessa verksamhetsutövare.

Tillsyn

2 § Genom tillsynen kontrolleras att verksamheten drivs enligt denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

3 § Den som avser att driva verksamhet som anges i 1 § första stycket ska anmäla detta till Bolagsverket. Sådan verksamhet får inte drivas om anmälan inte har gjorts.

Om en fysisk eller juridisk person som är antecknad i Bolagsverkets register anmäler att verksamheten har upphört eller om det på annat sätt framgår att så är fallet, ska verket ta bort personen ur registret.

4 § Tillsynsmyndigheten får förelägga den som driver verksamhet som anges i 1 § första stycket utan att ha anmält detta att göra anmälan. Är det osäkert om en verksamhet är anmälningspliktig enligt 3 §, får tillsynsmyndigheten förelägga personen att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om så är fallet.

5 § Tillsynsmyndigheten får förelägga den som driver verksamhet som omfattas av detta kapitel att lämna de upplysningar och ge tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen.

Tillsynsmyndigheten får, när den anser det nödvändigt, genomföra en undersökning på plats hos en verksamhetsutövare som är föremål för tillsyn enligt detta kapitel.

6 § Den som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ägna sig åt verksamhet som är anmälningspliktig enligt 3 §.

Om verksamhetsutövaren är en juridisk person, gäller första stycket den som har ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen eller ingår i dess ledning.

Med ett kvalificerat innehav avses i detta kapitel detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

7 § Om en verksamhetsutövare får kännedom om att förändringar har skett i den krets som har ett kvalificerat innehav i företaget eller ingår i dess ledning, ska förändringen anmälas till tillsynsmyndigheten.

Ingripanden

8 § Om ett föreläggande enligt 4 § eller 5 § första stycket inte följs, får tillsynsmyndigheten förelägga den fysiska eller juridiska personen att upphöra med verksamheten.

9 § Tillsynsmyndigheten ska förelägga en verksamhetsutövare som omfattas av ett förbud enligt 6 § första stycket att

1. upphöra med verksamheten, om verksamhetsutövaren är en fysisk person, eller

2. vidta rättelse och, om rättelse inte vidtas, upphöra med verksamheten, om verksamhetsutövaren är en juridisk person.

Tillsynsmyndigheten får förelägga den som omfattas av ett förbud enligt 6 § andra stycket att avyttra så stor del av andelarna att innehavet därefter inte är kvalificerat eller, om innehavaren av andelarna är en juridisk person, att byta ut den diskvalificerade personen i dess ledning.

10 § Tillsynsmyndigheten får ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder en bestämmelse i 2–6 kap. eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

11 § Vid en överträdelse som avses i 10 § får tillsynsmyndigheten ingripa mot en verksamhetsutövare genom att utfärda ett föreläggande att göra rättelse eller, vid överträdelser som inte är ringa, genom beslut om sanktionsavgift.

Om verksamhetsutövaren är en fysisk person får sanktionsavgift enligt första stycket beslutas endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaksamhet orsakat överträdelsen.

Om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk får tillsynsmyndigheten förelägga verksamhetsutövaren att upphöra med verksamheten.

12 § Om verksamhetsutövaren är en juridisk person får tillsynsmyndigheten även ingripa mot någon som ingår i verksamhetsutövarens styrelse, är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder verksamhetsutövaren, eller är ersättare för någon av dem, om verksamhetsutövaren har befunnits ansvarig för en överträdelse som avses i 10 §.

Ett ingripande får ske endast om verksamhetsutövarens överträdelse är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaksamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos verksamhetsutövare som anges i 1 § första stycket, eller
2. beslut om sanktionsavgift.

13 § Vid valet av ingripande ska tillsynsmyndigheten ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar.

I försvårande riktning ska det beaktas om verksamhetsutövaren tidigare har begått en överträdelse eller om den fysiska personen i verksamhetsutövarens ledning tidigare orsakat en sådan överträdelse.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. verksamhetsutövaren eller den fysiska personen i verksamhetsutövarens ledning i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat tillsynsmyndighetens utredning, och
2. om verksamhetsutövaren snabbt upphört med överträdelsen eller den fysiska personen i verksamhetsutövarens ledning snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av tillsynsmyndigheten.

Sanktionsavgift

14 § Sanktionsavgiften för en verksamhetsutövare som är en juridisk person ska som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som verksamhetsutövaren gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller
2. ett belopp i kronor motsvarande en miljon euro.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

15 § Sanktionsavgiften för en fysisk person ska som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller
 2. ett belopp i kronor motsvarande en miljon euro.
- Avgiften tillfaller staten.

16 § När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 13 § samt till den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av överträdelsen.

Sanktionsföreläggande

17 § Beslut om ingripande enligt 11 § andra stycket och 12 § tas upp av tillsynsmyndigheten genom sanktionsföreläggande.

Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp.

När föreläggandet har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

18 § Ett sanktionsföreläggande ska innehålla uppgift om

1. den fysiska person som föreläggandet avser,
2. överträdelsen och de omständigheter som behövs för att känneteckna den,
3. de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen, och
4. den sanktion som föreläggs personen.

Föreläggandet ska också innehålla en upplysning om att ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om föreläggandet inte godkänns inom den tid som tillsynsmyndigheten anger.

19 § Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, får tillsynsmyndigheten ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av tillsynsmyndighetens beslut om ingripande mot verksamhetsutövaren.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

20 § En sanktion enligt 11 § andra stycket och 12 § får beslutas bara om sanktionsföreläggande har delgetts den som sanktionen riktas mot inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

Verkställighet av beslut om sanktionsavgift

21 § Sanktionsavgiften ska betalas till tillsynsmyndigheten inom trettio dagar efter det att beslutet om den fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet.

22 § Om sanktionsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 21 §, ska tillsynsmyndigheten lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

23 § En sanktionsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes.

Vite

24 § Föreläggande enligt denna lag får förenas med vite.

Överklagande

25 § Beslut om föreläggande att lämna uppgifter enligt 4 § andra meningen och 5 § första stycket samt beslut om att meddela ett sanktionsföreläggande enligt 17 § får inte överklagas.

Övriga beslut som meddelas enligt detta kapitel får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. I sådana ärenden får tillsynsmyndigheten bestämma att beslutet ska gälla omedelbart, dock inte i fråga om beslut om sanktionsavgift.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

8 kap. Bemyndiganden

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. undantag för vissa speltjänster från tillämpning av lagen eller bestämmelser i den,

2. innehållet i och omfattningen av den allmänna riskbedömningen enligt 2 kap. 1 § och om faktorer som kan tyda på låg eller hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism,

3. undantag från kravet på dokumenterade riskbedömningar enligt 2 kap. 2 §,

4. riskklassificering av kunder enligt 2 kap. 3 §, inbegripet faktorer som kan tyda på låg eller hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism,

5. innehållet i och omfattningen av interna och gemensamma rutiner enligt 2 kap. 8 och 9 §§,

6. innehållet i rutiner för lämplighetsprövning enligt 2 kap. 13 §,

7. dokumentation av genomförda utbildningar och vilken information och utbildning som ska tillhandahållas anställda enligt 2 kap. 14 §,

8. nödvändiga åtgärder och rutiner för att skydda anställda och andra företrädare enligt 2 kap. 15 §,

9. åtgärder för identitetskontroll enligt 3 kap. 7 och 8 §§,

10. vad som avses med förenklade åtgärder för kundkännedom och i vilka situationer som förenklade åtgärder är tillåtna enligt 3 kap. 15 §,

11. vad som avses med skärpta åtgärder för kundkännedom och i vilka situationer som skärpta åtgärder ska vidtas enligt 3 kap. 16 och 17 §§,

12. hur rapportering till Polismyndigheten ska göras enligt 4 kap. 3 §,
13. hur uppgifter ska lämnas till Polismyndigheten enligt 4 kap. 6 §,
14. system för uppgiftslämning enligt 4 kap. 7 §,
15. bevarande av handlingar och uppgifter enligt 5 kap. 3 §,
16. förutsättningarna för förlängt bevarande av handlingar och uppgifter enligt 5 kap. 4 §,
17. innehållet i och omfattningen av rutiner för intern kontroll och modellriskhantering enligt 6 kap. 1 §,
18. kriterierna för när funktioner som avses i 6 kap. 2 § första stycket ska inrättas samt de krav som ska gälla i fråga om funktionernas organisation, befogenheter och oberoende,
19. organisation, kompetens, befogenheter, funktion och oberoende för den centrala kontaktpunkten enligt 6 kap. 3 §,
20. det särskilda rapporteringssystemet enligt 6 kap. 4 §, och
21. skyldighet för verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 att periodiskt eller på begäran lämna uppgifter om sin verksamhet, sina kunder och andra förhållanden som är nödvändiga för att tillsynsmyndigheter ska kunna bedöma den risk som kan förknippas med de verksamhetsutövare som står under tillsyn.

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.
 2. Genom lagen upphävs lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
 3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om registrering av verkliga huvudmän

Härigenom föreskrivs¹ följande.

1 kap. Lagens syfte, tillämpningsområde och definitioner

Lagens syfte

1 § Denna lag syftar till att genom krav på ökad insyn och registrering av verkliga huvudmän i juridiska personer samt trustar och liknande juridiska konstruktioner förhindra att juridiska personer eller konstruktioner utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Tillämpningsområde

2 § Lagen är tillämplig på

1. svenska juridiska personer,
2. utländska juridiska personer som driver verksamhet i Sverige, och
3. fysiska personer som har hemvist i Sverige och som förvaltar trustar eller liknande juridiska konstruktioner.

Lagen är inte tillämplig på

1. staten, landsting och kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan samt juridiska personer över vilka staten, landsting, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande,
2. aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad inom EES eller motsvarande marknad utanför EES,
3. dödsbon, och
4. konkursbon.

Verklig huvudman

3 § Med verklig huvudman avses

1. en fysisk person som, ensam eller tillsammans med någon annan, ytterst äger eller kontrollerar en juridisk person, eller
2. en fysisk person till vars förmån någon annan handlar.

Om inte annat följer av omständigheterna i det enskilda fallet, ska en fysisk person anses vara verklig huvudman, om han eller hon omfattas av en presumtion om kontroll enligt 4–6 §§.

4 § En fysisk person ska antas utöva den yttersta kontrollen över en juridisk person, om han eller hon

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, i den ursprungliga lydelsen.

1. på grund av innehav av aktier, andra andelar eller medlemskap kontrollerar mer än 25 procent av det totala antalet röster i den juridiska personen,

2. har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av den juridiska personens styrelseledamöter eller motsvarande befattningshavare, eller

3. på grund av avtal med ägare, medlem eller den juridiska personen, föreskrift i bolagsordning, bolagsavtal och därmed jämförbara handlingar, kan utöva kontroll enligt 1 eller 2.

Om en fysisk person ska antas utöva den yttersta kontrollen över en eller flera juridiska personer som utövar kontroll över en annan juridisk person på ett sätt som anges i första stycket, ska han eller hon antas utöva den yttersta kontrollen också över den senare juridiska personen.

5 § En fysisk person ska antas utöva den yttersta kontrollen över en juridisk person, om han eller hon tillsammans med en eller flera närstående kan kontrollera en juridisk person enligt 4 §.

Med närstående avses make, registrerad partner, sambo, barn och deras make, registrerade partner eller sambo samt föräldrar.

6 § En fysisk person ska, utöver vad som följer av 4 och 5 §§, antas utöva den yttersta kontrollen över en stiftelse, om han eller hon

1. är styrelseledamot eller motsvarande befattningshavare, eller

2. företräder en annan juridisk person som är förvaltare för stiftelsen.

En fysisk person ska antas vara den till vars förmån stiftelsen handlar, om han eller hon enligt stiftelseförordnandet kan få del av en väsentlig andel av stiftelsens utdelade medel.

7 § En fysisk person ska antas vara verklig huvudman i en trust eller liknande juridisk konstruktion, om han eller hon

1. är instiftare,

2. är förvaltare eller, om förvaltaren är en juridisk person, företrädare för förvaltaren,

3. är beskyddare,

4. är förmånstagare eller tillhör förmånstagarkretsen, eller

5. på annat sätt utövar den yttersta kontrollen över trusten eller den juridiska konstruktionen.

Verksamhetsutövare

8 § Med verksamhetsutövare avses en fysisk eller juridisk person som utför verksamhet som omfattas av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

2 kap. Uppgifter om verkliga huvudmän

Dokumentation om verkligt huvudmannaskap

1 § En juridisk person ska ha tillförlitliga uppgifter om vem som är dess verkliga huvudman och om arten och omfattningen av hans eller hennes intresse i den juridiska personen. Om en verklig huvudman saknas eller

om det inte finns tillförlitliga uppgifter om vem som är verklig huvudman, ska den juridiska personen i stället ha uppgift om detta.

Informationen enligt första stycket ska hållas aktuell och kontrolleras i den utsträckning som omständigheterna kräver.

Den juridiska personen ska dokumentera uppgifterna och den utredning som görs för att bedöma vem som är verklig huvudman enligt första stycket, om det inte är uppenbart obehövligt. Om uppgift om den verkliga huvudmannen ändras, ska dokumentation avseende äldre förhållanden bevaras under minst fem år därefter.

Skyldighet att tillhandahålla uppgifter

2 § En juridisk person ska på begäran av en myndighet utan dröjsmål lämna ut den dokumentation som anges i 1 §.

En juridisk person ska på begäran av en verksamhetsutövare tillhandahålla den dokumentation som anges i 1 §, om verksamhetsutövaren genomför åtgärder för kundkännedom med anledning av en transaktion eller en affärsförbindelse med den juridiska personen.

Skyldighet att anmäla uppgifter för registrering

3 § En juridisk person ska anmäla uppgifterna enligt 1 § första stycket till Bolagsverket för registrering i registret över verkliga huvudmän.

En anmälan ska göras senast fyra veckor från det att den juridiska personen har registrerats av en behörig registreringsmyndighet.

När ett förhållande som anmälts eller ska anmälas ändras, ska den juridiska personen anmäla förändringen för registrering. Anmälan ska göras utan dröjsmål efter det att den juridiska personen fått kännedom om det ändrade förhållandet.

4 § För en ideell förening eller annan juridisk person som inte omfattas av ett krav på registrering av grundläggande information om den juridiska personen gäller 1–3 §§ först när en uppgift om verklig huvudman lämnas till en verksamhetsutövare med anledning av åtgärder för kundkännedom.

En anmälan för registrering i registret över verkliga huvudmän ska göras inom fyra veckor från det att uppgiften lämnades till verksamhetsutövaren. En uppgift om att en verklig huvudman saknas behöver dock inte anmälas för registrering.

5 § Om en juridisk person som avses i 4 § första stycket tar emot eller samlar in pengar eller annan egendom i syfte att främja ett varaktigt ändamål som innebär att pengar eller egendom överförs till en annan fysisk eller juridisk person, ska uppgifter om den juridiska personens styrelseledamöter eller motsvarande befattningshavare och firmatecknare anmälas, om sådana uppgifter inte tidigare anmälts till ett offentligt register. Anmälan ska ske inom den tid som anges i 4 § andra stycket.

6 § En juridisk person som avses i 4 eller 5 § och som har ett politiskt, religiöst, kulturellt eller annat sådant ändamål eller är ett trossamfund som inte registrerats i handelsregistret enligt handelsregisterlagen (1974:157) är inte skyldig att i anmälan ange uppgifter om fysiska

personer som är medlemmar i den juridiska personen, om en sådan anmälan medför att medlemmens åskådning i något av dessa avseenden blir känd.

Undantaget i första stycket gäller också om en anmälan medför att en fysisk persons medlemskap i en fackförening blir känt eller om en anmälan avslöjar uppgift om en fysisk persons hälsotillstånd eller sexualliv.

7 § För en fysisk person som är förvaltare av en trust eller liknande juridisk konstruktion gäller det som sägs om en juridisk person i 1–3 §§.

Vid tillämpningen av 3 § andra stycket ska fristen räknas från det att förvaltarens uppdrag inleds.

Utländska juridiska personer med hemvist inom EES

8 § För en utländsk juridisk person med hemvist inom EES som driver verksamhet i Sverige gäller inte 3 §, om den juridiska personen anmält uppgifter om sin verkliga huvudman i ett centralt register över verkliga huvudmän i en annan stat inom EES.

3 kap. Register över verkliga huvudmän

Registreringsmyndighet

1 § Bolagsverket ska föra ett register över verkliga huvudmän och andra uppgifter som anmäls enligt denna lag.

Brister i anmälan

2 § Om den som har gjort en anmälan om registrering inte följer de krav som gäller för en anmälan, får Bolagsverket förelägga den juridiska personen att yttra sig i frågan eller rätta till bristen inom en viss tid.

Om den som har gjort anmälan inte följer ett föreläggande enligt första stycket, får registrering vägras.

Utebliven anmälan

3 § Om en juridisk person inte har anmält uppgifter för registrering i registret över verkliga huvudmän inom den tid som anges i 2 kap. 3 eller 4 §, eller om registrering vägrats enligt 2 §, får Bolagsverket förelägga den juridiska personen att lämna in en anmälan inom en viss tid.

Felaktiga uppgifter

4 § Om det kan antas att uppgifter i registret över verkliga huvudmän är felaktiga, får Bolagsverket förelägga den juridiska personen att rätta uppgifterna eller visa att de är korrekta. Detsamma gäller om uppgifterna i en anmälan om registrering kan antas vara felaktiga.

5 § De verksamhetsutövare och myndigheter som använder registret ska anmäla till Bolagsverket om det finns anledning att misstänka att uppgifterna i registret är felaktiga. Brottsbekämpande myndigheter som

använder registret ska göra en sådan anmälan när det kan ske med hänsyn till utredning av brott.

En anmälan enligt första stycket ska också göras om en registrerings-skyldig juridisk person inte har gjort en anmälan inom den tid som anges i 2 kap. 3 eller 4 §.

Vite

6 § Om en juridisk person inte följer ett föreläggande enligt 2, 3 eller 4 §, får Bolagsverket vid vite förelägga den juridiska personen eller den verkställande direktören, en styrelseledamot eller en annan motsvarande befattningshavare att inom en viss tid göra en anmälan eller ge in uppgifter som den juridiska personen är skyldig att lämna enligt denna lag.

7 § Om en juridisk person inte lämnar ut dokumentation till en myndighet enligt 2 kap. 2 § första stycket, ska Bolagsverket på begäran av myndigheten förelägga den juridiska personen, den verkställande direktören, en styrelseledamot eller en motsvarande befattningshavare att vid vite lämna ut dokumentationen.

8 § Frågor om utdömande av vite enligt 6 och 7 §§ prövas av Bolagsverket.

I anslutning till att vite döms ut får Bolagsverket även förelägga nytt vite.

Förvaltare av en trust eller liknande juridisk konstruktion

9 § För en fysisk person som är förvaltare av en trust eller liknande juridisk konstruktion gäller det som sägs om en juridisk person i 2–4, 6 och 7 §§.

Överklagande

10 § Bolagsverkets beslut om vitesföreläggande och om utdömande av vite får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Avgifter

11 § Bolagsverket får ta ut avgifter för hantering av ärenden enligt denna lag.

Bemyndigande

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. innehålllet i och övriga krav på anmälan enligt 2 kap. 3–5 §§,
2. innehålllet i och övriga egenskaper hos registret med uppgifter om verkliga huvudmän,
3. frågor om tillgång till registret, och

4. sådana avgifter som avses i 11 §.

1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

2. Har registreringsskyldighet uppstått i och med ikraftträdandet av lagen ska en anmälan enligt 2 kap. göras senast sex månader efter lagens ikraftträdande.

3 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 2 § sparbankslagen (1987:619) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap. **2 §¹**

En revisor, en lekmannarevisor eller en granskare i en sparbank är ersättningsskyldig enligt de grunder som anges i 1 §. Han eller hon ska även ersätta skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållas av en medhjälpare. I de fall som avses i 4 a kap. 21 § första stycket 3 och 4 b kap. 19 § andra stycket denna lag samt 3 kap. 1 § lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism svarar dock revisorn, lekmannarevisorn eller granskaren endast för skada på grund av oriktiga uppgifter som han eller hon eller en medhjälpare har haft skäligen anledning att anta var oriktiga.

Om ett registrerat revisionsbolag är revisor eller granskare, är det detta bolag och den för revisionen eller granskningen huvudansvarige som är ersättningsskyldiga.

En revisor, en lekmannarevisor eller en granskare i en sparbank är ersättningsskyldig enligt de grunder som anges i 1 §. Han eller hon ska även ersätta skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållas av en medhjälpare. I de fall som avses i 4 a kap. 21 § första stycket 3 och 4 b kap. 19 § andra stycket denna lag samt 4 kap. 3 och 6 §§ lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism svarar dock revisorn, lekmannarevisorn eller granskaren endast för skada på grund av oriktiga uppgifter som han eller hon eller en medhjälpare har haft skäligen anledning att anta var oriktiga.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

¹ Senaste lydelse 2010:839.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 2 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

2 §¹

En revisor är ersättningsskyldig enligt de grunder som anges i 1 §. Revisorn ansvarar även för skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakas av revisorns medhjälpare. I fall som avses i 8 kap. 16 § andra stycket 3 denna lag och 3 kap. 1 § lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism svarar dock revisorn endast för skada på grund av oriktiga uppgifter som revisorn eller revisorns medhjälpare har haft skälig anledning att anta var oriktiga.

En revisor är ersättningsskyldig enligt de grunder som anges i 1 §. Revisorn ansvarar även för skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakas av revisorns medhjälpare. I fall som avses i 8 kap. 16 § andra stycket 3 denna lag och 4 kap. 3 och 6 §§ lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism svarar dock revisorn endast för skada på grund av oriktiga uppgifter som revisorn eller revisorns medhjälpare har haft skälig anledning att anta var oriktiga.

Om ett revisionsbolag är revisor, åligger ersättningsskyldigheten detta bolag och den som är huvudansvarig för revisionen. Om en sammanslutning eller ett revisionsorgan som avses i 8 kap. 4 § är revisor, åligger ersättningsskyldigheten den som har förrättat revisionen och den som har utsett honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

¹ Senaste lydelse 2010:835.

5 Förslag till lag om ändring i lotterilagen (1994:1000)

Härigenom föreskrivs i fråga om lotterilagen (1994:1000)
dels att 45 och 59 §§ ska ha följande lydelse,
dels att rubriken närmast före 10 § ska lyda "Allmänna förutsättningar för tillstånd och registrering",
dels att det ska införas 16 nya paragrafer, 2 a, 10 a, 48 a–48 d, 50 a–50 c och 52 a–52 g §§, och närmast före 10 a, 48 a och 52 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §

Bestämmelser om skyldighet för anordnare av vissa lotterier att medverka till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Prövning av lämplighet för att motverka penningtvätt eller finansiering av terrorism

10 a §

För anordnare av speltjänster som omfattas av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism gäller följande.

Den som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ges tillstånd att anordna lotterier enligt denna lag eller registreras för att anordna lotterier enligt 17 §. Om anordnaren är en juridisk person, gäller detta förbud den som har ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen eller ingår i dess ledning.

Med ett kvalificerat innehav avses detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

45 §¹

Regeringen får meddela särskilt tillstånd att anordna lotteri i andra fall och annan ordning än som anges i 11–13 §§, 15–24 §§ och 32–34 §§. Sådant tillstånd får dock inte avse kedjebrevsspel eller liknande spel.

Tillstånd att anordna lotteri enligt första stycket får endast meddelas spelföretag som ägs av staten eller spelföretag där staten har det rättsligt bestämmande inflytandet.

Tillstånd enligt första stycket får meddelas endast om anordnaren inte omfattas av förbud enligt 10 a §.

Tillsyn och andra åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

48 a §

Lotteriinspektionen utövar tillsyn över att sådan anordnare av lotterier som avses i 1 kap. 2 § första stycket 15 lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism följer den lagen.

48 b §

För att en anordnare av lotterier som omfattas av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska få tillhandahålla lotterier genom ombud, måste ombudet vara registrerat hos Lotteriinspektionen. Anordnaren ska ansöka om registrering av ombudet hos Lotteriinspektionen.

Med ombud avses den som efter medgivande av anordnaren säljer lotter, tar emot insatser eller förmedlar vinster i ett lotteri.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. de villkor som ska gälla för att tillhandahålla lotterier genom ombud,

2. den information som ansökan om registrering ska innehålla, och

¹ Senaste lydelse 2016:1222.

3. undantag från kravet på registrering av ombud.

48 c §

När anordnaren får kännedom om att förändringar har skett i förhållande till en ansökan enligt 48 b §, ska anordnaren anmäla förändringen till Lotteriinspektionen.

48 d §

Om ansökan uppfyller kraven i 48 b § ska Lotteriinspektionen registrera ombudet.

Om anordnaren eller ombudet begär det eller ombudet inte längre uppfyller kraven i 48 b §, ska Lotteriinspektionen avregistrera ombudet.

50 a §

Ett ombud som avses i 48 b § är skyldig att på begäran av Lotteriinspektionen lämna de upplysningar och tillhandahålla de handlingar som behövs för tillsynen av anordnaren.

50 b §

Om det är nödvändigt för tillsyn enligt lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, får Lotteriinspektionen genomföra en undersökning på plats hos någon som har tillstånd att anordna lotterier eller är registrerad för att anordna lotterier eller hos ombud som avses i 48 b §.

50 c §

För anordnare av speltjänster som omfattas av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism gäller följande.

Om den som har tillstånd enligt denna lag eller anordnar lotterier med stöd av 17 § får kännedom om att förändringar har skett i den krets som har ett kvalificerat inne-

hav i anordnaren eller ingår i dess ledning, ska tillståndshavaren eller den registreringskyldige snarast anmäla förändringen till den myndighet som har meddelat tillstånd eller till registreringsmyndigheten.

Med ett kvalificerat innehav avses detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Ingripanden vid överträdelser av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

52 a §

För anordnare av speltjänster som omfattas av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism gäller följande.

Om den som har tillstånd enligt denna lag eller med stöd av 17 § anordnar lotterier väsentligen har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet, får den myndighet som har lämnat tillståndet eller registrerat anordnaren

1. i fråga om verksamhet som drivs av en fysisk person, återkalla tillståndet eller förelägga den registrerade att upphöra med verksamheten,

2. i fråga om verksamhet som drivs av en juridisk person, förelägga denne att göra rättelse och, om rättelse inte görs, återkalla tillståndet eller förelägga den registrerade att upphöra med verksamheten.

Om den som har ett kvalificerat innehav av andelar i anordnaren väsentligen åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet, får den myndighet som har lämnat tillstånd till anordnaren eller

registrerat anordnaren förelägga denne att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet därefter inte är kvalificerat eller, om innehavaren är en juridisk person, att byta ut den diskvalificerade personen i dess ledning.

Med ett kvalificerat innehav avses detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

52 b §

Lotteriinspektionen får ingripa mot en anordnare av lotterier som överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

52 c §

Vid en överträdelse enligt 52 b § får Lotteriinspektionen ingripa genom att utfärda ett föreläggande om att göra rättelse.

Vid en överträdelse som är allvarlig, upprepad eller systematisk får Lotteriinspektionen förelägga anordnaren att upphöra med verksamheten eller, om inspektionen har meddelat tillstånd, återkalla tillståndet.

Om det är tillräckligt får Lotteriinspektionen i stället för ingripande enligt andra stycket meddela varning.

Lotteriinspektionen får bestämma att beslut enligt andra stycket ska gälla omedelbart.

52 d §

Varning får förenas med sanktionsavgift.

Om anordnaren är en fysisk person får sanktionsavgift enligt första stycket beslutas endast om personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaksamhet orsakat överträdelsen.

52 e §

Om anordnaren är en juridisk person får Lotteriinspektionen även ingripa mot en person som ingår i anordnarens styrelse, är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företrädar anordnaren, eller är ersättare för någon av dem, om anordnaren har befunnits ansvarig för en överträdelse som avses i 52 b §.

Ett ingripande får ske endast om anordnarens överträdelse är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaksamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos anordnaren eller i en motsvarande verksamhet, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

52 f §

Vid ingripande enligt 52 c–52 e §§ ska 7 kap. 13–24 §§ lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism tillämpas.

52 g §

Lotteriinspektionen ska underätta registreringsmyndigheten eller den myndighet som har meddelat tillståndet när ett beslut att förelägga anordnaren att upphöra med verksamheten har fattats och när beslutet har fått laga kraft.

Tillståndet ska återkallas eller avregistrering ske när Lotteriinspektionen har fattat ett beslut som ska gälla omedelbart eller när ett beslut har fått laga kraft.

59 §

Ett beslut enligt denna lag av en kommunal nämnd, en länsstyrelse eller Lotteriinspektionen får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol.

Ett beslut enligt denna lag av en kommunal nämnd, en länsstyrelse eller Lotteriinspektionen får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol. *Beslut om sanktionsföreläggande får inte överklagas.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.
 2. Anordnare som vid lagens ikraftträdande tillhandahåller lotterier genom ombud ska ansöka om registrering av ombuden senast den 2 februari 2018. Har ansökan gjorts senast den dagen, får anordnaren fortsätta att tillhandahålla lotterierna genom ombud i avvaktan på att beslutet i registreringsfrågan får laga kraft.
 3. Anordnare som vid lagens ikraftträdande tillhandahåller lotterier genom ombud får, om Lotteriinspektionen inte beviljar registrering av ombudet, under tre månader efter det att beslutet i registreringsfrågan fick laga kraft, genom ombudet fullfölja åtaganden som uppkommit före det att Lotteriinspektionens beslut fick laga kraft.
 4. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

6 Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 2 § stiftelselagen (1994:1220) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

2 §¹

En revisor är ersättningsskyldig enligt de grunder som anges i 1 §. Revisorn ansvarar även för skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakas av revisorns medhjälpare. I fall som avses i 4 kap. 15 § andra stycket 2 denna lag och 3 kap. 1 § lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism svarar dock revisorn endast för skada på grund av oriktiga uppgifter som revisorn eller revisorns medhjälpare har haft skälig anledning att anta var oriktiga.

En revisor är ersättningsskyldig enligt de grunder som anges i 1 §. Revisorn ansvarar även för skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakas av revisorns medhjälpare. I fall som avses i 4 kap. 15 § andra stycket 2 denna lag och 4 kap. 3 och 6 §§ lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism svarar dock revisorn endast för skada på grund av oriktiga uppgifter som revisorn eller revisorns medhjälpare har haft skälig anledning att anta var oriktiga.

Om ett revisionsbolag är revisor, är det bolaget och den som är huvudansvarig för revisionen som är ersättningsskyldiga.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

¹ Senaste lydelse 2010:836.

7 Förslag till lag om ändring i pantbankslagen (1995:1000)

Härigenom föreskrivs i fråga om pantbankslagen (1995:1000) dels att 4, 5, 23, 28, 31 och 35 §§ ska ha följande lydelse, dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 24 a, 25 a, 26 a och 27 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Tillstånd *skall* ges om företaget med hänsyn till organisation, ledning och ägare med bestämmande inflytande kan antas komma att bedriva en sund pantbanksverksamhet och i övrigt uppfylla kraven enligt bestämmelserna i denna lag.

Tillstånd *ska* ges om företaget med hänsyn till organisation, ledning och ägare med bestämmande inflytande kan antas komma att bedriva en sund pantbanksverksamhet och i övrigt uppfylla kraven enligt bestämmelserna i denna lag, *lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.*

Tillstånd till ett utländskt företag får ges endast om företaget i det land där det har sitt säte bedriver pantbanksverksamhet och står under tillsyn av behörig myndighet.

5 §¹

Frågan om tillstånd prövas av länsstyrelsen.

Frågan om tillstånd prövas av länsstyrelsen. *Om länsstyrelsen meddelar tillstånd ska den länsstyrelse som avses i 24 a § underrättas om beslutet.*

Innan en pantbank öppnar ett nytt kontor, ska anmälan göras till länsstyrelsen.

23 §²

Ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i en pantbank, som medför att *förvärvaren innehar mer än tio procent av kapitalet eller rösterna eller som annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget*, får ske bara efter tillstånd av länsstyrelsen.

Ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i en pantbank som medför att *innehavet utgör ett kvalificerat innehav* får ske bara efter tillstånd av länsstyrelsen.

¹ Senaste lydelse 2012:86.

² Senaste lydelse 2012:86.

Tillstånd ska lämnas, om det inte kan antas att förvärvet kommer att motverka en sund utveckling av företagets verksamhet.

Med ett kvalificerat innehav avses i denna lag detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

24 a §

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka länsstyrelser som utövar tillsyn över att pantbanker följer lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Vid tillsyn enligt första stycket ska 7 kap. 5 § den lagen tillämpas.

25 a §

Den som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ägna sig åt pantbanksverksamhet. Detta förbud gäller den som har ett kvalificerat innehav av andelar i pantbanken eller ingår i dess ledning.

26 a §

När en pantbank får kännedom om att förändringar har skett i den krets som har ett kvalificerat innehav i företaget eller ingår i dess ledning, ska pantbanken anmäla förändringen till länsstyrelsen.

27 a §

Om någon omfattas av ett förbud enligt 25 a §, får länsstyrelsen förelägga pantbanken att göra rättelse och, om rättelse inte görs, förelägga pantbanken att upphöra med verksamheten. Om det är den som har ett kvalificerat innehav av andelar i pantbanken som inte uppfyller kravet i 25 a §, får länsstyrelsen förelägga denne att

avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet därefter inte är kvalificerat eller, om innehavaren är en juridisk person, att byta ut den diskvalificerade personen i dess ledning.

Vid ingripanden mot överträdelser av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som meddelats med stöd av den lagen ska 7 kap. 8 och 10–23 §§ den lagen tillämpas.

28 §

Ett tillstånd att bedriva pantbanksverksamhet *skall* återkallas av länsstyrelsen om

1. företaget inom ett år efter tillståndsbeslutet inte har börjat driva verksamheten eller dessförinnan har förklarat sig avstå från tillståndet,
2. företaget under en sammanhängande tid av ett år inte har drivit någon verksamhet, *eller*
3. företaget genom att överträda bestämmelser i denna lag eller någon annan författning eller på något annat sätt visat sig inte uppfylla kravet på en sund pantbanksverksamhet.

Ett tillstånd att bedriva pantbanksverksamhet *ska* återkallas av länsstyrelsen om

2. företaget under en sammanhängande tid av ett år inte har drivit någon verksamhet,
3. företaget genom att överträda bestämmelser i denna lag eller någon annan författning eller på något annat sätt visat sig inte uppfylla kravet på en sund pantbanksverksamhet, *eller*
4. den länsstyrelse som avses i 24 a § har förelagt företaget att upphöra med verksamheten och detta beslut har fått laga kraft.

Den länsstyrelse som avses i 24 a § ska underrätta den tillståndsgivande länsstyrelsen när ett beslut att förelägga företaget att upphöra med sin verksamhet har fattats och när beslutet har fått laga kraft.

31 §

Om länsstyrelsen återkallar ett tillstånd enligt 28 § 3, får länsstyrelsen besluta hur verksamheten *skall* avvecklas.

Länsstyrelsen får också besluta hur en olovlig pantbanksverksamhet *skall* avvecklas.

Om länsstyrelsen återkallar ett tillstånd enligt 28 § *första stycket* 3 *eller* 4, får länsstyrelsen besluta hur verksamheten *ska* avvecklas.

Länsstyrelsen får också besluta hur en olovlig pantbanksverksamhet *ska* avvecklas.

35 §

Länsstyrelsens beslut enligt 30 §
andra stycket får inte överklagas.

Länsstyrelsens beslut enligt 30 §
andra stycket *eller enligt 7 kap. 5 §
första stycket lagen (2017:000) om
åtgärder mot penningtvätt och
finansiering av terrorism eller
beslut om sanktionsföreläggande*
får inte överklagas.

Andra beslut som länsstyrelsen
meddelar enligt denna lag får över-
klagas *hos* allmän förvaltnings-
domstol. Prövningstillstånd krävs
vid överklagande till kammar-
rätten.

Andra beslut som länsstyrelsen
meddelar enligt denna lag får över-
klagas *till* allmän förvaltningsdom-
stol. Prövningstillstånd krävs vid
överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.
 2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 2 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

2 §¹

En revisor, en lekmannarevisor eller en granskare i en medlemsbank är ersättningsskyldig enligt de grunder som anges i 1 §. Han eller hon ska även ersätta skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållas av en medhjälpare. I de fall som avses i 7 a kap. 21 § första stycket 3 och 7 b kap. 19 § andra stycket denna lag samt 3 kap. 1 § lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism svarar dock revisorn, lekmannarevisorn eller granskaren endast för skada på grund av oriktiga uppgifter som han eller hon eller en medhjälpare har haft skälig anledning att anta var oriktiga.

En revisor, en lekmannarevisor eller en granskare i en medlemsbank är ersättningsskyldig enligt de grunder som anges i 1 §. Han eller hon ska även ersätta skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållas av en medhjälpare. I de fall som avses i 7 a kap. 21 § första stycket 3 och 7 b kap. 19 § andra stycket denna lag samt 4 kap. 3 och 6 §§ lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism svarar dock revisorn, lekmannarevisorn eller granskaren endast för skada på grund av oriktiga uppgifter som han eller hon eller en medhjälpare har haft skälig anledning att anta var oriktiga.

Om ett registrerat revisionsbolag är revisor eller granskare, är det detta bolag och den för revisionen eller granskningen huvudansvarige som är ersättningsskyldiga.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

¹ Senaste lydelse 2010:840.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Följande insättare, eller utländska motsvarigheter, kan inte få ersättning enligt garantin:

1. en bank,
2. ett kreditmarknadsföretag,
3. ett värdepappersbolag,
4. ett försäkringsföretag,
5. ett återförsäkringsföretag,
6. en understödsförening,
7. ett finansiellt institut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
8. en värdepappersfond eller en alternativ investeringsfond,
9. en pensionsfond,
10. ett landsting, en kommun eller en statlig myndighet, eller
11. en insättare som inte har identifierats enligt lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
11. en insättare som inte har identifierats enligt lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

¹ Senaste lydelse 2016:625.

10 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet¹

*dels att nuvarande 11–13 §§ ska betecknas 18–20 §§,
dels att rubriken till lagen samt 2–4 och 7–10 §§, de nya 18–20 §§ och rubriken närmast före 2 § ska ha följande lydelse,
dels att rubrikerna närmast före 12 och 13 §§ ska sättas närmast före 19 respektive 20 §,
dels att det ska införas sju nya paragrafer, 11–17 §§, av följande lydelse.*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet

Lag om valutaväxling och annan finansiell verksamhet

Anmälningsskyldighet

Registrering

2 §²

En fysisk eller juridisk person som avser att ägna sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning eller annan finansiell verksamhet ska *anmäla verksamheten* till Finansinspektionen. *Anmälan* behöver inte göras av

1. företag som avses i 1 kap. 2 § 1–3, 6, 17, 20 och 21 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och

2. fysiska eller juridiska personer som driver försäkringsförmedling enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.

Finansinspektionen ska *föra register* över personer som *har gjort anmälan enligt första stycket*.

En fysisk eller juridisk person som avser att ägna sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning eller annan finansiell verksamhet ska *ansöka om registrering* hos Finansinspektionen. *Ansökan* behöver inte göras av

1. företag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 6, 8, 9, 11 och 12 lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och

Finansinspektionen ska *registrera* personer som *kommit in med ansökan, om*

1. det finns skäl att anta att verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som

¹ Lagen omtryckt 2004:319. Senaste lydelse av lagens rubrik 2004:319.

² Senaste lydelse 2016:1027.

Den som har blivit införd i registret ska tas bort ur registret när ett beslut om föreläggande enligt 8–10 §§ att upphöra med verksamheten har fått laga kraft. Ett finansiellt institut ska också tas bort ur registret om det anmäler att det inte längre ägnar sig åt *anmälningsskyldig* verksamhet eller om det på något annat sätt framgår att *verksamheten har upphört*.

meddelats med stöd av den lagen, och

2. kravet på ägare och ledning i 3 § första stycket är uppfyllt.

Den som har blivit införd i registret ska tas bort ur registret när ett beslut om föreläggande enligt 7, 9 eller 11 § att upphöra med verksamheten har fått laga kraft. Ett finansiellt institut ska också tas bort ur registret om det anmäler att det inte längre ägnar sig åt verksamhet som omfattas av *lagen* eller om det på något annat sätt framgår att *registreringsplikt inte längre gäller*.

3 §³

Den som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ägna sig åt verksamhet som är *anmälningsskyldig* enligt 2 § första stycket. För en juridisk person gäller detta förbud den som har ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen eller ingår i dess ledning.

Med ett kvalificerat innehav avses detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

När ett finansiellt institut som *anmält sin verksamhet* enligt 2 § första stycket får kännedom om att förändringar har skett i den krets som anges i första stycket, ska institutet snarast anmäla förändringen till Finansinspektionen. Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i institutet, ska den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till inspektionen.

Den som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ägna sig åt verksamhet som är *registreringspliktig* enligt 2 § första stycket. För en juridisk person gäller detta förbud den som har ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen eller ingår i dess ledning.

Med ett kvalificerat innehav avses *i denna lag* detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

När ett finansiellt institut som *är registrerat* enligt 2 § får kännedom om att förändringar har skett i den krets som anges i första stycket, ska institutet snarast anmäla förändringen till Finansinspektionen. Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i institutet, ska den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till inspektionen.

³ Senaste lydelse 2015:183.

3 a §⁴

Skyldigheten enligt 8 kap. 46 a § aktiebolagslagen (2005:551) för styrelsen i ett publikt aktiebolag att årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete gäller även för styrelsen i ett privat aktiebolag som ägnar sig åt verksamhet som är *anmälningsskyldig* enligt 2 § första stycket. Detta gäller dock inte i fråga om bolag vars styrelse har endast en ledamot.

Skyldigheten enligt 8 kap. 46 b § aktiebolagslagen för styrelsen i ett publikt aktiebolag att i skriftliga instruktioner ange arbetsfördelningen mellan bolagsorganen gäller även för styrelsen i ett privat aktiebolag som ägnar sig åt verksamhet som är *anmälningsskyldig* enligt 2 § första stycket.

Styrelsens ordförande ska bevaka att styrelsen fullgör de uppgifter som anges i denna paragraf.

Skyldigheten enligt 8 kap. 46 a § aktiebolagslagen (2005:551) för styrelsen i ett publikt aktiebolag att årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete gäller även för styrelsen i ett privat aktiebolag som ägnar sig åt verksamhet som är *registrerad* enligt 2 §. Detta gäller dock inte i fråga om bolag vars styrelse har endast en ledamot.

Skyldigheten enligt 8 kap. 46 b § aktiebolagslagen för styrelsen i ett publikt aktiebolag att i skriftliga instruktioner ange arbetsfördelningen mellan bolagsorganen gäller även för styrelsen i ett privat aktiebolag som ägnar sig åt verksamhet som är *registrerad* enligt 2 §.

4 §⁵

Bestämmelser om skyldighet för fysiska eller juridiska personer som ägnar sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning eller annan finansiell verksamhet att medverka till att förhindra penningtvätt eller finansiering av terrorism finns i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bestämmelser om skyldighet för fysiska eller juridiska personer som ägnar sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning eller annan finansiell verksamhet att medverka till att förhindra penningtvätt eller finansiering av terrorism finns i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

7 §⁶

Finansiella institut som *har anmält sin verksamhet* enligt 2 § första stycket ska på begäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen ska kunna kontrollera att instituten följer lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, *lagen (2002:444) om straff*

Finansiella institut som *är registrerade* enligt 2 § ska på begäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen ska kunna kontrollera att instituten följer lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

⁴ Senaste lydelse 2014:561.

⁵ Senaste lydelse 2010:759.

⁶ Senaste lydelse 2009:67.

för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall och förordningen (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel.

Om ett finansiellt institut inte följer Finansinspektionens begäran enligt första stycket, får inspektionen förelägga institutet att lämna de begärda upplysningarna.

Om ett föreläggande enligt andra stycket inte följs, får Finansinspektionen förelägga institutet att upphöra med verksamheten.

7 a §⁷

Finansinspektionen får, när inspektionen anser att det är nödvändigt, genomföra en undersökning hos ett finansiellt institut som omfattas av denna lag.

En sådan undersökning får endast omfatta den verksamhet som är anmälningsskyldig enligt denna lag.

En sådan undersökning får endast omfatta verksamhet som är registrerad enligt 2 §.

8 §

Om en fysisk eller juridisk person ägnar sig åt sådan verksamhet som är anmälningsskyldig enligt 2 § första stycket utan att ha gjort anmälan, skall Finansinspektionen förelägga personen att göra anmälan. Om personen inte rättar sig efter föreläggandet, skall inspektionen förelägga den att upphöra med verksamheten.

Är det osäkert om anmälningsskyldighet föreligger beträffande viss verksamhet, får Finansinspektionen förelägga personen att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om så är fallet.

Om en fysisk eller juridisk person ägnar sig åt verksamhet som kräver registrering enligt 2 § utan att vara registrerad, ska Finansinspektionen förelägga personen att komma in med ansökan. Om personen inte rättar sig efter föreläggandet, eller om registrering vägras, ska inspektionen förelägga den att upphöra med den registreringspliktiga verksamheten.

Är det osäkert om personen är registreringspliktig enligt 2 §, får Finansinspektionen förelägga personen att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om så är fallet.

9 §

Finansinspektionen skall när en anmälan enligt 2 § första stycket

Finansinspektionen ska när en anmälan enligt 3 § tredje stycket

⁷ Senaste lydelse 2008:100.

eller 3 § tredje stycket kommer in, kommer in, och därutöver minst en gång per år, gång per år, kontrollera att villkoret i 3 § första stycket är uppfyllt. villkoret i 3 § första stycket är uppfyllt.

Om kravet i 3 § första stycket inte är uppfyllt får inspektionen, om verksamheten drivs av en fysisk person, förelägga denne att upphöra med verksamheten.

Om verksamheten drivs av en juridisk person får inspektionen förelägga denne att göra rättelse. Om rättelse inte görs får inspektionen förelägga personen att upphöra med verksamheten.

Om det är en innehavare som avses i 3 § andra stycket som inte uppfyller kravet i 3 § första stycket, får inspektionen förelägga denne att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet därefter inte är kvalificerat eller, om innehavaren är en juridisk person, att byta ut den i dess ledning diskvalificerade personen.

10 §⁸

Finansinspektionen får förelägga ett finansiellt institut att göra rättelse om

1. upplysningar enligt 7 § inte lämnas, eller

2. institutet, efter en anmälan enligt 2 § första stycket, överträder en bestämmelse i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen eller en bestämmelse i förordningen (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringen av medel.

Om rättelse inte görs, får inspektionen förelägga institutet att upphöra med verksamheten.

Finansinspektionen får ingripa mot ett finansiellt institut som, efter registrering enligt 2 §, överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

11 §

Vid en överträdelse enligt 10 § får Finansinspektionen förelägga ett finansiellt institut att göra rättelse eller, vid överträdelser som inte är ringa, besluta om sanktionsavgift.

Om det finansiella institutet är en fysisk person får sanktionsavgift enligt första stycket beslutas

⁸ Senaste lydelse 2009:67.

endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtlig eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Vid allvarliga, upprepade eller systematiska överträdelser får Finansinspektionen förelägga ett finansiellt institut att upphöra med verksamheten.

12 §

Om det finansiella institutet är en juridisk person får Finansinspektionen vid en överträdelse enligt 10 § även ingripa mot en person som ingår i institutets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder institutet, eller är ersättare för någon av dem.

Ett ingripande får ske endast om institutets överträdelse är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtlig eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett finansiellt institut eller på motsvarande sätt företräda ett sådant institut, eller vara ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

13 §

Vid valet av ingripande enligt 11 och 12 §§ ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar.

I försvårande riktning ska det beaktas om institutet tidigare har begått en överträdelse eller om den fysiska personen i institutets ledning tidigare orsakat en sådan

överträdelse.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. institutet eller den fysiska personen i institutets ledning i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. institutet snabbt upphört med överträdelsen eller den fysiska personen i institutets ledning snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

14 §

Sanktionsavgiften för en juridisk person ska uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

1. tio procent av institutets omsättning eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå, närmast föregående räkenskapsår,

2. två gånger den vinst som institutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. ett belopp i kronor motsvarande fem miljoner euro.

Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften tillfaller staten.

15 §

Sanktionsavgiften för en fysisk person enligt 11 § andra stycket och 12 § ska som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp som per den 25 juni

2015 i kronor motsvarade fem miljoner euro.
Avgiften tillfaller staten.

16 §

När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 13 § samt till den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av regelöverträdelsen.

17 §

Vid beslut enligt 11 § andra stycket och 12 § ska Finansinspektionen tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Vid beslut om sanktionsavgift ska 15 kap. 11–14 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse tillämpas i fråga om verkställighet av beslut om sanktionsavgift.

11 §

Förelägganden enligt 8–10 §§ får förenas med vite.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om föreläggande skall gälla omedelbart.

12 §

Finansinspektionens beslut enligt 2 § tredje stycket första meningen och 8 § andra stycket får inte överklagas.

Inspektionens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

18 §

Förelägganden enligt 7, 8, 9 och 11 §§ får förenas med vite.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om föreläggande ska gälla omedelbart.

19 §

Finansinspektionens beslut enligt 2 § tredje stycket första meningen och 8 § andra stycket samt beslut om sanktionsföreläggande får inte överklagas.

Inspektionens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

13 §

Anmälningsspliktiga finansiella institut *skall* med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet med anknytning till denna lag.

Regeringen får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket.

20 §

Registrerade finansiella institut *ska* med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet med anknytning till denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.
 2. Bestämmelserna i 2 § tillämpas inte på fysiska och juridiska personer som förts in i Finansinspektionens register före ikraftträdandet.
 3. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 5 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

5 §¹

En försäkringsgivare från tredje land ska beviljas koncession och dess företrädare ska godkännas, om ansökan uppfyller de krav som ställs i 4 § och

1. den planerade verksamheten kan antas komma att uppfylla kraven i denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

2. den som kommer att ha ett sådant kvalificerat innehav i en försäkringsgivare som avses i 1 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551) bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av en försäkringsgivare, och

3. den som avses vara företrädare för försäkringsgivaren eller, i de fall där företrädaren är en juridisk person, vara dess ombud har tillräckliga insikter och erfarenheter för att delta i ledningen hos en försäkringsgivare och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift.

Vid bedömningen enligt första stycket 2 av om en innehavare är lämplig ska dennes anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas om det finns skäl att anta att

1. innehavaren kommer att motverka att försäkringsgivarens verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, eller

2. innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskild allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

2. innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskild allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Koncession får inte vägras av det skälet att det inte behövs någon ytterligare försäkringsgivare.

¹ Senaste lydelse 2010:2060.

Koncession beviljas tills vidare eller, om det finns särskilda omständigheter, för bestämd tid, högst tio år, och därutöver till det löpande räkenskapsårets slut.

Koncession ska meddelas i enlighet med den indelning som anges i 2 kap. 11 och 12 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

12 Förslag till lag om ändring i kasinolagen (1999:355)

Härigenom föreskrivs i fråga om kasinolagen (1999:355)¹
dels att nuvarande 14 c § ska betecknas 14 f §,
dels att 2, 14, 14 b och 17 §§ och rubriken närmast före 14 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 2 a och 14 c–14 e §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

Kasinospel får inte anordnas utan tillstånd.

Tillstånd till kasinospel får även omfatta spel på penningautomater och andra automatspel som avses i 6 § lotterilagen (1994:1000).

Bestämmelser om vissa skyldigheter för den som driver verksamhet enligt denna lag finns i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

2 a §

Bestämmelser om skyldighet för den som driver verksamhet enligt denna lag att medverka till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Tillsyn

Tillsyn och ingripanden

14 §³

Lotteriinspektionen ska utöva tillsyn över att denna lag och de villkor och bestämmelser som har meddelats med stöd av lagen följs.

Inspektionen ska vidare inom sitt verksamhetsområde utöva tillsyn enligt lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Inspektionen ska vidare inom sitt verksamhetsområde utöva tillsyn enligt lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

¹ Senaste lydelse av 14 c § 2009:70.

² Senaste lydelse 2009:70. Ändringen innebär att tredje stycket tas bort.

³ Senaste lydelse 2009:70.

14 b §⁴

Lotteriinspektionen får meddela de förelägganden och förbud som behövs för efterlevnaden av denna lag, *av föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag, eller med stöd av lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.*

Lotteriinspektionen får meddela de förelägganden och förbud som behövs för efterlevnaden av denna lag, *lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa lagar.*

14 c §

Den som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ingå i ledningen av tillståndshavaren.

Om någon omfattas av ett förbud enligt första stycket, får Lotteriinspektionen förelägga tillståndshavaren att göra rättelse.

Om ett föreläggande enligt andra stycket inte följs, ska det som sägs om återkallelse i 15 § tillämpas.

14 d §

När tillståndshavaren får kännedom om att ändringar har skett i den krets som ingår i dess ledning, ska tillståndshavaren snarast anmäla ändringen till Lotteriinspektionen.

14 e §

Lotteriinspektionen får ingripa mot en tillståndshavare eller en person som ingår i dess ledning vid en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Ingripande sker med tillämpning av 7 kap. 11 § första stycket, 12–23 §§ den lagen.

Vid föreläggande om rättelse

⁴ Senaste lydelse 2009:70.

med anledning av en överträdelse enligt första stycket tillämpas 14 b § denna lag.

17 §⁵

Beslut i ärenden om tillsyn i fråga om penningtvätt och finansiering av terrorism enligt denna lag eller *enligt* föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol. I sådana ärenden får Lotteriinspektionen bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Beslut i ärenden om tillsyn i fråga om *åtgärder mot* penningtvätt och finansiering av terrorism enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol. I sådana ärenden får Lotteriinspektionen bestämma att beslutet ska gälla omedelbart. *Beslut om sanktionsföreläggande får inte överklagas.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Övriga beslut som har meddelats med stöd av denna lag får inte överklagas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.
 2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

13 Förslag till lag om ändring i revisionslagen (1999:1079)

Härigenom föreskrivs att 37 § revisionslagen (1999:1079) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

37 §¹

En revisor som när han eller hon fullgör sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar företaget ska ersätta skadan. Detsamma gäller när skadan tillfogas någon annan genom överträdelse av denna lag eller tillämplig lag om årsredovisning. En revisor ska även ersätta skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållas av revisorns medhjälpare. I fall som avses i 36 § andra stycket denna lag och 3 kap. 1 § lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism svarar dock revisorn endast för skada på grund av oriktiga uppgifter som revisorn eller revisorns medhjälpare har haft skälig anledning att anta var oriktiga.

En revisor som när han eller hon fullgör sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar företaget ska ersätta skadan. Detsamma gäller när skadan tillfogas någon annan genom överträdelse av denna lag eller tillämplig lag om årsredovisning. En revisor ska även ersätta skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållas av revisorns medhjälpare. I fall som avses i 36 § andra stycket denna lag och 4 kap. 3 och 6 §§ lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism svarar dock revisorn endast för skada på grund av oriktiga uppgifter som revisorn eller revisorns medhjälpare har haft skälig anledning att anta var oriktiga.

Om ett registrerat revisionsbolag är revisor, är det detta bolag och den för revisionen huvudansvarige som är ersättningsskyldiga.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

¹ Senaste lydelse 2010:837.

14 Förslag till lag om ändring i revisorslagen (2001:883)

Härigenom föreskrivs i fråga om revisorslagen (2001:883)
dels att 28 c, 32 b, 32 d, 32 h och 36 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 3 a och 32 j–32 l §§, och
närmast före 32 j § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §

Revisorsinspektionen ska utöva tillsyn över att revisorer och registrerade revisionsbolag fullgör sina skyldigheter enligt lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Inom ramen för denna tillsyn ska inspektionen pröva frågor om disciplinära åtgärder mot andra än revisorer som är företrädare för ett registrerat revisionsbolag eller ersättare för sådana företrädare.

28 c §¹

I sin tillsyn över revision av företag av allmänt intresse får Revisorsinspektionen, om det finns skäl för det, göra en platsundersökning hos en revisor eller ett registrerat revisionsbolag.

Revisorsinspektionen får, om det finns skäl för det, göra en platsundersökning hos en revisor eller ett registrerat revisionsbolag.

En platsundersökning får endast göras vid tillsyn över

1. revision av företag av allmänt intresse, och

2. revisorers och registrerade revisionsbolags skyldigheter enligt lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

32 b §²

En sanktionsavgift för en fysisk person ska fastställas till högst en miljon kronor.

¹ Senaste lydelse 2016:1339.

² Senaste lydelse 2016:430.

En sanktionsavgift för en juridisk person ska fastställas till högst två procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas.

En sanktionsavgift får inte fastställas till ett lägre belopp än femtusen kronor.

I 32 k § finns en särskild bestämmelse om sanktionsavgiftens högsta belopp vid en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

32 d §³

Vid valet av disciplinär åtgärd enligt 32 och 32 a §§ ska Revisorsinspektionen ta särskild hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är, hur länge den har pågått och graden av ansvar för den som har begått överträdelsen.

En sanktionsavgift får inte beslutas om överträdelsen uteslutande består i att revisorn inte har fullgjort sin uppgiftsskyldighet gentemot Revisorsinspektionen.

Vid valet av disciplinär åtgärd enligt 32, 32 a och 32 j §§ ska Revisorsinspektionen ta särskild hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är, hur länge den har pågått och graden av ansvar för den som har begått överträdelsen.

32 h §⁴

En sanktionsavgift ska betalas till Revisorsinspektionen inom trettio dagar från det att avgörandet fick laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet.

Sanktionsavgiften tillfaller staten.

En sanktionsavgift ska betalas till Revisorsinspektionen inom trettio dagar från det att avgörandet fick laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes* eller inom den längre tid som anges i beslutet.

Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

32 j §

Om ett registrerat revisionsbolag överträder lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, får Revisorsinspektionen pröva om en disciplinär åtgärd ska vidtas mot

³ Senaste lydelse 2016:1339.

⁴ Senaste lydelse 2016:1339.

en person som avses i 3 a § andra stycket.

En disciplinär åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

En disciplinär åtgärd enligt första stycket ska avse

1. ett beslut om att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får inneha en sådan befattning som avses i 3 a § andra stycket i ett registrerat revisionsbolag, eller

2. ett beslut om en sanktionsavgift.

32 k §

Vid en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska en sanktionsavgift enligt 32 a eller 32 j § som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som gjorts till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp i kronor motsvarande en miljon euro.

32 l §

I fråga om en disciplinär åtgärd enligt 32 j § tillämpas bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 7 kap. 17–20 §§ lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

36 §⁵

Revisorsinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Beslut som rör examination Beslut som rör examination
enligt 4 § första stycket 5 eller enligt 4 § första stycket 5, särskild

⁵ Senaste lydelse 2016:1339.

särskild lämplighetsprövning enligt 5 §
5 § får dock inte överklagas. lämplighetsprövning enligt 5 §
 eller beslut om sanktionsföreläggande får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.
 2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som har inträffat före ikraftträdandet.

15 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag innehåller straffrättsliga bestämmelser för genomförande av

1. den internationella konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism som antogs av Förenta nationernas generalförsamling den 9 december 1999 (54/109), och

2. punkt 6 i Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 2178 (2014).

I lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism finns ytterligare bestämmelser för att genomföra konventionen. De avser åtgärder som den som bedriver finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet är skyldig att vidta för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

I lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism finns ytterligare bestämmelser för att genomföra konventionen. De avser åtgärder som den som bedriver finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet är skyldig att vidta för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

¹ Senaste lydelse 2016:94.

16 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 2 §, 11 kap. 3 och 7 §§ och 12 kap. 1 a och 8 §§ lagen (2004:46) om värdepappersfonder¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §²

Vid bedömningen enligt 1 § 3 av om en innehavare är lämplig ska dennes anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas om det finns skäl att anta att

1. innehavaren kommer att motverka att fondbolagets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet, eller

2. innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

2. innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om den som kommer att ha ett kvalificerat innehav i bolaget är ett blandat finansiellt holdingföretag ska det vid bedömningen av innehavarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om bolaget har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av bolaget.

Om förvaringsinstitutet är en i Sverige etablerad filial till ett kreditinstitut med säte i ett annat land inom EES, får Finansinspektionen som ett villkor för tillståndet föreskriva att de tillgångar som ingår i en värdepappersfond ska förvaras här i landet. Detta gäller dock inte om tillgångarna ska förvaras hos ett utländskt förvaringsinstitut enligt 3 kap. 2 § tredje stycket.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2013:563.

² Senaste lydelse 2013:563.

11 kap.**3 §³**

Tillstånd ska ges till förvärv som avses i 1 §, om förvärvaren bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett fondbolag och det kan antas att det tilltänkta förvärvet är ekonomiskt sunt. Hänsyn ska tas till förvärvarens sannolika påverkan på verksamheten i fondbolaget.

Vid bedömningen enligt första stycket ska förvärvarens anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas

1. om den som till följd av förvärvet kommer att ingå i styrelsen för fondbolaget eller vara verkställande direktör i detta bolag eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett fondbolag och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift,

2. om det finns skäl att anta att förvärvaren kommer att motverka att fondbolagets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet, och

3. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

3. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om förvärvaren är ett blandat finansiellt holdingföretag, ska det vid bedömningen av förvärvarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om förvärvet skulle leda till nära förbindelser mellan fondbolaget och någon annan, ska tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av bolaget.

7 §⁴

Finansinspektionen får besluta att ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier vid stämman inte får företräda fler aktier än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat

1. om ägaren motverkar eller kan antas komma att motverka att fondbolagets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet,

³ Senaste lydelse 2011:882.

⁴ Senaste lydelse 2011:882.

2. om ägaren i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet,

3. om ägaren är ett blandat finansiellt holdingföretag och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, eller

4. om det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

4. om det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om den som har ett kvalificerat innehav av aktier inte har ansökt om tillstånd till ett förvärv som avses i 1 §, får Finansinspektionen besluta att innehavaren vid stämman inte får företräda aktierna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid med ett beslut av Finansinspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier, får innehavaren inte företräda aktierna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

12 kap.

1 a §⁵

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett fondbolags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om fondbolaget

1. har fått tillstånd att driva fondverksamhet genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. tillhandahåller diskretionär portföljförvaltning i strid med 1 kap. 4 §,

3. påbörjar marknadsföring av en av bolaget förvaltat värdepappersfond i ett annat land inom EES innan en underrättelse om detta gjorts hos Finansinspektionen i enlighet med 2 kap. 15 c §,

4. inte uppfyller grundläggande krav på organisation och drift av verksamheten enligt 2 kap. 17 eller 17 f § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 5 avseende dessa bestämmelser,

5. åsidosätter sina skyldigheter eller på annat sätt överträder det som anges om uppdragsavtal i 4 kap. 4–6 §§ och 7 § första stycket,

6. påbörjar förvaltning och marknadsföring av en värdepappersfond utan att fondbestämmelserna godkänts enligt 4 kap. 9 §,

⁵ Senaste lydelse 2016:892.

7. vid upprepade tillfällen låter bli att upprätta eller tillhandahålla informationsbroschyr, faktablad, årsberättelse och halvårsberättelse i enlighet med 4 kap. 15–21 §§,

8. vid upprepade tillfällen placerar medel i en värdepappersfond i strid med det som anges i 5 kap. 1, 3–22, 24 eller 25 § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 9, 10, 12 och 13 avseende dessa bestämmelser,

9. inte uppfyller kraven på hantering av risker i 5 kap. 2 § första eller andra stycket eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 11 avseende dessa bestämmelser,

10. i strid med 11 kap. 5 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där, *eller*

11. i strid med 11 kap. 5 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier i bolaget samt storleken på innehavet.

10. i strid med 11 kap. 5 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

11. i strid med 11 kap. 5 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier i bolaget samt storleken på innehavet, *eller*

12. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 11 kap. 1 eller 4 § för förvärv eller avyttring av aktier i bolaget, ska första stycket 10 och 11 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om bolagets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaksamhet har orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, eller, för upprepade allvarliga överträdelser, permanent inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett fondbolag, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

8 §⁶

Sanktionsavgiften för ett fondbolag eller ett förvaringsinstitut ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp som per den 17 september 2014 i svenska kro- 1. ett belopp som per den 17 september 2014 i kronor mot-

⁶ Senaste lydelse 2016:892.

nor motsvarade fem miljoner euro,

2. tio procent av bolagets eller institutets eller, i förekommande fall, *koncernens* omsättning närmast föregående räkenskapsår,

3. två gånger den vinst som bolaget eller institutet *erhållit* till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, *eller*

4. *två gånger de kostnader som bolaget eller institutet undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.*

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under fondbolagets eller förvaringsinstitutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får *den* uppskattas.

Avgiften tillfaller staten.

svarade fem miljoner euro,

2. tio procent av bolagets eller institutets *omsättning* eller, i förekommande fall, *motsvarande* omsättning *på koncernnivå* närmast föregående räkenskapsår, *eller*

3. två gånger den vinst som bolaget eller institutet *gjort* till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under fondbolagets eller förvaringsinstitutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får *omsättningen* uppskattas.

1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

17 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs att 14 kap. 2 och 6 §§ och 15 kap. 1 a och 8 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 kap.

2 §¹

Tillstånd ska ges till förvärv som avses i 1 §, om förvärvaren bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett kreditinstitut och det kan antas att det tilltänkta förvärvet är ekonomiskt sunt. Hänsyn ska tas till förvärvarens sannolika påverkan på verksamheten i kreditinstitutet.

Vid bedömningen enligt första stycket ska förvärvarens anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas

1. om den som till följd av förvärvet kommer att ingå i styrelsen för kreditinstitutet eller vara verkställande direktör i det, eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett kreditinstitut och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift samt om styrelsen i sin helhet har tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att leda institutet,

2. om det finns skäl att anta att förvärvaren kommer att motverka att kreditinstitutets rörelse drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar institutets verksamhet, och

3. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om förvärvaren är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag ska det vid bedömningen av förvärvarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

3. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

¹ Senaste lydelse 2014:982.

Om förvärvet skulle leda till nära förbindelser mellan kreditinstitutet och någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av institutet.

6 §²

Finansinspektionen får besluta att den som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i ett kreditinstitut vid stämman inte får företräda fler aktier eller andelar än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat

1. om innehavaren motverkar eller kan antas komma att motverka att kreditinstitutets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar institutets verksamhet,

2. om innehavaren i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet,

3. om innehavaren är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, eller

4. om det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

4. om det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om den som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar inte har ansökt om tillstånd till ett förvärv som avses i 1 §, får Finansinspektionen besluta att innehavaren vid stämman inte får företräda aktierna eller andelarna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid med ett beslut av Finansinspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar, får innehavaren inte företräda aktierna eller andelarna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

² Senaste lydelse 2014:982.

15 kap.**1 a §³**

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet

1. har fått tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 14 kap. 4 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

3. i strid med 14 kap. 4 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i institutet samt storleken på innehaven,

4. inte uppfyller kraven i 6 kap. 1–4 a, 4 c eller 5 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 4,

5. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i tillsynsförordningen, i strid med artikel 99.1 i den förordningen,

6. låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 101 i tillsynsförordningen,

7. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i tillsynsförordningen,

8. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i tillsynsförordningen,

9. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 i tillsynsförordningen,

10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i strid med artikel 412 i tillsynsförordningen,

11. utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna enligt artikel 395 i tillsynsförordningen,

12. är exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla villkoren i artikel 405 i tillsynsförordningen,

13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i tillsynsförordningen,

14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i tillsynsförordningen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig överträdelse av lagen 15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk

³ Senaste lydelse 2015:1029.

(2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism,

överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism *eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen,*

16. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006,

16. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§, 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 2 inte är uppfyllda,

17. i strid med 6 a kap. 2 § låter bli att upprätta eller lämna in en koncernåterhämtningsplan,

18. i strid med 6 b kap. 11 § låter bli att anmäla att koncerninternt finansiellt stöd ska lämnas,

19. i strid med 13 kap. 4 a och 5 a §§ låter bli att underrätta Finansinspektionen om institutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera, eller

20. i strid med 28 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 14 kap. 1 eller 3 § för förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i institutet, ska första stycket 2 och 3 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om institutets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

17. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§, 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 2 inte är uppfyllda,

18. i strid med 6 a kap. 2 § låter bli att upprätta eller lämna in en koncernåterhämtningsplan,

19. i strid med 6 b kap. 11 § låter bli att anmäla att koncerninternt finansiellt stöd ska lämnas,

20. i strid med 13 kap. 4 a och 5 a §§ låter bli att underrätta Finansinspektionen om institutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera, eller

21. i strid med 28 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret.

Lydelse enligt prop. 2016/17:162 Föreslagen lydelse

8 §

Sanktionsavgiften för ett kreditinstitut ska fastställas till högst det högsta av

1. tio procent av kreditinstitutets omsättning eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå närmast föregående räkenskapsår, *eller*

2. två gånger den vinst som institutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får *den* uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven enligt 6 kap. 1 §.

1. tio procent av kreditinstitutets omsättning eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå närmast föregående räkenskapsår,

2. två gånger den vinst som institutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, *eller*

3. ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får *omsättningen* uppskattas.

1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

18 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet

dels att 10, 18 och 21 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 18 a–18 g §§, och närmast före 18 d och 18 g §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §¹

Bestämmelser om skyldighet för företag som driver inlåningsverksamhet enligt denna lag att medverka till att förhindra penningtvätt finns i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bestämmelser om skyldighet för företag som driver inlåningsverksamhet enligt denna lag att medverka till att förhindra penningtvätt finns i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Ett företag som är registrerat enligt 7 § ska på begäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen ska kunna kontrollera att lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism följs.

Finansinspektionen får, när den anser det nödvändigt, genomföra en undersökning hos företaget.

18 §²

Finansinspektionen får förelägga ett företag som driver inlåningsverksamhet att göra rättelse om företaget

1. inte uppfyller kravet i 5 § första stycket eller 6 § första stycket,
2. överträder en bestämmelse i 9 §, 10 § andra stycket, 11 §, 12 § eller 14 § andra stycket,
3. överträder en bestämmelse i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller *en föreskrift* som har meddelats med stöd av den lagen, eller
4. överträder någon annan bestämmelse i en författning som reglerar företagets inlåningsverksamhet.

3. överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller *föreskrifter* som har meddelats med stöd av den lagen, eller

Om en innehavare som avses i 6 § andra stycket inte uppfyller kravet i 6 § första stycket, får inspektionen förelägga denne att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet därefter inte är kvalificerat eller, om innehavaren är en juridisk person, att byta ut den i dess ledning diskvalificerade personen.

¹ Senaste lydelse 2009:74.

² Senaste lydelse 2009:74.

Om ett företag inte gör rättelse får inspektionen avföra det ur registret. Ett företag ska också avföras ur registret om det anmäler att det inte längre driver inlåningsverksamhet eller om det på annat sätt framgår att inlåningsverksamheten har upphört.

18 a §

Vid överträdelser enligt 18 § första stycket, som inte är ringa, får Finansinspektionen ingripa mot ett företag genom beslut om sanktionsavgift.

18 b §

Finansinspektionen får ingripa mot någon som ingår i företagets styrelse eller är dess verkställande direktör eller ersättare för någon av dem, om företaget har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaksamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket i ett företag, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

18 c §

Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar.

I försvårande riktning ska det beaktas om företaget tidigare har begått en överträdelse eller om den fysiska personen tidigare orsakat en sådan överträdelse.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. företaget eller den fysiska personen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. företaget snabbt har upphört med överträdelsen eller den fysiska personen i företagets ledning snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Sanktionsavgift

18 d §

Sanktionsavgiften för ett företag ska uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

1. tio procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall när det är fråga om överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen, motsvarande omsättning på koncernnivå,

2. två gånger den vinst som företaget gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. ett belopp i kronor motsvarande fem miljoner euro.

Om överträdelsen har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften tillfaller staten. Den får inte vara så stor att företaget därefter inte uppfyller kravet i 5 §.

18 e §

En sanktionsavgift för en fysisk person ska som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av

regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp som per den 25 juni 2015 i kronor motsvarade fem miljoner euro.

Avgiften tillfaller staten.

18 f §

När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 18 c § samt till företagets eller den fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av regelöverträdelsen.

Sanktionsföreläggande och verkställighet

18 g §

Vid ingripanden mot fysiska personer vid överträdelser enligt 18 b § ska Finansinspektionen tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Vid beslut om sanktionsavgift ska 15 kap. 11–14 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse tillämpas i fråga om verkställighet av beslut om sanktionsavgift.

21 §

Finansinspektionens beslut enligt 15 § andra stycket får inte överklagas. Inspektionens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionens beslut enligt 15 § andra stycket *och beslut om sanktionsföreläggande* får inte överklagas. Inspektionens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

19 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:405) om försäkringsförmedling

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2005:405) om försäkringsförmedling

dels att 8 kap. 1, 12, 13 och 15–18 §§, 10 kap. 1 § och rubrikerna närmast före 8 kap. 1, 12 och 15 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 8 kap. 1 a–1 c §§ och 13 a–13 c §§, och närmast före 8 kap. 13 c § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

**Ingripande mot
försäkringsförmedlare**

**Ingripande mot
försäkringsförmedlare
och vissa fysiska personer**

1 §¹

Om en försäkringsförmedlare har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, eller enligt andra författningar som reglerar försäkringsförmedlarens verksamhet, samt föreskrifter som har meddelats med stöd av sistnämnda författningar, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då utfärda ett föreläggande att vidta åtgärd inom viss tid, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska försäkringsförmedlarens tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om försäkringsförmedlaren gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot försäkringsförmedlaren och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

1 a §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i försäkringsförmedlarens styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder försäkringsförmedlaren, eller är ersättare för någon av dem, om förmedlaren

¹ Senaste lydelse 2009:75. Ändringen innebär att tredje stycket tas bort.

har befunnits ansvarig för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en försäkringsförmedlare, eller
2. beslut om sanktionsavgift.

1 b §

Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om

1. en överträdelse är ringa eller ursäktlig,
2. försäkringsförmedlaren gör rättelse eller om den fysiska personen i försäkringsförmedlarens ledning verkat för att försäkringsförmedlaren gör rättelse, eller
3. någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot försäkringsförmedlaren eller den fysiska personen i försäkringsförmedlarens ledning och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

1 c §

I försvårande riktning ska det beaktas om försäkringsförmedlaren tidigare har begått en överträdelse eller om den fysiska personen i försäkringsförmedlarens ledning tidigare orsakat en sådan

överträdelse.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. förmedlaren eller den fysiska personen i försäkringsförmedlarens ledning i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. förmedlaren snabbt har upphört med överträdelsen, eller den fysiska personen i försäkringsförmedlarens ledning snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Straffavgift

Sanktionsavgift

12 §

Om en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 2 § har meddelats beslut om anmärkning eller varning enligt 1, 8 eller 11 §, får Finansinspektionen besluta att försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller den utländska försäkringsförmedlaren *skall betala straffavgift.*

Avgiften tillfaller staten.

Om en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 2 § har meddelats beslut om anmärkning eller varning enligt 1, 8 eller 11 §, får Finansinspektionen besluta att försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller den utländska försäkringsförmedlaren *ska betala en sanktionsavgift.*

13 §²

Straffavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor.

Avgiften får inte överstiga tio procent av omsättningen närmast föregående räkenskapsår för försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller filialen till en sådan utländsk försäkringsförmedlare som avses i 3 kap. 2 §. Om överträdelsen har skett under försäkringsförmedlarens, försäkringsföretagets eller filialens första verksamhetsår eller om uppgifter

Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

1. tio procent av omsättningen närmast föregående räkenskapsår för försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller filialen till en sådan utländsk försäkringsförmedlare som avses i 3 kap. 2 § eller, i förekommande fall när det är fråga om överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med

² Senaste lydelse 2010:2070.

om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas.

stöd av den lagen, motsvarande omsättning på koncernnivå,

2. två gånger den vinst som försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller filialen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. ett belopp i kronor motsvarande fem miljoner euro.

Om överträdelsen har skett under försäkringsförmedlarens, försäkringsföretagets eller filialens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget därefter inte uppfyller kraven i 8 kap. 3 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, 6 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 4 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

När avgiftens storlek beslutas, ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.

13 a §

Vid ingripande enligt 1 a § ska sanktionsavgiften som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp som per den 25 juni 2015 i kronor motsvarade fem miljoner euro.

Avgiften tillfaller staten.

13 b §

När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 1 b § första stycket och 1 c § samt till den fysiska eller juridiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av regelöverträdelsen.

Sanktionsföreläggande**13 c §**

Frågor om ingripanden mot fysiska personer vid överträdelser enligt 1 a § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Verkställighet och beslut om straffavgift eller förseningsavgift**Verkställighet och beslut om sanktionsavgift eller förseningsavgift****15 §**

Straffavgiften eller förseningsavgiften skall betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

Sanktionsavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller den längre tid som anges i beslutet.

16 §

Finansinspektionens beslut att påföra straffavgift eller förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 15 §.

Finansinspektionens beslut om sanktionsavgift eller förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 15 §.

17 §

Om straffavgiften eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 15 §, skall Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Om sanktionsavgiften eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 15 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

18 §

En straffavgift eller förseningsavgift som påförts faller bort i den utsträckning verkställighet inte har

En sanktionsavgift eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet

skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft.

inte har skett inom fem år från det att beslutet *fick* laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes*.

10 kap.

1 §

Finansinspektionens beslut enligt 8 kap. 19 § andra stycket får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse *skall* gälla omedelbart.

Finansinspektionens beslut enligt 8 kap. 19 § andra stycket *och beslut om sanktionsföreläggande* får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse *ska* gälla omedelbart.

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.
 2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

20 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 42 § aktiebolagslagen (2005:551) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

42 §¹

En revisor ska vidta de åtgärder som anges i 43 och 44 §§, om han eller hon finner att det kan misstänkas att en styrelseledamot eller den verkställande direktören inom ramen för bolagets verksamhet har gjort sig skyldig till brott enligt någon av följande bestämmelser:

1. 9 kap. 1, 3 och 9 §§, 10 kap. 1, 3, 4 och 5 §§ samt 11 kap. 1, 2, 4 och 5 §§ brottsbalken,

2. 2, 4, 5 och 10 §§ skattebrottslagen (1971:69), och

3. 3–5 §§ och, om brottet inte är ringa, 7 § lagen (2014:307) om straff för penningtvåtsbrott.

En revisor ska även vidta de åtgärder som anges i 43 och 44 §§, om han eller hon finner att det kan misstänkas att någon inom ramen för bolagets verksamhet har gjort sig skyldig till brott enligt 10 kap. 5 a–5 e §§ brottsbalken.

Om revisorn finner att en misstanke av det slag som avses i första eller andra stycket bör föranleda honom eller henne att lämna uppgifter enligt 3 kap. 1 § lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, ska dock åtgärder enligt 43 och 44 §§ inte vidtas.

Om revisorn finner att en misstanke av det slag som avses i första eller andra stycket bör föranleda honom eller henne att lämna uppgifter enligt 4 kap. 3 och 6 §§ lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, ska dock åtgärder enligt 43 och 44 §§ inte vidtas.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

¹ Senaste lydelse 2014:313.

21 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs att 24 kap. 3 och 7 §§ och 25 kap. 1 a, 9 och 12 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 kap.

3 §¹

Tillstånd ska ges till förvärv som avses i 1 §, om förvärvaren bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett värdepappersbolag, en börs eller en clearingorganisation och det kan antas att det tilltänkta förvärvet är ekonomiskt sunt. Hänsyn ska tas till förvärvarens sannolika påverkan på verksamheten i värdepappersbolaget, börsen eller clearingorganisationen.

Vid bedömningen enligt första stycket ska förvärvarens anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas

1. om den som till följd av förvärvet kommer att ingå i styrelsen för värdepappersbolaget, börsen eller clearingorganisationen eller vara verkställande direktör i detta företag, eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett värdepappersbolag, en börs eller en clearingorganisation och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift samt om styrelsen i sin helhet har tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att leda företaget,

2. om det finns skäl att anta att förvärvaren kommer att motverka att värdepappersbolagets, börsens eller clearingorganisationens rörelse drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet, och

3. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

3. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om det är fråga om ett värdepappersbolag och förvärvaren är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag ska det vid bedömningen av förvärvarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag

¹ Senaste lydelse 2014:985.

enligt 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om förvärvet av aktier i ett värdepappersbolag skulle leda till nära förbindelser mellan bolaget och någon annan, ska tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av bolaget.

7 §²

Finansinspektionen får besluta att ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar vid stämman inte får företräda fler aktier eller andelar än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat

1. om ägaren motverkar eller kan antas komma att motverka att värdepappersbolagets, börsens eller clearingorganisationens verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,

2. om ägaren i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet,

3. om ägaren, när det är fråga om ett värdepappersbolag, är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, eller

4. om det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för

4. om det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om den som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar inte har ansökt om tillstånd till ett förvärv som avses i 1 §, får Finansinspektionen besluta att innehavaren vid stämman inte får företräda aktierna eller andelarna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid med ett beslut av Finansinspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar, får innehavaren inte företräda aktierna eller andelarna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

² Senaste lydelse 2014:985.

25 kap.**1 a §³**

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett värdepappersbolags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om värdepappersbolaget

1. har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 24 kap. 5 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

3. i strid med 24 kap. 5 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i företaget samt storleken på innehaven,

4. inte uppfyller kraven i 8 kap. 3–6, 8, 8 e, 9 eller 11 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 8 kap. 42 § 2, 4 och 6,

5. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i tillsynsförordningen, i strid med artikel 99.1 i den förordningen,

6. låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 101 i tillsynsförordningen,

7. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i tillsynsförordningen,

8. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i tillsynsförordningen,

9. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 i tillsynsförordningen,

10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i strid med artikel 412 i tillsynsförordningen,

11. utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna enligt artikel 395 i tillsynsförordningen,

12. är exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla villkoren i artikel 405 i tillsynsförordningen,

13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i tillsynsförordningen,

14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i tillsynsförordningen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig överträdelse av lagen 15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig *upprepade eller*

³ Senaste lydelse 2015:1032.

(2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, *systematisk överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen,*

16. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i bolaget eller kvarstå i bolaget trots att kraven i 3 kap. 1 § första stycket 5 eller 6 eller 8 kap. 8 b–8 d §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 kap. 12 § 2 inte är uppfyllda,

17. i strid med 8 a kap. 3 § låter bli att upprätta eller lämna in en koncernåterhämtningsplan,

18. i strid med 8 b kap. 11 § låter bli att anmäla att koncerninternt finansiellt stöd ska lämnas,

19. i strid med 23 kap. 3 a § låter bli att underrätta Finansinspektionen om att värdepappersbolaget fallerar eller sannolikt kommer att fallera, eller

20. i strid med 28 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillståndsbaserad eller underrättelseskyldighet enligt 24 kap. 1 eller 4 § för förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i bolaget, ska första stycket 2 och 3 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om bolagets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett värdepappersbolag, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

Lydelse enligt prop. 2016/17:162

Föreslagen lydelse

9 §

Sanktionsavgiften för ett svenskt värdepappersinstitut, en börs eller en svensk clearingorganisation ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp som per den 2 juli 2014 i kronor motsvarade fem miljoner euro,

1. tio procent av företagets omsättning eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå närmast föregående räkenskapsår, eller

2. två gånger den vinst som företaget gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

2. tio procent av företagets omsättning eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå närmast föregående räkenskapsår, eller

3. två gånger den vinst som företaget gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får *den* uppskattas.

För värdepappersinstitut får avgiften inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 8 kap. 3 § denna lag eller 6 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får *omsättningen* uppskattas.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §⁴

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma inom EES och som driver verksamhet från filial i Sverige, att göra rättelse om det överträder någon av följande bestämmelser eller föreskrifter som meddelats med stöd av dem eller överträder bestämmelser i genomförandeförordningen som hänför sig till någon av följande bestämmelser:

- uppföranderegler m.m. i 8 kap. 1, 12 och 22–33 §§,
- hantering av limitorder i 9 kap. 1 §,
- systematiska internhandlare i 9 kap. 2–8 §§,
- information efter handel i 9 kap. 9 §,
- dokumentation i 10 kap. 2 §,

eller

- rapportering av transaktioner i 10 kap. 3 och 4 §§.

- rapportering av transaktioner i 10 kap. 3 och 4 §§, *eller*

– lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som meddelats med stöd av den lagen.

Om företaget inte följer föreläggandet, ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda värdepappersföretaget att påbörja nya transaktioner i Sverige. Innan förbud meddelas ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. Europeiska kommissionen och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten ska omedelbart informeras när ett förbud meddelas.

1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

⁴ Senaste lydelse 2012:197.

22 Förslag till lag om upphävande av lagen
(2008:99) om tillämpning av
Europaparlamentets och rådets förordning (EG)
nr 1781/2006 om information om betalaren
som ska åtfölja överföringar av medel

Härigenom föreskrivs att lagen (2008:99) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel ska upphöra att gälla den 2 augusti 2017.

23 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 30 kap. 30 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 30 kap. 23 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 kap.

23 a §

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i tillsyn över efterlevnaden av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006 och lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen för uppgift i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse som gäller för den som myndighetens verksamhet avser, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

30 §¹

Den tystnadsplikt som följer av 2 § första stycket första meningen, 4 § första stycket 2, 4 a § första stycket 2, 4 b § första stycket, 6 b § första stycket, 12 § första stycket och andra stycket 2, 12 a § första stycket och andra stycket 2, 12 b § första stycket 2, 13 §, 15 § första stycket 2, 23 § första stycket 2 och 27 § första stycket 2 och den tystnadsplikt som följer av

Den tystnadsplikt som följer av 2 § första stycket första meningen, 4 § första stycket 2, 4 a § första stycket 2, 4 b § första stycket, 6 b § första stycket, 12 § första stycket och andra stycket 2, 12 a § första stycket och andra stycket 2, 12 b § första stycket 2, 13 §, 15 § första stycket 2, 23 § första stycket 2, 23 a § och 27 § första stycket 2 och den tystnadsplikt

¹ Senaste lydelse 2016:1314.

ett förbehåll som gjorts med stöd av 9 § andra meningen, 14 § andra meningen, 26 § andra meningen eller 29 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 24 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än affärs- och driftförhållanden för den som trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet.

Den tystnadsplikt som följer av 18 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om en enskilds personliga förhållanden vars röjande kan vålla allvarligt men.

som följer av ett förbehåll som gjorts med stöd av 9 § andra meningen, 14 § andra meningen, 26 § andra meningen eller 29 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

24 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:751) om betaltjänster dels att 2 kap. 7 §, 3 kap. 13 och 17 §§, 8 kap. 9, 14, 15, 16, 18–21 och 26 §§ och rubrikerna närmast före 8 kap. 14 och 18 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 8 kap. 8 § ska lyda ”Ingripande mot betalningsinstitut och vissa fysiska personer”,

dels att det ska införas 10 nya paragrafer, 1 kap. 8 § och 8 kap. 8 a, 9 a, 15 a, 15 b, 16 a och 23 a–23 d §§, och närmast före 8 kap. 16 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

8 §

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006 ska inte tillämpas på överföringar av medel inom Sverige till en betalningsmotagares betalkonto som uteslutande möjliggör betalning för tillhandahållande av varor eller tjänster, om förutsättningarna enligt artikel 2.5 a–c i förordning (EU) 2015/847 är uppfyllda.

2 kap.

7 §

Vid bedömningen enligt 3 § första stycket 4 och 6 § 3 av om en innehavare är lämplig ska dennes anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas om det finns skäl att anta att

1. innehavaren kommer att motverka att betaltjänstverksamheten drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,

2. innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser

2. innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser

brott enligt lagen (2003:148) om terroristbrott. brott enligt lagen (2003:148) om terroristbrott.

Om företaget har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd enligt 1 § ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av företaget.

3 kap.

13 §

Bestämmelser om skyldighet för fysiska eller juridiska personer som tillhandahåller betaltjänster att medverka till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bestämmelser om skyldighet för fysiska eller juridiska personer som tillhandahåller betaltjänster att medverka till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

17 §

Om ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud, ska betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören anmäla ombudet för registrering hos Finansinspektionen.

Anmälan ska innehålla

1. ombudets namn, adress samt personnummer eller motsvarande,
2. om ombudet är en juridisk person, dessutom namn, personnummer eller motsvarande samt adress för de som ingår i ombudets styrelse eller är verkställande direktör,
3. uppgifter som visar att de personer som avses i 2 är lämpliga för en sådan uppgift eller, om ombudet är en fysisk person, att han eller hon är lämplig att tillhandahålla betaltjänster, och
4. ombudets interna regler för hur ombudet ska leva upp till de krav som anges i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

4. ombudets interna regler för hur ombudet ska leva upp till de krav som anges i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Om anmälan uppfyller kraven i andra stycket ska Finansinspektionen registrera ombudet i det register som inspektionen för enligt 8 kap. 5 §.

8 kap.

8 a §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i betalningsinstitutets styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd

av den lagen eller en överträdelse av förordning (EU) 2015/847.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos ett betalningsinstitut, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

9 §

Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar.

Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt 8 §, om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om betalningsinstitutet gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet som bedöms vara tillräckliga.

Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt 8 och 8 a §§ om

1. en överträdelse är ringa eller ursäktlig,

2. betalningsinstitutet gör rättelse eller om den fysiska personen i betalningsinstitutets ledning verkat för att institutet gör rättelse, eller

3. någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet eller den fysiska personen i betalningsinstitutets ledning som bedöms vara tillräckliga.

9 a §

I försvårande riktning ska det beaktas om betalningsinstitutet tidigare har begått en överträdelse eller om den fysiska personen i betalningsinstitutets ledning tidigare orsakat en sådan överträdelse.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. institutet eller den fysiska personen i betalningsinstitutets ledning i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har

underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. institutet snabbt har upphört med överträdelsen, eller den fysiska personen i betalningsinstitutets ledning snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Straffavgift

Sanktionsavgift

14 §

Om ett betalningsinstitut har fått anmärkning eller varning enligt 8 § eller varning enligt 11 §, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en *straffavgift*.

Avgiften tillfaller staten.

Om ett betalningsinstitut har fått anmärkning eller varning enligt 8 § eller varning enligt 11 §, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en *sanktionsavgift*.

15 §

Straffavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor.

Avgiften får inte överstiga tio procent av betalningsinstitutets omsättning närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får *den* uppskattas.

För ett betalningsinstitut som även bedriver annan verksamhet än tillhandahållande av betaltjänster enligt 1 kap. 2 § ska omsättningen enligt andra stycket avse endast verksamheten med betaltjänster.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 3 kap. 2 §.

Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor.

Avgiften får inte överstiga tio procent av betalningsinstitutets omsättning närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får *omsättningen* uppskattas.

15 a §

När det är fråga om en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av förordning (EU) 2015/847, ska den sanktionsavgift som kan beslutas enligt 14 § uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

1. tio procent av betalningsinstitutets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,

2. två gånger den vinst som institutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. ett belopp i kronor motsvarande fem miljoner euro.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 3 kap. 2 §.

15 b §

En sanktionsavgift för en fysisk person ska som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp som per den 25 juni 2015 i kronor motsvarade fem miljoner euro.

Avgiften tillfaller staten.

16 §

När straffavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.

När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges 9 § första stycket och 9 a § samt till betalningsinstitutets eller den fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts genom överträdelsen.

Sanktionsföreläggande

16 a §

Frågor om ingripanden mot fysiska personer enligt 8 a § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Verkställighet av beslut om straffavgift och förseningsavgift

Verkställighet av beslut om sanktionsavgift och förseningsavgift

18 §

En *straffavgift* eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar från det att beslutet om den har *vunnit* laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

En *sanktionsavgift* eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar från det att beslutet om den har *fått* laga kraft *eller sanktionsföreläggande godkänts* eller den längre tid som anges i beslutet.

19 §

Finansinspektionens beslut om *straffavgift* eller förseningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 18 §.

Om *straffavgiften* eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 18 §, ska inspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Finansinspektionens beslut om *sanktionsavgift* eller förseningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 18 §.

Om *sanktionsavgiften* eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 18 §, ska inspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

20 §

En *straffavgift* eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet *vann* laga kraft.

En *sanktionsavgift* eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet *fick* laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes*.

21 §

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som tillhandahåller betaltjänster i enlighet med 3 kap. 26 eller 27 § att göra rättelse, om dess verksamhet med betaltjänster i Sverige inte bedrivs enligt gällande bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i enlighet med *Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 av den 15 november*

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som tillhandahåller betaltjänster i enlighet med 3 kap. 26 eller 27 § att göra rättelse, om dess verksamhet med betaltjänster i Sverige inte bedrivs enligt gällande bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i enlighet med *förordning (EU) 2015/847*.

2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel och sådan lag som kompletterar den förordningen.

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som tillhandahåller betaltjänster från en filial eller genom ett ombud enligt 3 kap. 26 § att göra rättelse om dess verksamhet med betaltjänster i Sverige inte bedrivs i enlighet med 4 och 5 kap.

Om ett företag inte följer ett föreläggande enligt första eller andra stycket ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda företaget att påbörja nya betalningstransaktioner här i landet. Innan förbud meddelas ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. I brådskande fall får inspektionen meddela förbud utan föregående underrättelse till myndigheten i företagets hemland. Denna ska dock underrättas så snart det kan ske.

23 a §

Vid en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av förordning (EU) 2015/847, som inte är ringa, får Finansinspektionen ingripa mot en registrerad betaltjänstleverantör som är en juridisk person genom beslut om sanktionsavgift som bestäms i enlighet med 15 a §.

Om den registrerade betaltjänstleverantören är en fysisk person, får sanktionsavgift beslutas endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtlig eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Avgiften tillfaller staten.

23 b §

Finansinspektionen ska ingripa mot en person som ingår i en registrerad betaltjänstleverantörs styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder betaltjänstleverantören, eller är ersättare för någon av dem, om den registrerade betaltjänstleverantören har befunnits ansvarig för en över-

trädelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av förordning (EU) 2015/847.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en registrerad betaljänstleverantör, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

23 c §

Vid beslut om ingripande enligt 23 a § andra stycket och 23 b § gäller 15 b och 16 a §§.

I fråga om verkställighet av beslut om sanktionsavgift gäller 18–20 §§.

23 d §

Vid valet av åtgärd eller sanktion enligt 23–23 b §§ och vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek ska Finansinspektionen ta hänsyn till de omständigheter som anges i 9 § första stycket, 9 a och 16 §§.

26 §

Finansinspektionens beslut enligt 23 § tredje stycket och 24 § andra stycket får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionens beslut enligt 23 § tredje stycket och 24 § andra stycket och beslut om sanktionsföreläggande får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, före- Prop. 2016/17:173
läggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.
2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

25 Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043)

Härigenom föreskrivs i fråga om försäkringsrörelselagen (2010:2043) dels att 15 kap. 5 och 14 §§, 18 kap. 3, 16, 17, 18 och 20–23 §§, 21 kap. 1 § och rubrikerna närmast före 18 kap. 3, 16 och 20 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken före 18 kap. 1 § ska lyda ”Ingripande mot försäkringsföretag och vissa fysiska personer”,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 18 kap. 1 a, 2 a, 3 a, 17 a, 17 b och 18 a §§, och närmast före 18 kap. 18 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

5 §

Vid bedömningen enligt 4 § ska följande beaktas:

1. förvärvarens anseende och kapitalstyrka,
2. om den som till följd av förvärvet kommer att ingå i styrelsen för försäkringsaktiebolaget eller vara verkställande direktör i det, eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett försäkringsaktiebolag och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift,

3. om det finns skäl att anta att förvärvaren kommer att motverka att försäkringsaktiebolagets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet, och

4. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

4. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

14 §

Finansinspektionen får besluta att ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier vid stämman inte får företräda fler aktier än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat

1. om ägaren motverkar eller kan antas komma att motverka att försäkringsaktiebolagets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet,

2. om ägaren i väsentlig mån har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet,

3. om ägaren är ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 9 kap. 10 § denna lag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, eller

4. om det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier inte har ansökt om tillstånd till ett förvärv som avses i 1 eller 2 §, får Finansinspektionen besluta att ägaren vid stämman inte får företräda aktierna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid med ett beslut av Finansinspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier, får innehavaren inte företräda aktierna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

4. om det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

18 kap.

1 a §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i försäkringsföretagets styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om företaget har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaksamhet orsakat överträdelsen.

2 a §

Ingripande enligt 1 a § sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i 1 a § första stycket i ett försäkringsföretag, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

När Finansinspektionen får avstå från ingripande

Omständigheter som ska beaktas och Finansinspektionens möjligheter att avstå från ingripande

3 §¹

Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om

1. en överträdelse är ringa eller ursäktlig, 2. försäkringsföretaget gör rättelse, eller 3. någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot företaget och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.	2. försäkringsföretaget gör rättelse eller om den fysiska personen verkat för att företaget gör rättelse, eller 3. någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot företaget eller den fysiska personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

3 a §

I försvårande riktning ska det beaktas om försäkringsföretaget tidigare har begått en överträdelse eller om den fysiska personen tidigare orsakat en sådan överträdelse.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. företaget eller den fysiska personen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. företaget snabbt har upphört

¹ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2015:700.

med överträdelsen, eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Straffavgift

Sanktionsavgift

16 §²

Om Finansinspektionen har meddelat ett beslut om anmärkning eller varning mot ett försäkringsföretag, får inspektionen besluta att företaget ska betala en *straffavgift*.

Om Finansinspektionen har meddelat ett beslut om anmärkning eller varning mot ett försäkringsföretag, får inspektionen besluta att företaget ska betala en *sanktionsavgift*.

Avgiften tillfaller staten.

17 §³

Straffavgiften ska fastställas till lägst *femtusen* kronor och högst *femtio* miljoner kronor.

Sanktionsavgiften ska fastställas till lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor.

Avgiften får inte överstiga tio procent av försäkringsföretagets omsättning närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under försäkringsföretagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att försäkringsföretaget *efter det att avgiften har påförts* inte uppfyller kraven enligt 4 kap. 1 §.

Avgiften får inte vara så stor att försäkringsföretaget *därefter* inte uppfyller kraven enligt 4 kap. 1 §.

17 a §

När det är fråga om en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen, ska den sanktionsavgift som kan beslutas enligt 16 § första stycket uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

1. tio procent av försäkringsföretagets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,

² Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2015:700.

³ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2015:700.

2. två gånger den vinst som institutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. ett belopp i kronor motsvarande fem miljoner euro.

Avgiften får inte vara så stor att försäkringsföretaget därefter inte uppfyller kraven enligt 4 kap. 1 §.

17 b §

En sanktionsavgift för en fysisk person ska som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp som per den 25 juni 2015 i kronor motsvarade fem miljoner euro.

Avgiften tillfaller staten.

18 §⁴

När straffavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.

När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 3 § första stycket och 3 a § samt till försäkringsföretagets eller den fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av regelöverträdelsen.

Sanktionsföreläggande

18 a §

Frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser enligt 1 a § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

⁴ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2015:700.

Verkställighet av beslut om *straffavgift* och förseningsavgift

Verkställighet av beslut om *sanktionsavgift* och förseningsavgift

20 §⁵

Straffavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har *vunnit* laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet.

Sanktionsavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har *fått* laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkänts* eller inom den längre tid som anges i beslutet.

21 §⁶

Finansinspektionens beslut att ta ut *straffavgift* eller förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 18 §.

Finansinspektionens beslut att ta ut *sanktionsavgift* eller förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 20 §.

22 §⁷

Om *straffavgiften* eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 18 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Om *sanktionsavgiften* eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 20 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

23 §⁸

En beslutad *straffavgift* eller förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet *vann* laga kraft.

En beslutad *sanktionsavgift* eller förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet *fick* laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes*.

⁵ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2015:700.

⁶ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2015:700.

⁷ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2015:700.

⁸ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2015:700.

21 kap.**1 §⁹**

Finansinspektionens beslut i ärenden enligt 17 kap. 13 § första stycket och 18 kap. 26 § andra stycket får inte överklagas.

Finansinspektionens beslut i ärenden enligt 17 kap. 13 § första stycket och 18 kap. 26 § andra stycket *samt beslut om sanktionsföreläggande* får inte överklagas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.
 2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

⁹ Senaste lydelse 2015:700.

26 Förslag till lag om ändring i fastighetsmäklarlagen (2011:666)

Härigenom föreskrivs i fråga om fastighetsmäklarlagen (2011:666) dels att 7, 28 och 29 §§ ska ha följande lydelse, dels att det ska införas tre nya paragrafer, 29 a–29 c §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Bestämmelser om vissa skyldigheter för den som driver verksamhet som fastighetsmäklare med fullständig registrering finns i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bestämmelser om vissa skyldigheter för den som driver verksamhet som fastighetsmäklare med fullständig registrering finns i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

28 §¹

Fastighetsmäklarinspektionen utövar tillsyn över de fastighetsmäklare som är registrerade enligt 5 §. Inspektionen ska se till att fastighetsmäklarna i sin verksamhet uppfyller sina skyldigheter enligt denna lag. Inspektionen ska inom sitt verksamhetsområde utöva tillsyn även enligt lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Fastighetsmäklarinspektionen utövar tillsyn över de fastighetsmäklare som är registrerade enligt 5 §. Inspektionen ska se till att fastighetsmäklarna i sin verksamhet uppfyller sina skyldigheter enligt denna lag. Inspektionen ska inom sitt verksamhetsområde utöva tillsyn även enligt lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

En registrerad mäklare är skyldig att låta Fastighetsmäklarinspektionen granska akter, bokföring och övriga handlingar som hör till verksamheten samt att lämna de uppgifter som begärs för tillsynen.

Vid tillsyn enligt lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism får Fastighetsmäklarinspektionen, när den anser det är nödvändigt, genomföra en undersökning på plats hos en registrerad mäklare.

¹ Senaste lydelse 2012:19.

29 §²

Fastighetsmäklarinspektionen ska återkalla registreringen för den fastighetsmäklare som

1. inte längre uppfyller kraven enligt 6 §,
2. inte betalar registreringsavgift eller
3. handlar i strid mot sina skyldigheter enligt denna lag.

2. inte betalar registreringsavgift,

3. handlar i strid mot sina skyldigheter enligt denna lag, eller

4. överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Om det kan anses tillräckligt, får Fastighetsmäklarinspektionen i stället meddela varning eller erinran. Är förseelsen ringa, får påföljd underlåtas.

Om det kan anses tillräckligt, får Fastighetsmäklarinspektionen i stället meddela varning eller erinran eller, vid överträdelse enligt första stycket 4, utfärda ett föreläggande att göra rättelse. Är förseelsen ringa, får inspektionen avstå från påföljd.

Fastighetsmäklarinspektionen eller, efter överklagande, domstol får besluta att en återkallelse av registrering ska gälla omedelbart.

29 a §

När Fastighetsmäklarinspektionen meddelat varning eller erinran för en överträdelse enligt 29 § första stycket 4, får inspektionen besluta att mäklaren ska betala en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som gjorts av mäklaren till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp i kronor motsvarande en miljon euro.

Avgiften tillfaller staten.

29 b §

Vid ingripande på grund av en överträdelse enligt 29 § första stycket 4 och vid fastställande av sanktionsavgift enligt 29 a § ska

² Senaste lydelse 2012:19.

*Fastighetsmäklarinspektionen
tillämpa 7 kap. 13 och 16 §§ lagen
(2017:000) om åtgärder mot
penningtvätt och finansiering av
terrorism.*

29 c §

*I fråga om verkställighet av
beslut om sanktionsavgift tillämpas
7 kap. 21–23 §§ lagen (2017:000)
om åtgärder mot penningtvätt och
finansiering av terrorism.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.
 2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

27 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:755) om elektroniska pengar

dels att 2 kap. 7 §, 3 kap. 13 och 18 §§, 5 kap. 9, 14, 15, 16, 18–21 och 26 §§ och rubrikerna närmast före 5 kap. 14 och 18 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 5 kap. 8 § ska lyda ”Ingripande mot institut för elektroniska pengar och vissa fysiska personer” och att rubriken närmast före 5 kap. 23 § ska lyda ”Ingripande mot registrerade utgivare och vissa fysiska personer”,

dels att det ska införas nio nya paragrafer, 5 kap. 8 a, 9 a, 15 a, 15 b 16 a och 23 a–23 d §§, och närmast före 5 kap. 16 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

7 §

Vid bedömningen enligt 3 § 3 och 6 § första stycket 3 av om en innehavare är lämplig ska dennes anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas om det finns skäl att anta att

1. innehavaren kommer att motverka att verksamheten med utgivning av elektroniska pengar drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,

2. innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt lagen (2003:148) om terroristbrott.

2. innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt lagen (2003:148) om terroristbrott.

Om företaget har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd enligt 1 § ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av företaget.

3 kap.**13 §**

Bestämmelser om skyldighet för den som ger ut elektroniska pengar att medverka till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bestämmelser om skyldighet för den som ger ut elektroniska pengar att medverka till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

18 §

Om ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud, ska institutet eller utgivaren anmäla ombudet för registrering hos Finansinspektionen.

Anmälan ska innehålla

1. ombudets namn och adress,
2. om ombudet är en juridisk person, namn, personnummer eller motsvarande samt adress för dem som ingår i ombudets styrelse eller är verkställande direktör,
3. uppgifter som visar att de personer som avses i 2 är lämpliga för en sådan uppgift eller, om ombudet är en fysisk person, att han eller hon är lämplig att tillhandahålla betaltjänster, och
4. ombudets interna regler för hur ombudet ska leva upp till de krav som anges i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

4. ombudets interna regler för hur ombudet ska leva upp till de krav som anges i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Om anmälan uppfyller kraven i andra stycket ska Finansinspektionen registrera ombudet i det register som inspektionen för med stöd av 5 kap. 5 §. Institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare ska försäkra sig om att ombud som agerar för deras räkning informerar betaltjänstanvändarna om detta förhållande.

5 kap.**8 a §**

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i styrelsen för institutet för elektroniska pengar eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om

upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaksamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en utgivare av elektroniska pengar, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

9 §

Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar.

Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt 8 § om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om institutet för elektroniska pengar gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet som bedöms vara tillräckliga.

Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt 8 och 8 a §§ om

1. en överträdelse är ringa eller ursäktlig,

2. institutet för elektroniska pengar gör rättelse eller om den fysiska personen verkat för att institutet gör rättelse, eller

3. någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet eller den fysiska personen som bedöms vara tillräckliga.

9 a §

I försvärande riktning ska det beaktas om institutet tidigare har begått en överträdelse eller om den fysiska personen tidigare orsakat en sådan överträdelse.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. institutet eller den fysiska personen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. institutet snabbt har upphört med

överträdelsen, eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Straffavgift

Sanktionsavgift

14 §

Om ett institut för elektroniska pengar har fått anmärkning eller varning enligt 8 § eller varning enligt 11 §, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en *straffavgift*.

Avgiften tillfaller staten.

Om ett institut för elektroniska pengar har fått anmärkning eller varning enligt 8 § eller varning enligt 11 §, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en *sanktionsavgift*.

15 §

Straffavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor.

Avgiften får inte överstiga tio procent av omsättningen i institutet för elektroniska pengar närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får *den* uppskattas.

För ett institut för elektroniska pengar som även bedriver annan verksamhet än utgivning av elektroniska pengar ska omsättningen enligt andra stycket avse endast verksamheten med utgivning av elektroniska pengar.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 3 kap. 2 §.

Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor.

Avgiften får inte överstiga tio procent av omsättningen i institutet för elektroniska pengar närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får *omsättningen* uppskattas.

15 a §

När det är fråga om överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av förordning (EU) 2015/847 ska sanktionsavgiften som kan beslutas enligt 14 § uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av
1. tio procent av institutets

omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,

2. två gånger den vinst som institutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. ett belopp i kronor motsvarande fem miljoner euro.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 3 kap. 2 §.

15 b §

En sanktionsavgift för en fysisk person ska som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp som per den 25 juni 2015 i kronor motsvarade fem miljoner euro.

Avgiften tillfaller staten.

16 §

När straffavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.

När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska hänsyn tas till sådana omständigheter som anges 9 § första stycket och 9 a § samt till institutets eller den fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts genom överträdelsen.

Sanktionsföreläggande

16 a §

Frågor om ingripanden mot fysiska personer enligt 8 a § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Verkställighet av beslut om straffavgift och förseningsavgift

Verkställighet av beslut om sanktionsavgift och förseningsavgift

18 §

En *straffavgift* eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar från det att beslutet om den har *vunnit* laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

En *sanktionsavgift* eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar från det att beslutet om den har *fått* laga kraft *eller sanktionsföreläggande godkänts* eller den längre tid som anges i beslutet.

19 §

Finansinspektionens beslut om *straffavgift* eller förseningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 18 §.

Om *straffavgiften* eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 18 §, ska inspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Finansinspektionens beslut om *sanktionsavgift* eller förseningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 18 §.

Om *sanktionsavgiften* eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 18 §, ska inspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

20 §

En *straffavgift* eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet *vann* laga kraft.

En *sanktionsavgift* eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet *fick* laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes*.

21 §

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster i enlighet med 3 kap. 26–28 §§ att göra rättelse om utgivningen av elektroniska pengar eller tillhandahållandet av betaltjänster i Sverige inte bedrivs enligt gällande bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster i enlighet med 3 kap. 26–28 §§ att göra rättelse om utgivningen av elektroniska pengar eller tillhandahållandet av betaltjänster i Sverige inte bedrivs enligt gällande bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i

enlighet med *Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 av den 15 november 2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel och sådan lag som kompletterar den förordningen.*

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag att göra rättelse, om

1. det är fråga om ett företag som enligt 3 kap. 26 §
 - a) ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster genom filial i Sverige, eller
 - b) tillhandahåller betaltjänster, distribuerar elektroniska pengar eller löser in elektroniska pengar genom ombud i Sverige, och
2. utgivningen av elektroniska pengar eller tillhandahållandet av betaltjänster i Sverige inte bedrivs i enlighet med bestämmelserna i 4 kap. denna lag eller 4 och 5 kap. lagen (2010:751) om betaltjänster.

Om ett företag inte följer ett föreläggande enligt första eller andra stycket, ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda företaget att ge ut elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster här i landet. Innan förbud meddelas ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. I brådskande fall får inspektionen meddela förbud utan föregående underrättelse till myndigheten i företagets hemland. Denna ska dock underrättas så snart det kan ske.

23 a §

Vid en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av förordning (EU) 2015/847, som inte är ringa, får Finansinspektionen ingripa mot en registrerad utgivare av elektroniska pengar genom beslut om sanktionsavgift som bestäms i enlighet med 15 a §.

Avgiften tillfaller staten.

23 b §

Finansinspektionen ska ingripa mot en person som ingår i den registrerade utgivarens styrelse eller är dess verkställande direktör, eller är ersättare för någon av dem, om den registrerade utgivaren har befunnits ansvarig för överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder

mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av förordning (EU) 2015/847.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, systematisk eller upprepad och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaksamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en utgivare av elektroniska pengar, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

23 c §

I fråga om beslut om ingripande enligt 23 b § gäller 15 b och 16 a §§.

Vid verkställighet av beslut om sanktionsavgift gäller 18–20 §§.

23 d §

Vid valet av åtgärd eller sanktion enligt 23–23 b §§ och vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek ska Finansinspektionen ta hänsyn till de omständigheter som anges i 9 § första stycket, 9 a och 16 §§.

26 §

Finansinspektionens beslut att förelägga den som bedriver en viss verksamhet att lämna de uppgifter som behövs för att inspektionen ska kunna bedöma om verksamheten är tillståndspliktig enligt denna lag får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 §

Finansinspektionens beslut att förelägga den som bedriver en viss verksamhet att lämna de uppgifter som behövs för att inspektionen ska kunna bedöma om verksamheten är tillståndspliktig enligt denna lag samt beslut om sanktionsföreläggande får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 §

första stycket 5 förvaltningslagen första stycket 5 förvaltningslagen
(1986:223). (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.
 2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

28 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 1 § lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ska ha följande lydelse.

11 kap.

1 §

En upphandlande myndighet eller enhet ska utesluta en leverantör från att delta i en upphandling, om myndigheten eller enheten får kännedom om att leverantören enligt en lagakraftvunnen dom är dömd för brott som innefattar

1. sådan brottslighet som avses i artikel 2 i rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet,

2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 om utarbetande på grundval av artikel K 3.2 c i fördraget om Europeiska unionen av konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i, respektive artikel 2.1 i rådets rambeslut 2003/568/RIF av den 22 juli 2003 om kampen mot korruption inom den privata sektorn,

3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen som utarbetats på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen, om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen,

4. penningtvätt och finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

4. penningtvätt och finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning EU nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, i den ursprungliga lydelsen, eller

5. terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet såsom de definieras i artikel 1 respektive 3 i rådets rambeslut 2002/475/RIF av den 13 juni 2002 om bekämpande av terrorism eller anstiftan, medhjälp och försök att begå brott i den mening som avses i artikel 4 i nämnda rambeslut.

Är leverantören en juridisk person, ska leverantören uteslutas om en företrädare för den juridiska personen har dömts för brottet. Om det finns grundad anledning anta att en leverantör ska uteslutas med stöd av första stycket, får myndigheten eller enheten begära att leverantören visar att det inte finns någon grund för uteslutning.

Om det finns särskilda skäl, får en upphandlande myndighet eller enhet avstå från att utesluta en leverantör som dömts för brottslighet enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

29 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 39 kap. 14 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

39 kap.

14 §¹

En beskattningsbar person som omsätter investeringsguld som avses i 1 kap. 18 § mervärdesskattelagen (1994:200) i Sverige eller till ett annat EU-land ska vid en transaktion som uppgår till ett belopp motsvarande 10 000 kronor eller mer dokumentera nödvändiga identifikationsuppgifter för köparen.

Första stycket gäller även för en transaktion som understiger 10 000 kronor men som kan antas ha samband med en annan transaktion och tillsammans med denna uppgår till minst detta belopp. Om summan inte är känd vid tidpunkten för en transaktion, ska nödvändiga identifikationsuppgifter dokumenteras så snart summan av transaktionerna uppgår till minst 10 000 kronor.

Bestämmelserna i 2 kap. 2 § första stycket 1, 3 § första stycket 2, 5 § 2 a och 6 § lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska även tillämpas vid transaktioner som avses i första och andra styckena.

Bestämmelserna i 3 kap. 4 § första stycket, 8 och 14–16 §§ lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska även tillämpas vid transaktioner som avses i första och andra styckena.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

¹ Senaste lydelse 2013:369.

30 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

dels att 14 kap. 2, 9, 11, 12, 13 och 15–18 §§, 16 kap. 1 § och rubrikerna närmast före 14 kap. 9, 11 och 15 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 14 kap. 1 § ska lyda ”Ingripanden mot svenska AIF-förvaltare och vissa fysiska personer”,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 14 kap. 1 a, 2 a, 9 a, 9 b, 12 a och 13 a §§, och närmast före 14 kap. 13 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 kap.

1 a §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i en AIF-förvaltares ledning eller styrelse eller är förvaltarens verkställande direktör eller motsvarande, eller är ersättare för någon av dem, om förvaltaren har befunnits ansvarig för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om AIF-förvaltarens överträdelse är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket i en AIF-förvaltare, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

2 §

Vid valet av sanktion ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens

Finansinspektionen får avstå från ingripande *enligt 1 §* om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, *om* AIF-förvaltaren gör rättelse eller *om* något annat organ har vidtagit åtgärder mot förvaltaren *som* bedöms tillräckliga.

art, skador som uppstått och graden av ansvar.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om

1. en överträdelse är ringa eller ursäktlig,

2. AIF-förvaltaren gör rättelse eller *om* den fysiska personen verkat för att förvaltaren gör rättelse, eller

3. något annat organ har vidtagit åtgärder mot förvaltaren eller den fysiska personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

2 a §

I försvårande riktning ska det beaktas om AIF-förvaltaren tidigare har begått en överträdelse eller om den fysiska personen tidigare orsakat en sådan överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. förvaltaren eller den fysiska personen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. förvaltaren snabbt har upphört med överträdelserna, eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelserna ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Ingripanden mot AIF-förvaltare som förvaltar alternativa investeringsfonder som inte överstiger vissa tröskelvärden

Ingripanden mot AIF-förvaltare som förvaltar alternativa investeringsfonder som inte överstiger vissa tröskelvärden och mot vissa fysiska personer

9 §

Om en AIF-förvaltare som är registrerad enligt 2 kap. har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, fondbestämmelserna, bolagsordningen eller motsvarande regelverk för en alternativ investeringsfond, företagets bolagsordning,

stadgar eller reglemente och interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då förelägga förvaltaren att inom viss tid vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska förvaltaren avregistreras eller, om det är tillräckligt, varning meddelas. *Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig eller om förvaltaren gör rättelse.*

Finansinspektionen ska då förelägga förvaltaren att inom viss tid vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska förvaltaren avregistreras eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

9 a §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ledningen eller styrelsen eller är verkställande direktör eller motsvarande i en AIF-förvaltare som är registrerad enligt 2 kap., eller är ersättare för någon av dem, om förvaltaren har befunnits ansvarig för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om AIF-förvaltarens överträdelse är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaksamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket i en AIF-förvaltare, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

9 b §

Vid valet av åtgärd eller sanktion enligt 9 eller 9 a § ska Finansinspektionen ta hänsyn till de omständigheter som anges i 2 § första stycket och 2 a §.

Finansinspektionen får avstå

från ingripande om någon av de förutsättningar som anges i 2 § andra stycket är uppfyllda.

Straffavgift

Sanktionsavgift

11 §

Om en AIF-förvaltare har fått anmärkning eller varning, får Finansinspektionen besluta att förvaltaren ska betala en *straffavgift*. Detta gäller dock inte om varningen bara omfattar fall som avses i 4 § första stycket 2 eller 4 eller 10 § första stycket 2 eller 4.

Om en AIF-förvaltare har meddelats beslut om anmärkning eller varning, får Finansinspektionen besluta att förvaltaren ska betala en *sanktionsavgift*. Detta gäller dock inte om varningen bara omfattar fall som avses i 4 § första stycket 2 eller 4 eller 10 § första stycket 2 eller 4.

Avgiften tillfaller staten.

12 §

Straffavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av förvaltarens omsättning under närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under förvaltarens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Sanktionsavgiften ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp motsvarande fem miljoner euro,

2. tio procent av AIF-förvaltarens omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall när det är fråga om överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen, motsvarande omsättning på koncernnivå, eller

3. två gånger den vinst som förvaltaren gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under förvaltarens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

12 a §

En sanktionsavgift för en fysisk person ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp som per den 25 juni 2015 i kronor motsvarade fem miljoner euro, eller

2. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelövertredelsen, om beloppet går att fastställa.

Avgiften tillfaller staten.

13 §

När *straffavgiftens* storlek beslutas, ska särskild hänsyn tas till *hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.*

När *sanktionsavgiftens* storlek beslutas, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges 2 § första stycket och 2 a § samt till AIF-förvaltarens eller den fysiska personens finansiella ställning och den vinst som gjorts till följd av överträdelsen, om den går att fastställa.

Sanktionsföreläggande

13 a §

Frågor om ingripanden mot fysiska personer enligt 1 a eller 9 a § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 12 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

Verkställighet av beslut om straffavgift och förseningsavgift

Verkställighet av beslut om sanktionsavgift och förseningsavgift

15 §

En *straffavgift* eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom 30 dagar efter det att *beslutet* om att ta ut avgiften *har vunnit laga kraft* eller den längre tid som anges i beslutet.

En *sanktionsavgift* eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom *tretti* dagar efter det att *ett beslut* om att ta ut avgiften *fått laga kraft* eller *sanktionsföreläggandet godkänts* eller den längre tid som anges i beslutet *eller föreläggandet*.

16 §

Finansinspektionens beslut om *straffavgift* eller förseningsavgift får verkställas enligt *utsökningsbalken*,

Finansinspektionens beslut om *sanktionsavgift* eller förseningsavgift får verkställas enligt *utsöknings-*

om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 15 §. *balkens bestämmelser, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 15 §.*

17 §

Om *straffavgiften* eller förseningsavgiften inte *har betalats* inom den tid som anges i 15 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Om *sanktionsavgiften* eller förseningsavgiften inte *betalas* inom den tid som anges i 15 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

18 §

En *straffavgift* eller förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet att ta ut avgiften *vann* laga kraft. En *sanktionsavgift* eller förseningsavgift *som har beslutats* faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet att ta ut avgiften *fick* laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes*.

16 kap.

1 §¹

Finansinspektionens beslut enligt 13 kap. 14 § *och* 14 kap. 23 § andra stycket får inte överklagas. Finansinspektionens beslut enligt 13 kap. 14 § *samt* 14 kap. 13 a § *och* 23 § andra stycket får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag eller beslut enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 345/2013, i den ursprungliga lydelsen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 346/2013, i den ursprungliga lydelsen, eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/760, i den ursprungliga lydelsen, får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.
 2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2016:1330.

31 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter

dels att 3, 7, 20, 27, 29, 31 och 35 §§ och rubriken närmast före 20 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 20 a–20 c, 26 a, 26 b och 27 a §§, och närmast före 27 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Bestämmelser om skyldighet för företag som driver verksamhet med konsumentkrediter att medverka till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bestämmelser om skyldighet för företag som driver verksamhet med konsumentkrediter att medverka till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

7 §

Vid bedömningen enligt 6 § 3 av om en innehavare är lämplig ska innehavarens anseende beaktas. Det ska också beaktas om det finns skäl att anta att

1. innehavaren kommer att motverka att företagets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet, eller

2. innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt som avses i 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

2. innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt som avses i 1 kap. 6 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om företaget har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av företaget.

Ingripanden mot företag som driver verksamhet enligt denna lag

Ingripanden

20 §¹

Om ett företag åsidosätter sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, bolagsordning, stadgar eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar verksamheten, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa verksamheten, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska företagets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om företaget gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot företaget och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

20 a §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår företagets styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om företaget har befunnits ansvarigt för överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som meddelats med stöd av den lagen.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos ett företag, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

¹ Ändringen innebär att tredje stycket tas bort.

20 b §

Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om

- 1. en överträdelse är ringa eller ursäktlig,*
- 2. företaget gör rättelse eller om den fysiska personen verkat för att företaget gör rättelse, eller*
- 3. någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot företaget eller den fysiska personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.*

20 c §

I försvårande riktning ska det beaktas om företaget tidigare har begått en överträdelse eller om den fysiska personen tidigare orsakat en sådan överträdelse.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

- 1. företaget eller den fysiska personen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och*
- 2. företaget snabbt har upphört med överträdelsen, eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.*

26 a §

När det är fråga om en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen gäller i stället för 26 § att sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

1. tio procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,

2. två gånger den vinst som företaget gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. ett belopp i kronor motsvarande fem miljoner euro.

26 b §

En sanktionsavgift för en fysisk person ska som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp som per den 25 juni 2015 i kronor motsvarade fem miljoner euro.

Avgiften tillfaller staten.

27 §

När sanktionsavgiftens storlek beslutas, ska *särskild* hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.

När sanktionsavgiftens storlek beslutas, ska hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 20 b § första stycket och 20 c § och företagets eller den fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av regelöverträdelsen.

Sanktionsföreläggande

27 a §

Frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser enligt 20 a § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

29 §

Sanktionsavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om att ta ut avgiften har *vunnit* laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

Sanktionsavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om att ta ut avgiften har *fått* laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkänts* eller den längre tid som anges i beslutet.

31 §

En sanktionsavgift eller förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet att ta ut avgiften *vann* laga kraft.

En sanktionsavgift eller förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet att ta ut avgiften *fick* laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes*.

35 §

Finansinspektionens beslut enligt 24 § andra stycket får inte överklagas.

Finansinspektionens beslut enligt 24 § andra stycket *och beslut om sanktionsföreläggande* får inte överklagas.

Finansinspektionens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.
 2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

32 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag innehåller straffrättsliga bestämmelser om penningtvätt.

I lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism finns bestämmelser om åtgärder som den som bedriver finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet är skyldig att vidta för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

I lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism finns bestämmelser om åtgärder som den som bedriver finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet är skyldig att vidta för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

33 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 4 §, 6 kap. 2–4 §§ och 7 kap. 3 § lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

4 §

Om det rapporteringsskyldiga finansiella institutets elektroniskt sökbara databaser typiskt sett inte är tillräckliga för att bedöma om sådana omständigheter som anges i 1 § första stycket 1 och 3–7 föreligger, ska sådana uppgifter också eftersökas i gällande huvudkundregister, när det gäller granskning av konton vars saldo eller värde uppgick till mer än 1 000 000 US-dollar den 30 juni 2014 eller vid utgången av 2015 eller ett senare kalenderår.

Om sådan information inte finns i det gällande huvudkundregistret, ska uppgifterna också eftersökas bland följande handlingar med koppling till kontot som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har inhämtat under de senaste fem åren och som inte är elektroniskt sökbara:

1. den senast inhämtade styrkande dokumentation som avses i 8 kap. 6 § med avseende på kontot,
2. det senaste avtalet eller den senaste av annan dokumentation avseende öppnande av kontot,
3. den senaste dokumentationen som inhämtats med stöd av lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller för att uppfylla annan lagstiftning,
4. gällande fullmakter eller handlingar avseende underteckningsrätt, och
5. gällande stående instruktioner att överföra medel.

Granskningen enligt första och andra styckena behöver bara göras en gång för varje konto.

6 kap.

2 §

För att fastställa om en enhet är en specificerad amerikansk person, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet granska den information som inhämtats för att kunna upprätthålla kontakterna med kontohavaren eller på grund av bestämmelser i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och

För att fastställa om en enhet är en specificerad amerikansk person, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet granska den information som inhämtats för att kunna upprätthålla kontakterna med kontohavaren eller på grund av bestämmelser i lagen (2017:000) om åtgärder mot

finansiering av terrorism eller i annan författning. Om det finns skäl att anta att kontohavaren är en amerikansk person, ska kontohavaren anses vara en specificerad amerikansk person om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte

penningtvätt och finansiering av terrorism eller i annan författning. Om det finns skäl att anta att kontohavaren är en amerikansk person, ska kontohavaren anses vara en specificerad amerikansk person om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte

1. inhämtar ett intygande från kontohavaren om att kontohavaren inte är en specificerad amerikansk person, eller

2. utifrån den övriga information som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan fastställa att kontohavaren inte är en specificerad amerikansk person.

3 §

För att fastställa om en enhet som inte är en amerikansk person är ett finansiellt institut, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet granska den information som inhämtats för att kunna upprätthålla kontakterna med kontohavaren eller på grund av bestämmelser i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i annan författning. Om det finns skäl att anta att kontohavaren är ett finansiellt institut eller om kontohavarens identifieringsnummer som internationell förmedlare finns med i den amerikanska federala skattemyndighetens lista över icke-amerikanska finansiella institut, ska kontohavaren anses vara ett finansiellt institut.

För att fastställa om en enhet som inte är en amerikansk person är ett finansiellt institut, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet granska den information som inhämtats för att kunna upprätthålla kontakterna med kontohavaren eller på grund av bestämmelser i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i annan författning. Om det finns skäl att anta att kontohavaren är ett finansiellt institut eller om kontohavarens identifieringsnummer som internationell förmedlare finns med i den amerikanska federala skattemyndighetens lista över icke-amerikanska finansiella institut, ska kontohavaren anses vara ett finansiellt institut.

För att fastställa om en enhet är en passiv icke-finansiell enhet, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande om detta från kontohavaren. Ett sådant intygande behöver dock inte inhämtas, om det utifrån den information som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan antas att kontohavaren är en aktiv icke-finansiell enhet.

4 §

För att fastställa vilka personer som är personer med bestämmande inflytande i en enhet, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet förlita sig på den

För att fastställa vilka personer som är personer med bestämmande inflytande i en enhet, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet förlita sig på den

information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. För att fastställa om en person med bestämmande inflytande är medborgare eller har hemvist i USA, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet

information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. För att fastställa om en person med bestämmande inflytande är medborgare eller har hemvist i USA, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet

1. när det gäller konton vars saldo eller värde uppgår till 1 000 000 US-dollar eller mindre, granska den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och

2. när det gäller andra konton än som avses i 1, inhämta ett intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande.

7 kap.

3 §

För att fastställa vilka personer som är personer med bestämmande inflytande i en enhet, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet förlita sig på den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

För att fastställa vilka personer som är personer med bestämmande inflytande i en enhet, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet förlita sig på den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

För att fastställa om en person med bestämmande inflytande är medborgare eller har hemvist i USA, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet i samband med att ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren eller från personerna med bestämmande inflytande.

Om det av intygandet framgår att en eller flera personer med bestämmande inflytande är medborgare eller har hemvist i USA, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande som innehåller dennes eller deras skatteregistreringsnummer, om dessa inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

34 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 6 §, 5 kap. 5 §, 6 kap. 2 och 4 §§, 7 kap. 4 och 6 §§ och 8 kap. 7 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

6 §

Om det rapporteringsskyldiga finansiella institutets elektroniskt sökbara databaser typiskt sett inte är tillräckliga för att bedöma om sådana omständigheter som anges i 2 § första stycket 1–6 föreligger, ska sådana uppgifter också eftersökas i gällande huvudkundregister, när det gäller granskning av högvärdekonton som innehåses av fysiska personer.

Om sådan information inte finns i det gällande huvudkundregistret, ska uppgifterna också eftersökas bland följande handlingar med koppling till kontot som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har inhämtat under de senaste fem åren och som inte är elektroniskt sökbara:

1. den senast inhämtade styrkande dokumentation som avses i 8 kap. 7 § med avseende på kontot,
2. det senaste avtalet eller den senaste av annan dokumentation avseende öppnande av kontot,
3. den senaste dokumentation som inhämtats med stöd av lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller för att uppfylla annan lagstiftning,
4. gällande fullmakter eller handlingar avseende underteckningsrätt, och
5. gällande stående instruktioner att överföra medel avseende andra konton än inlånskonton.

5 kap.

5 §¹

Ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut får tillämpa bestämmelserna i 4 kap. vid granskning av ett nytt konto som innehåses av en fysisk person i stället för bestämmelserna i detta kapitel, om

1. kontohavaren hos det rapporteringsskyldiga finansiella institutet eller hos en till detta närstående enhet i Sverige även har ett eller flera befintliga konton,

¹ Senaste lydelse 2017:190.

2. det nya och de befintliga kontonas saldon eller värden räknas samman vid beräkning av saldo eller värde enligt 4–8 kap.,

3. det rapporteringsskyldiga finansiella institutet uppfyller kraven enligt lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism avseende kontohavaren genom de åtgärder som vidtagits avseende kontohavaren med anledning av det eller de befintliga konton som avses i 1, och

3. det rapporteringsskyldiga finansiella institutet uppfyller kraven enligt lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism avseende kontohavaren genom de åtgärder som vidtagits avseende kontohavaren med anledning av det eller de befintliga konton som avses i 1, och

4. öppnandet av det nya kontot inte medför att kontohavaren måste tillhandahålla nya, ytterligare eller ändrade kunduppgifter av andra skäl än att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska uppfylla kraven enligt denna lag.

Om ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut i enlighet med första stycket tillämpar bestämmelserna i 4 kap. vid granskningen av ett nytt konto och ett av de konton som avses i första stycket är ett rapporteringspliktigt konto, ska samtliga sådana konton som avses i första stycket anses vara rapporteringspliktiga, om något annat inte anges i 2 kap. 20 §.

Intyganden och annan dokumentation som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämtar eller har tillgång till enligt 4 kap. med avseende på ett sådant konto som avses i första stycket, får användas vid granskningen av samtliga sådana konton som avses i första stycket.

6 kap.

2 §

För att utreda om en enhet har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet granska den information som inhämtats för att kunna upprätthålla kontakterna med kontohavaren eller på grund av bestämmelser i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i annan författning. Om det finns skäl att anta att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska kontohavaren anses ha hemvist i den staten eller jurisdiktionen om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte

För att utreda om en enhet har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet granska den information som inhämtats för att kunna upprätthålla kontakterna med kontohavaren eller på grund av bestämmelser i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i annan författning. Om det finns skäl att anta att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska kontohavaren anses ha hemvist i den staten eller jurisdiktionen om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte

1. inhämtar ett intygande från kontohavaren om att kontohavaren inte har hemvist i denna stat eller jurisdiktion, eller

2. utifrån den övriga information som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan fastställa att kontohavaren inte har hemvist i denna stat eller jurisdiktion.

4 §

För att fastställa vilka personer som är personer med bestämmande inflytande över en enhet, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet förlita sig på den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

För att fastställa vilka personer som är personer med bestämmande inflytande över en enhet, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet förlita sig på den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

För att fastställa om en person med bestämmande inflytande har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet

1. när det gäller konton vars saldo eller värde uppgår till 1 000 000 US-dollar eller mindre, granska den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och

2. när det gäller andra konton än som avses i 1, inhämta ett intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande.

7 kap.

4 §

För att fastställa vilka personer som är personer med bestämmande inflytande över en enhet, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet förlita sig på den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

För att fastställa vilka personer som är personer med bestämmande inflytande över en enhet, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet förlita sig på den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

För att fastställa om en person med bestämmande inflytande har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet i samband med att ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren eller från personerna med bestämmande inflytande.

Om det av intygandet framgår att en eller flera personer med bestämmande inflytande har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande som innehåller dennes eller deras skatteregistreringsnummer, om dessa inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt andra stycket.

6 §²

Ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut får tillämpa bestämmelserna i 6 kap. vid granskning av ett nytt konto som innehas av en enhet i stället för bestämmelserna i detta kapitel, om

1. kontohavaren hos det rapporteringsskyldiga finansiella institutet eller hos en till detta närstående enhet i Sverige även har ett eller flera befintliga konton,

2. det nya och de befintliga kontonas saldon eller värden räknas samman vid beräkning av saldo eller värde enligt 4–8 kap.,

3. det rapporteringsskyldiga finansiella institutet uppfyller kraven enligt lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism avseende kontohavaren genom de åtgärder som vidtagits avseende kontohavaren med anledning av det eller de befintliga konton som avses i 1, och

3. det rapporteringsskyldiga finansiella institutet uppfyller kraven enligt lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism avseende kontohavaren genom de åtgärder som vidtagits avseende kontohavaren med anledning av det eller de befintliga konton som avses i 1, och

4. öppnandet av det nya kontot inte medför att kontohavaren måste tillhandahålla nya, ytterligare eller ändrade kunduppgifter av andra skäl än att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska uppfylla kraven enligt denna lag.

Om ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut i enlighet med första stycket tillämpar bestämmelserna i 6 kap. vid granskningen av ett nytt konto och ett av de konton som avses i första stycket är ett rapporteringspliktigt konto, ska samtliga sådana konton som avses i första stycket anses vara rapporteringspliktiga, om något annat inte anges i 2 kap. 20 §.

Intyganden och annan dokumentation som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämtar eller har tillgång till enligt 6 kap. 2–5 §§ med avseende på ett sådant konto som avses i första stycket, får användas vid granskningen av samtliga sådana konton som avses i första stycket.

8 kap.

7 §

Vid tillämpning av 4–7 kap., ska som styrkande dokumentation räknas

1. ett intyg om bosättning utfärdat av ett behörigt myndighetsorgan i den stat eller jurisdiktion där betalningsmottagaren uppger sig vara bosatt,

2. när det gäller en fysisk person, en giltig identifikationshandling utfärdad av ett behörigt myndighetsorgan som innehåller uppgift om personens namn och typiskt sett används för identifiering,

3. när det gäller en enhet, officiell dokumentation utfärdad av ett behörigt myndighetsorgan som innehåller uppgift om den juridiska personens namn samt adressen till dess huvudkontor i den stat eller

² Senaste lydelse 2017:190.

jurisdiktion där den uppger sig vara hemmahörande eller i den stat eller jurisdiktion enligt vars lagstiftning den har upprättats,

4. årsredovisningshandlingar, kreditupplysning, konkursansökan eller rapport från Finansinspektionen.

När det är fråga om befintliga konton som innehas av enheter, ska som styrkande dokumentation även räknas klassificeringar i det rapporteringsskyldiga finansiella institutets arkiv med avseende på kontohavaren. Klassificeringarna ska ha fastställts på grundval av ett standardiserat system för bransch-koder i överensstämmelse med det rapporteringsskyldiga finansiella institutets normala förfaranden för att granska den information som inhämtats för att upprätthålla kontakterna med kontohavaren eller på grund av bestämmelser i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i annan författning. Detta gäller dock endast om det standardiserade systemet för bransch-koder genomfördes av det rapporteringsskyldiga finansiella institutet före den 1 januari 2016.

När det är fråga om befintliga konton som innehas av enheter, ska som styrkande dokumentation även räknas klassificeringar i det rapporteringsskyldiga finansiella institutets arkiv med avseende på kontohavaren. Klassificeringarna ska ha fastställts på grundval av ett standardiserat system för bransch-koder i överensstämmelse med det rapporteringsskyldiga finansiella institutets normala förfaranden för att granska den information som inhämtats för att upprätthålla kontakterna med kontohavaren eller på grund av bestämmelser i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i annan författning. Detta gäller dock endast om det standardiserade systemet för bransch-koder genomfördes av det rapporteringsskyldiga finansiella institutet före den 1 januari 2016.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

35 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §

Bestämmelser om skyldighet för företag som driver verksamhet med kreditgivning, kreditförmedling och rådgivning i fråga om bostadskrediter att medverka till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bestämmelser om skyldighet för företag som driver verksamhet med kreditgivning, kreditförmedling och rådgivning i fråga om bostadskrediter att medverka till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

36 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 1 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling ska ha följande lydelse.

13 kap.

1 §

En upphandlande myndighet ska utesluta en leverantör från att delta i en upphandling, om myndigheten genom kontroll enligt 15 kap. eller på annat sätt får kännedom om att leverantören enligt en dom som fått laga kraft är dömd för brott som innefattar

1. sådan brottslighet som avses i artikel 2 i rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet,

2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 om utarbetande på grundval av artikel K 3.2 c i fördraget om Europeiska unionen av konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i, korruption enligt artikel 2.1 i rådets rambeslut 2003/568/RIF av den 22 juli 2003 om kampen mot korruption inom den privata sektorn, eller korruption enligt nationella bestämmelser,

3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen som utarbetats på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen, om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen,

4. penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU,

4. penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning EU nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, i den ursprungliga lydelsen,

5. terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet såsom de definieras i artikel 1 respektive 3 i rådets rambeslut 2002/475/RIF av den 13 juni 2002 om bekämpande av terrorism eller anstiftan, medhjälp och försök att begå brott i den mening som avses i artikel 4 i det rambeslutet, eller

6. människohandel enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF, i den ursprungliga lydelsen.

Är leverantören en juridisk person, ska leverantören uteslutas om en person som ingår i leverantörens förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan har dömts för brottet. Detsamma gäller om den som har dömts för brottet är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera leverantören.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

37 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 1 § lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner ska ha följande lydelse.

11 kap.

1 §

En upphandlande myndighet eller en sådan upphandlande enhet som avses i 1 kap. 20 § första stycket 1 ska utesluta en leverantör från att delta i en upphandling, om myndigheten eller enheten genom kontroll eller på annat sätt får kännedom om att leverantören enligt en dom som fått laga kraft är dömd för brott som innefattar

1. sådan brottslighet som avses i artikel 2 i rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet,

2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 om utarbetande på grundval av artikel K 3.2 c i fördraget om Europeiska unionen av konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i, korruption enligt artikel 2.1 i rådets rambeslut 2003/568/RIF av den 22 juli 2003 om kampen mot korruption inom den privata sektorn, eller korruption enligt nationella bestämmelser,

3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen som utarbetats på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen, om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen,

4. penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU,

4. penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning EU nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, i den ursprungliga lydelsen,

5. terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet såsom de definieras i artikel 1 respektive 3 i rådets rambeslut 2002/475/RIF av den 13 juni 2002 om bekämpande av terrorism eller anstiftan, medhjälp och försök att begå brott i den mening som avses i artikel 4 i det rambeslutet, eller

6. människohandel enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om

ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF, i den ursprungliga lydelsen.

Är leverantören en juridisk person, ska leverantören uteslutas om en person som ingår i leverantörens förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan har dömts för brottet. Detsamma gäller om den som har dömts för brottet är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera leverantören.

Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2017.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Nuvarande lydelse

Utskottets förslag

15 kap.

8 §¹

Sanktionsavgiften för ett kreditinstitut ska fastställas till högst

1. tio procent av kreditinstitutets omsättning närmast föregående räkenskapsår,

2. två gånger den vinst som institutet erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, *eller*

3. två gånger de kostnader som institutet undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får *den* uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven enligt 6 kap. 1 §.

2. två gånger den vinst som institutet erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa,

3. två gånger de kostnader som institutet undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, *eller*

4. *ett belopp motsvarande fem miljoner euro.*

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får *omsättningen* uppskattas.

¹ Senaste lydelse 2015:184.

Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Nuvarande lydelse

Utskottets förslag

25 kap.

9 §²

Sanktionsavgiften för ett svenskt värdepappersinstitut, en börs eller en svensk clearingorganisation ska fastställas till högst

1. ett belopp som per den 2 juli 2014 i kronor motsvarade fem miljoner euro,

1. tio procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår,

2. tio procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår,

2. två gånger den vinst som företaget erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. två gånger den vinst som företaget erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. två gånger de kostnader som företaget undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

4. två gånger de kostnader som företaget undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får *den* uppskattas.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får *omsättningen* uppskattas.

För värdepappersinstitut får avgiften inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 8 kap. 3 § denna lag eller 6 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

² Senaste lydelse 2015:186.